

లోపల పేజీల్లో

చిరంజీవి రాజకీయ ప్రవేశం.....	6
అమరుల జీవిత చలతలు.....	9
సిద్ధాంత వ్యాసం.....	మధ్యపేజీ
సింగరేణి బచావో.....	22
పెట్రాటాల వార్తలు.....	25
కన్నావరం ఎన్కోంటర్.....	32

సి.పి.పి (మాహియస్సు) ఎ.పి., ఎన్.చి., ఎ.ఒ.బి కమిచీల అధికార పత్రిక

సంపత్తి: 32 సంచిక: 1

జనవరి-ఫిబ్రవరి 2008

వెల: ఐదు రూపాయలు

కోండమాల్ మత ఘర్షణల మార్కట్‌ఎడ్క్స్

పూర్తి బాధ్యత పాలక వర్తిలడే!

అధికార పార్టీలైన బి.జె.డి., బి.జె.పి.లు ఒకవైపు, ప్రతిష్కపార్టీ అయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ మరోవైపు అక్కడ మత ఘర్షణలు రెచ్చగొట్టి ప్రజలను చీల్చి లాభపడాలని చూస్తున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన జానకివల్లబ్ పట్టాయక్ ముఖ్యమంత్రిగానున్న 1994 నాటి నుండి రిజర్వేషన్ ఘర్షణలు ఉన్నాయి. ఆ ప్రభుత్వంగానీ, నేటి బి.జె.డి., బి.జె.పి.ల సంకీర్ణంగానీ ఘర్షణలను ఆపలేదు. మరింత రాజేసి ఇప్పుడు మత ఘర్షణల స్థాయికి తీసుకెళ్లారు.

బరిస్సా చరిత్రను తడిమితే హిందూ మతోన్నాడం బలంగా వేళ్లానుకోవడం కనబడుతుంది. దేశంలోనే ఎక్కువ దేవాలయాలు, పూర్ణి, కోణార్కులాంటి ప్రముఖ పుణ్యక్లేశాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వాలు నిత్యం ఎక్కువో ఒకచోట ఏదో ఒక దైవ కార్యక్రమం నడిపిస్తూనే మతం మత్తులో ప్రజల్ని జోకొడుతూనే ఉండడం చూస్తాం. మరో పార్షవాన్ని చూస్తే బ్రిటీష్ వ్యతిరేక పోరాటాలు చేసిన ఆదివాసీ ప్రజల్ని సాయిధంగా అణచివేసి, శాంతియుద్ధం పేరుతో క్రిస్తియానిటీని తెచ్చిన బ్రిటీష్ వారి కుటులు కనబడుతాయి. అటు హిందువులు, ఇటు క్రిస్తియానిటీ, ముందు వెనుకలుగా ఆదివాసీలను చీల్చి తమ ఆధిపత్యాన్ని, దోషించి, అణచివేతలను కొనసాగిస్తున్న చరిత్ర మన కళ్లకు కడుతుంది. 2002

దారుణమారణకాండ దేశంలో ప్రజల్ని, ప్రజాస్వామికవాదుల్ని కలవరపెడుతుంటే బి.జె.పి., ఆర్.ఎన్.ఎన్., భజరంగిదర్థ, విశ్వహిందూ పరిషత్తులు మాత్రం హిందూ మెజారిటీ ఇతర మతాల్ని అణచివేసి హిందూ ఓట్లను బి.జె.పి.కే వేయాలనే పరిష్కారించిని కల్పిస్తున్నాయి. ఆ నేపథ్యం నుండి కోండమాల్ సంఘటనను పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది.

బరిస్సాలో కోండమాల్ బాగా వెనుకబడిన ఒక జిల్లా. అడవులు కొండలు 70 శాతం ఉన్న జిల్లా. జిల్లా జనాభా ఆరు లక్షలు ఉంటే అందులో ఆదివాసులు నాలుగున్నర లక్షలు, అంటే 75 శాతం. 2004-05 లెక్కల ప్రకారం 85 వేల 165 మంది రైతాంగంలో 63 వేల 724 మంది రైతులకు నామమాత్ర భూమి మాత్రమే ఉంది. 80 శాతం ఆదివాసులు చిన్నరైతులు. వీరి సంవత్సర ఆదాయం నాలుగువేల రూపాయలకు మించదు. ప్రణాళికా సంఘం చెప్పిన - పట్టణాల్లో 2400 కేలరీలు, గ్రామాల్లో 2100 కేలరీలు - శక్తినిచ్చే ఆపోరం వీరికి అందుబాటులో లేదు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన అత్యధిక జనాభా గల రాష్ట్రం బరిస్సా అయితే, కోండమాల్ జిల్లాలో 78 శాతం ప్రజలు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన జీవిస్తున్నారు. ఆదివాసీలో 93 శాతం గ్రామీణులే.

జిల్లాలో 23 శాతం మాత్రమే వ్యవసాయ భూమి ఉంది. ఇందులో కూడా 80 శాతం మెట్టబూమి. 12 శాతం ఖరీఫ్ పంటకు, ఏడు శాతం రబీ పంటకు మాత్రమే నీటి పసతిఉంది. 1 లక్ష 77 వేల హెక్టార్ల భూమికిగాను, 1 లక్ష 73 వేల హెక్టార్ల భూమికి పట్టలున్నాయి. పదివేల ఎకరాల భూమికి సంబంధించి తగాదాలున్నాయి.

రాష్ట్రంలో కొండమాల్ జిల్లా విద్యలో 23వ స్థానాన్ని, ఆరోగ్యంలో 30వ స్థానాన్ని, జనాభాలో 29వ స్థానాన్ని ఆక్రమించుకని అన్నింటా చివరిగా నిలబడింది. ప్రస్తుత ఘర్షణలు జరిగిన ప్రాంతంలో కుఱు, పానో, దళిత, త్రిస్త్రియన్ శ్రేణులు అనేక సంవత్సరాలుగా కలిసి ఉంటున్నాయి. గతంలో సహజీవన సంబంధమైన సమస్యలు లేవు. అయితే కొన్ని ఘర్షణలున్నాయి. అవి రెండు రకాల స్వభావంతో ఉన్నాయి. ఒక రకమైన సమస్య పానో వారు మైనారిటీ వారు. 1994లో ఘర్షణలు వచ్చినపుడు గ్రామం వదిలి వెళ్లిపోయారు. వీరు కుఱు భాష మాట్లాడుతారు. కాబట్టి ఎస్టీగా గుర్తించాలనే దానితో రాజకీయ నాయకులు 2003లో ఎస్టీ గుర్తింపు తెచ్చారు. నేటి ఘర్షణల నేపథ్యంలో ఆ సమస్య వుంది. మరో ముఖ్యమైన అంశం మత మార్పిడిల సమస్య. మత విద్యేషాలతో అట్టడికిన కొండమాల్ జిల్లా అలర్లు, ఒక్క రాష్ట్రానికి కాదు, యావత్ దేశాన్నే కలవరపెట్టిన సంఘటన డిసంబర్ 24వ ప్రారంభమై రెండు వారాలు కొనసాగింది.

అడవుల్లో, పొలాల్లో...ఊరికి దూరంగా, తమకు తామే బరువై... గుండ గాయమై, బతుకు దెరువు కోల్పోయి, కొండల్లో కోసల్లో బాధితులు తలదాచుకోవాల్సి వచ్చింది.

కొద్దిమంది బాధితులు శిబిరాల్లో అర్ధాకలితో... అనాధలై... నిర్విషంగా చీదరించుకోబడుతూ... పోలీసుల రక్షణ, భక్షణ అర్థంకాని అయోమయంలో కాలం వెళ్లరీశారు. శిబిరాల్లో కన్నా అడవిలోనే వందల కుటుంబాలు తల దాచుకున్నాయనేది యదార్థం. పాలకులు, ప్రతిపక్షాలు రగిలించిన మంట వేడిలో రాబోయే ఎన్నికల చలికాలపు గడ్డకట్టే పరిస్థితుల్ని ఇప్పటినుండే కరిగించాలని గుజరాత్ పాలాల వెలుగులో పయనిస్తున్నారు. ఇది ఇక్కడ రేపటి అగ్గికి మొదటి రిపోర్టలే. పైవైపైజెప్సన్ మహావ్యారితో ప్రజలు కకావికలమై ప్రభుత్వంపై రగిలిపోతున్నపుడు, దారి మళ్ళించడానికి పాలకులు మత విద్యేషాగ్ని రెచ్చకొట్టారు. ఏ అగ్గి ఎందుకు రగిలిందో, ఎవరు రగిలించారో అర్థం కాకపోతే మరిన్ని ప్రాణాలు, భారీగా ఆస్తి

నష్టం జరిగిపోతాయి. వాళ్లు కొల్లగొడుతారు. దానిని మనం ప్రశ్నిస్తాం. మన చేతే విధ్వంసం చేయస్తారు. మనలే నేరస్తులుగా నిరూపిస్తారు. దానిని ప్రశ్నించకుండా దానిలో కూరుకుపోయేలా చేసి వాళ్లు లాభాలకు అడ్డులేకుండా వాటాలు పంచుకుంటూ, సీట్లు సర్వకుంటూ, మన మీదికెక్కి స్వార్థ చేస్తా కుష్ఠ చేస్తుంటారు. ఇది బి.జె.పి. బి.జె.డి.ల ప్రభుత్వపు కుట్ట, పార్టీల ఉమ్మడి వ్యాహాం, పరస్పర రక్షణ.

ఇక్కడ జరిగిన ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం, ప్రకృతి క్రమంగా మానవ శ్రమతో పూడ్చుకుంటుంది. కానీ దెబ్బతిన్న మానవ విలువలను, సంబంధాలను ఎక్కుచే నుండి తేవాలి? మళ్ళీ అంతచే విశ్వాసాన్ని, నమ్మకాన్ని, సహజ ప్రేమను ఏ విధంగా తిరిగి పొందడం. ఇది అక్కడి బాధితుల ప్రశ్న మన దగ్గర సమాధానం ఉందా? అన్నింటికి ఒక్కటే సమాధానం... ఏదైనా తమది కాకుండా చేస్తున్నపుడు, దానిని పోరాడి కాపాడుకోవిసిందే. మానవత్వాన్ని కూడా అంతే.

“మాది పచ్చదనంతో ఎప్పుడూ కళకళలాడే గ్రామం. ఇంతకాలం శాంతియతంగా సహజీవనం సాగించాం. కానీ ఏమైందో తెలిసే లోపే అంతా బూడిదైంది. పచ్చని గ్రామం రుద్రభూమి (శ్రుశానం)గా మారిపోయింది.” -ఇది బ్రహ్మజీగావ్లో విధ్వంసమైన 179 కుటుంబాల ఆవేదనే కాదు. గదాపూర్, బరమా, ఫిరంగిమా, కట్టింగియా... ఇలా ఇక్కడ మత ద్వేషపు చిచ్చులో దగ్గమైన గ్రామస్తులందరి ఆవేదన.

“ ఇక్కడ ఎవరు మైనారిటీ, ఎవరు మెజారిటీ అన్న ప్రశ్న లేదు. అందరూ సమానంగానే దగా పడ్డారు. ఇది మతం మునుగు కప్పకున్న జంతువుల వేట, ఆ వేటలో మానవత్వం బలైపోయింది.” -ఇది 33 కుటుంబాల గదాపూర్ విశ్వేషణే కాదు. ఇక్కడి బాధా తప్ప గ్రామీణ జీవితాల సారం.

“ కత్తులు, బరిసెలు, లారీలు... కళ్లు తెరిచేలో గా మారజిపోయం జరిగిపోయిందిక్కడ.” -ఇది కట్టింగియా మహిళల పరిశీలనే కాదు. భయ విప్పాలమైన గ్రామాల ఆవేదన, వాళ్ల కళల్లో నీట్లు సుట్లు తిరిగి ఆర్థతతో పలుకరిస్తే వర్షమైకురిసింది.

“ అంతా అడవిలోకి పారిపోయాం. అడవితల్లి మమ్మల్ని అక్కు చేర్చుకుంది. ఆకులు, అలములు తిని ఈ వారం రోజులు బతికాం.” అని తమ గోడును వెళ్లబోసుకున్నార్ బాధితులు. రాష్ట్రంలో అత్యల్ప ఉప్పోగ్రథ (4.6 సెంటీగ్రేడ్ డిగ్రీలు) ఉన్న

కోందమాల్ జిల్లాలో కట్టబట్టలతో, పిల్లా పాపలతో, ఆకలితో, భయంతో అడవిలో రక్షణ పొందారు వాళ్లు. మానవ నాగరిక మైదానాల కన్నా, మత విద్యేష క్రూరత్వం కన్నా వన్యప్రాణి సహజీవనం మేలని వారు నమ్మారు. అదే నిజమని రుజువయింది. అలవాటయిన బతుకు కోసం, జీవన పోరాటానికి బయలు దేరారిపుడు. వాళ్లు మళ్లీ మానవత్వపు జాడలు వెదుక్కుంటూ మైదానాలకు వస్తున్నారు.

పచ్చని కొండలు, శాంతియుత సహజీవనం, అమాయకపు కష్టపడేతత్వం. ‘మతం గితం మాకొద్దు- మానవత్వమే మాకు ముద్దు.’ అనుకునే ఆదివాసీ జనపదాలకు రాజకీయ నాయకులు ఓట్లకోసం మతం మత్తును తాగించారు. రిజర్వేషన్ పేర చీల్చింది కాక వారిలో వారికి తిరిగి కొట్లాటలు పెట్టారు. మత మార్పిడి చేసింది వారే, రిజర్వేషన్ చిచ్చు పెట్టింది వారే. ఇప్పుడు ఆ నేరాన్ని ఇతరులపైకి విసిరికొడుతున్నది వారే. కానీ బలవుతున్నది ప్రజలు. బూడిదవుతున్నది వారి ఇండ్ర్యా, గ్రామాలూ, మానవత్వం... ఈ పరిస్థితులను ఆర్థతతో అక్కర చిత్రాలు రచించాయి పత్రికలు.

కోందమాల్లో అల్లర్లు చెలరేగిన పన్చెండు రోజుల తర్వాత రాప్పు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి అజిత్ త్రిపాల్ విలేకరుల సమావేశంలో ఒక ప్రకటన చేస్తా, కోందమాల్ ప్రశాంతంగా ఉండనీ, గడిచిన 24 గంటల్లో ఎటువంటి హింస జరుగలేదనీ, నిన్న పదమూడు మందిని అరెస్టు చేశారని, పదకొండు సార్లు శాంతికమిటీ సమావేశాలు జరిపారని పుల్చిఱో, బ్రహ్మగావ్, దారింగబాడి, బలిగూడ ప్రాంతాలలో ఫిరింగియాలో కూడా రాత్రి పూట కర్మా కొనసాగుతండని అన్నాడు. 104 మందిని అరెస్టు చేసి 99 కేసులు నమోదు చేశారనీ, 57 గ్రామాలకు నష్టం వాటిల్లిందనీ, నాలుగైదు రోజుల్లో పరిస్థితి సర్దుకుంటుందనీ మాట్లాడాడు. ఈ సమావేశంలో పోయిం కార్యదర్శి, డి.జి.పి.కూడా పాల్గొన్నారు.

మత మార్పిడిలతోనే మానవత మటుమాయమవుతుందని, కోందమాల్ ఘర్షణలకు ఇదే కారణమని వనవాసి కళ్యాణ ఆశమం ఆరోపించింది. ఈ ఘర్షణలకు త్రిప్పియన్ మత మార్పిడులే కారణమని బి.జె.పి. వర్గాలు-భజరంగదర్థ, వి.పోచ్.పి., ఎ.బి.వి.పి. లాంటి శక్తులు నేరాన్ని అటునెడుతున్నాయి. 24న లక్ష్మానంద సరస్వతిపై ఎవరు దాడి చేశారో పోలీసులు ఇప్పటికీ తేల్చి చెప్పరు. అది సాకుగా పడి రోజులు యథేచ్చగా విధ్వంసం

చేసిన వారినీ అరెస్టు చేయలేదు. బి.జె.పి. రాప్పు కార్యదర్శి వేల సంఖ్యలో మత మార్పిడిలు జరిగాయనీ, కొంతమంది తిరిగి హిందూమతంలో చేరుతున్నారనీ, దీని వల్లనే హిందువులపై దాడులు జరుగుతున్నాయన్నాడు. ఆపకపోతే నాలుగు వైపుల నుండి వి.పోచ్.పి. కార్యకర్తలు కోందమాల్కు చేరుకుంటారని డిసెంబర్ 26ననే మాట్లాడాడు. రాప్పుమంతా అదే చేశారు. 25నాడు రాప్పు రాజధానిని స్థంబింప చేశారు. కట్క ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. క్రిస్తుమన్ పండుగ లక్ష్మంగా జరిపిన దాడులు కాబట్టి రాప్పుంలో క్రిస్తుమన్ జరుగలేదు. వందకు పైగా చర్చిలు, దశిత, ఆదివాసీ గ్రామాలు దాడులకు గురయ్యాయి. బూడిదయ్యాయి. ఆస్తులు, వ్యాపారాలు ధ్వంసమయ్యాయి.

బరిస్సు కాశీర్గా దారింగిబాడి పేరుంది. బెలంఘర్, పుతుడి, పొకడాఘర్, ఊర్యాగడ క్రీడామాల్, కళింగఘూట్, బలిగూడ వంటి అధ్యాత్మమైన పర్యాటక స్థలాలు కోందమాల్ జిల్లాలో పున్నాయి. సిమ్లా, దార్జిలింగ్, ఊబేలతో పర్యాటకులు వీటిని పోల్చుకుంటారు. డిసెంబర్, జనవరి మాసాల్లో పర్యాటకుల సందర్భానులు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఇప్పుడు ఇక్కడ పోలీసులు బన చేశారు.

ప్రభుత్వం శాంతి భద్రతలను అదువు చేయలేక పోతోందని హిందూమతోన్నాదాన్ని ప్రోత్సహిస్తోందని ప్రకటించిన కాంగ్రెస్ నేతలు త్రిప్పియన్ ఒట్ల కోసం రాజకీయం చేయాలని చూశారు గానీ, కేంద్ర పోయిం మంత్రి వచ్చి శాంత పర్వదంతో రాజీ వైఫారినే తీసుకున్నారు. ప్రజల కష్టాలు ప్రజలవే పౌలకుల సర్పబాట్లు పొలకులవే. నవీన్ అటు బి.జె.పి.తోను, ఇటు కాంగ్రెస్తోనూ చాకచక్కుంగా బుజ్జిగింపు, సర్పబాటులు పద్ధతులు అనుసరించి ప్రజల్ని మోసం చేయగలిగాడు. శివరాజ్ పాటిల్ పర్యాటన ఆ విధంగా నవీన్కు తోడ్పడింది.

బి.జె.పి. దాడుల ఒత్తిడికి తల్గాగి బెహారు మంత్రివర్గం నుండి తొలగించడంలోను, ముఖ్యంగా అల్లర్లను రెచ్చగొట్టిన బి.జె.పి., వి.పోచ్.పి.లు చేస్తున్న రెచ్చగొట్టే ప్రకటనలను ఖండించకపోవడంలోను నవీన్ ప్రభుత్వం వైఫారి బరిస్సు పీడిత ప్రజలకు స్పష్టంగా ఆర్థమైంది.

డిసెంబర్ 24నుండి జిల్లాలో ఇరువర్గాల మధ్య జరిగిన ఘర్షణలు 27న పూల్చిఱో పరిణామాలతో మరింత వేడెక్కాయి. నాలుగురోజుల పాటు నాలుగు వట్టణాలలో కర్మా విధ్వంసం

అమలయింది. పదకొండు రాణాల పరిధిలోని గ్రామాల్లో పరిస్థితి 0 ఉట్రిక్రంగా ఉండింది. కోండమాల్ జిల్లా సరిహద్దుల్ని సీల్ చేశారు. ఆ ప్రాంతాలలోని రాణాలు, ప్రార్థనా మందిరాలూ చర్చిలు ప్రజల ఆగ్రహానికి ధ్వంసమయ్యాయి. ఈ ఘర్షణల వల్ల భారీ నష్టం సంభవించింది. చెట్లు నరికి, బండరాళ్ల పెట్టి రహదార్లను మూసివేశారు. పూల్చి జిల్లా బ్రహ్మణిగావ్ రాణాపై ఆందోళనాకారులు దాడికి పాల్పడి విధ్వంసం స్ఫ్టైంచారు. గజపతి జిల్లా ఎస్పీపై మారణాయుధాలతో దాడి చేశారు. ఆ ఘటన సందర్భంగా జరిపిన పోలీసుకాల్పుల్లో ముగ్గురు చనిపోయారు.

కాంగ్రెస్ వాళ్ల కోండమాల్ ఘటనల్లో అయిదుగురు చనిపోయారంటున్నారు. ఎనమిది మందని వార్తా కథనాలు చెబుతున్నాయి. అఖిల భారత కేథలిక్ యూనియన్ ఏడుగురు చనిపోయారని, చాలామంది కనబడడం లేదని ప్రకటించింది. ముఖ్యమంత్రి ఆ రోజు కాల్పుల్లో ఒకరు చనిపోయారన్నాడు. జనవరి 20 నాటికి తేలిన లెక్కల ప్రకారం 60 గ్రామాలు, 800 ఇండ్లు(480 పూర్తిగా, 320 ప్రార్థికంగా) ధ్వంసం అయ్యాయి. 6 వేల 780 మంది నిర్వాసితులు కాగా, 15 వేల జనాభా ఈ ఘర్షణలతో ప్రభావితమయింది. నీరిలో అత్యధికులు బి.పి.ఎల్.కార్డులు పొందిన వారే కావడం గమనార్థం. మరి కొన్ని వివరాల్లోకి వెళితే వందకు పైగా చ్చీలు, కొన్ని ప్రార్థనా మందిరాలు, పదికి పైగా పోలీసు రాణాలు ఇతర ప్రభుత్వ ఆస్తులు ధ్వంసమయ్యాయి. రాజకీయ నాయకుల ఇండ్లు, ఆస్తులకు ప్రజలు నిష్ప పెట్టారు. ఇందులో మతోన్నాద్రం, రాజకీయం, అరాచకం, వ్యాపార కుట్ట అన్నీ ఉన్నాయి, మొత్తంగా చూస్తే హిందూ మతోన్నాదులు తమ లక్ష్మ్యాన్ని నెరవేర్పుకొని పీడిత ప్రజల్ని మరోసారి తమ ఆధివత్యానికి లొంగి ఉండేలా శాసించగలిగారు. ప్రభుత్వాన్ని, అధికార యంత్రాంగాన్ని తమకు అనుకూలంగా మలుచుకున్నారు. దేశంలో రాష్ట్రంలో ఇటువంటి అనేక సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. వాటిలో రాజకీయ పార్టీల నిజ స్వభావాలు బయటపడుతున్నాయి. ఇకడ స్వచ్ఛంద సంస్థలు, మత సంస్థలు, అధికార యంత్రాంగం, పోలీసు, పొరా మిలటరీ బలగాలు అనుసరించిన పొతను చూడాల్సి ఉంది.

కోండమాల్ సంఘర్షణ భారత అర్థవలను, అర్థ భూస్వామ్య సామాజిక వికృత పార్మాన్ని కళకు కట్టినట్లు చూపిస్తుంది. ఒరిస్సాలో అధికారంలో ఉన్న నవీన పట్టాయ్క బి.జె.డి.పార్టీ, బి.జె.పి.తో సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతోంది. బి.జె.పి.,

వి.పాచ.పి., భజరంగీదళ్ కలిసి, ఒకే ఆర్.ఎస్.ఎస్. సంస్థ కార్యకలాపాలను మతవాద రాజకీయాలను నడుపుతున్నాయి. క్రిష్ణయన్ మతంలోకి చేరిన వారిని హిందూమతంలోకి చేర్చుకునే కార్యక్రమం, క్రీస్తుయన్నగా మారిన వారిపై దాడులు చేసి హింసించి భయపెట్టే కార్యక్రమం లక్ష్మణంద సరస్వతి కేంద్రంగా పకడ్చుంధిగా అమలు జరుపుతున్నారు. డిసెంబర్ 24న ఈ ‘స్వామీ’ మీద దారింగిబాడిలో జరిగిన దాడితో రెచ్చిపోయిన హిందూమతోన్నాదులు రాజధానికి అల్లర్నను పొకించడంతో పొటు స్థానికంగా విధ్వంసాన్ని స్ఫ్టైంచారు. రాష్ట్రాన్ని స్థంబింప చేశారు. దారింగిబాడిలో కాంగ్రెస్ ఎంపీ రాధాకాంత్ నాయక్ ఇంటిపైన కూడా దాడి చేశారు. ఒత్తిడి తెచ్చి గనులశాఖా మంత్రి పడ్డుశాఖ బిహారి చేత రాజీనామా చేయించారు. మాజీ రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీవత్స డిగార్ ఇల్లు కూల్చారు. క్రిష్ణయన్ సంస్థలపై దాడులు చేసి ప్రజల ఆస్తులను ధ్వంసం చేశారు. సాంఖీకంగా, రాజకీయంగా తమ ఆధివత్యాన్ని, మతం అదుపును కొనసాగించారు. నవీన పట్టాయ్క వారి అడుగులకు మదుగులొత్తాడు. కేంద్రం అవకాశవాదంతో నవీన పట్టాయ్కకు సంపూర్ణ మద్దతు నిచ్చి స్థానిక కాంగ్రెస్ నాయకుల్ని జోక్షింది. పాలకులు ఒక్కటైపోయి పీడిత ప్రజల్ని మరోసారి దగా చేశారు. ఇక్కడ మరోసారి వర్గ విభజన రేఖ స్ఫ్ట్టంగా గీయబడింది. ధిల్లీలో మైనారిటీ మతాధికారులు ఈ సంఘటనను ఖండించారు. వారంతా దిగ్రమ చెందారు. అఖిల భారత క్రిష్ణయన్ మహాసభ, అఖిల భారత ఎస్పీ, ఎస్పీ మహాసభ, విశ్వ భారత క్రైస్తవ ధర్మ పరిషత్తుల మాన ప్రదర్శనలు, సభలు నిర్వహించాయి. సంఘ్ పరివార్ దాడులను, జిల్లా యంత్రాంగం నిర్ణయాన్ని ఖండించాయి. కాంగ్రెస్, ఎన్.సి.పి., సి.పి.పి., సి.పి.ఎం.లు అఖిల పక్ష సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఈ విషయమై చ్చీంచాలన్నారు. లక్ష్మణంద స్వామిని అరెస్టు చేయాలని జిల్లానుండి పంపివేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రభుత్వ వైఫల్యాన్ని ప్రశ్నించారు. మావోయిస్టులున్నారనే ప్రభుత్వ ప్రచారాన్ని తప్పవటారు. ఈ అరాచక దాడులు పట్టాయాల నుండి గ్రామాలకు విస్తరించాయని చెప్పారు. ప్రభుత్వం పొంతన లేని ప్రకటనలు చేస్తున్నదని, బాధితులకు ఊరట కల్పించడంగాని, బాసటగా నిలబడడంగాని చేయలేదన్నారు. భయాలు వెంటాడుతుంటే ఆ భయం గుప్పిట్లోనే ప్రజలు అందోళనతో బతుకుతున్నారన్నారు. జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘం వివరమైన నివేదిక అడిగింది. మైనారిటీ కమీషన్ ద్విసభ్య కమిటీ సభ్యులు దిలీప్ పడగావ్కర్,

ప్రోఫెసర్ జయహసన్లు వచ్చి వెళ్లారు. కేంద్ర మానవ శక్తుల సంఘం సభ్యుడు ముక్కేష్ కుమార్ సింగ్ జాతీయ ఎస్.సి.కమీషన్ సభ్యుడు మృత్యుంజయ నాయకులు వచ్చి వెళ్లారు. ప్రభుత్వంగానీ, కమీషన్లు గానీ ఇంతవరకూ ఏ ప్రకటనా చేయలేదు. వారి వారి పరిశీలనాంశాలు పైశాలోనే ఉన్నాయి. వెలుగు చూడలేదు. సి.పి.ఎం. కేంద్ర నాయకుడు ఏచూరి మాత్రం రాష్ట్ర సి.పి.ఎం.వారి ప్రకటనలకు భిన్నంగా నవీన్ పట్టాయక్ ప్రభుత్వానికి కితాబునిచ్చి వెళ్లి పోయాడు. దర్శకుడు మహేష్ భట్ పైకోర్చు న్యాయమూర్తితో విచారణను డిమాండ్ చేశాడు. పదుల సంఖ్యలో శాంతి కమిటీలు వేశారు. డజన్ కొద్ది సమావేశాలు జరిపారు. తొమ్మిది పాటీల నాయకులు 18 మంది ప్రభుత్వ, పోలీసు అధికారులు కలిసి సద్భావన కమిటీగా ఏర్పడి జనవరి 11న సమావేశం జరిపారు. ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్.లను మార్పారు. ఉద్యోగుల్ని సమ్మంద్ చేశారు. 153 పంచాయతీల్లో నోడల్ కమిటీలు పెట్టారు. బ్రహ్మాణిగావ్, బరథమా గ్రామాలకు ఇద్దరు ఎ.డి.ఎం.లను, ఇద్దరు వైద్యులను ప్రత్యేకంగా నియమించారు. 3 కోట్ల 21 లక్షల రూపాయల తక్షణ సహాయం కావాలని కేంద్రాన్ని కోరారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చెందిన ఒ.ఎన్.ఎపి., ఎన్.బ.జి., సి.ఆర్.పి.ఎఫ్. బలగాలు 60 ఫుట్లూన్న మోహరించారు. ఛత్రిస్టిగిం రాష్ట్రం దంతెవాడ నుండి కూడా సి.ఆర్.పి.ఎఫ్. కంపెనీని రప్పించారు. రోడ్స్ క్లియర్ చేసే ప్రత్యేక బలగాల్ని రప్పించారు. ఫ్లాగ్ మార్పులు చేశారు. కానీ కీలక

వ్యక్తుల మీద ప్రధాన కారకుల మీద చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం కూడా సిద్ధపడలేదు. ప్రజల్ని మాత్రం వందలాది మందిని అరెస్టు చేసి తప్పుడు కేసులు పెట్టింది.

కయి, పాయిక, డశిత, క్రిస్తియన్లకు చెందిన పీడిత ప్రజలకు రిజర్వేషన్లు చేసిన మేలుకంటే వాళ్లు చెల్లించిన మూల్యమే ఎక్కువ. పది మందికి రిజర్వేషన్ కల్పించి తొంబై మందిని మోసం చేసే ఈ విధానం పీడితుల్లో తగువులు సృష్టించి వారిపై వారే దాడులు చేసుకునే స్థితికి నెడుతున్నది. మతాన్ని సృష్టించి, విస్తుతంగా ప్రచారం చేసి, ఆదివాసీల్లోకి జౌప్పించి మతం మత్తులో ఆ మాయాజాలంలో ఇరుక్కున్న ప్రజల్ని వి.పె.చ.పి., భజరంగదక్క ఉన్నాదులు రెచ్చగొట్టి గొడవలు సృష్టించి బీభత్సాన్ని వ్యాపించ చేస్తున్నారు.

పీడిత ప్రజలు, వారు డశితులైనా ఆదివాసీలైనా వారు తమకు జీవనాధారమైన భూమికోసం, భుక్తి కోసం, విముక్తి కోసం పోరాదకుండా, ఆర్థికంగా రాజకీయంగా స్వతంత్రులు కాకుండా, మతాన్ని సాంఘిక వెనుకబాటు తనాన్ని పోగొట్టుకోలేరు. భారతదేశ వ్యాప్తంగా జరుగుతున్న పీడిత ప్రజల విప్పవ పోరాట మార్గాన్ని చేపట్టాలని, నయాగఢిలో పి.ఎల్.జి.ఎ. చేసిన దాడి వారి ఆలోచనలకు పదునుపెట్టి, పోరునగరా మోగించాల్సి వుంటుంది.

మన కామ్మేణ్ణై తప్పకుండా ప్రజలకు సస్విమీతం కావాలి, వాళ్ల భావాలను సలగా అర్థం చేసుకోవాలి, వాళ్ల భావాలతో, ఉద్యోగాలతో మన మెదడు ప్రభావితం కావాలి. ప్రజల భావాలు మన మెదడుపై బలమైన ముద్రవేయకపోతే మనం సులభంగా ఉగిసినలాటకు గురవుతాము. ప్రజల భావాలు మన మెదడుపై బలమైన ముద్ర వేసివుంటే మన పశిలో మనకు సమస్తులు ఎదురుయినప్పుడు వాటేని సులభంగా ఎదుర్కొగలం. గతంలో యుద్ధాలలో అనేక సార్లు సమస్తులను ఎదుర్కొనే వాళ్లం. తొస్సి సందర్భాలలో అర్థరాత్రి వరకు కూడా పలిచ్చారాన్ని కనుక్కొలేకపాయియేవాళ్లం. తరువాత సమస్తును పక్కన బెట్టి నిద్ర పోయే వాళ్లం. కాని మరుసటి రోజు మాకు పలిచ్చారం లభించేది. సమస్తులు ఎడుగుచిగు కట్టిస్తుందని' సన్-యెట్-సేన్ చెప్పాడు. అతనికి 40 సంవత్సరాల సుట్టిఫ్ఫు అనుభవముంది. మనకు కూడా దశాబ్దాల అనుభవముంది. ఎప్పుడు సమస్త ఎదురుయినా ప్రజలను సంప్రదించాలని మనకు బాగా తెలుసు. ప్రజలతో సమావేశం ఏర్జ్యటు చేయడం వల్ల హాయిగా సిద్ధపోగలం.

.....మాట్లాడు

ప్రత్యామ్రాయం పాలకవర్గాలకే కానీ ప్రజలకు కాదు

ఈ మధ్య కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పొర్సమంటరీ రాజకీయ రంగంలో కొన్ని మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. అందులో ముఖ్యమైనది చిరంజీవి నూతన పార్టీ విర్మాటు ప్రకటన. దీనితో పాటు రామచంద్రారావు అనే న్యాయవాది ఏర్పాటు చేసిన సర్వజన సమేళనం, హైదరాబాద్లో బి.ఎస్.పి. ఆధ్యర్యంలో జరిగిన సభ కూడా రాష్ట్ర రాజకీయ వాతావరణంలో చోటు చేసుకుంటోన్న మరికొన్ని సమీకరణాలను తెలియజేస్తున్నాయి.

రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించి చూస్తే ప్రథానమైన బూర్జువా పార్టీలు కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం పార్టీలే. బి.ఆర్.ఎస్. తెలంగాణకు పరిమితమైన పార్టీ. వామపక్షాల ప్రాభల్యం రాష్ట్రంలో పెద్దగా లేదు. బి.జె.పి. మాటకొస్తే రాష్ట్రంలో ఉనికి కోసం తాప్రతయపడుతున్న బలహీన శక్తిగా ఉండది. ప్రస్తుత అవినీతి రాజకీయాలకు ప్రత్యామ్రాయంగా ఏర్పడిందని చెప్పుకుంటున్న లోకసత్తా ఒక ప్రాభల్య శక్తిగా ఎదగలేకపోతోంది. ఫలితంగా ప్రజావ్యతిరేక పార్టీలుగా ఎంతగా ముద్రపడినప్పటికీ కాంగ్రెస్, తె.డె.పా.లే పరస్పరం అధికారం మార్పుకుంటున్నాయి. కాంగ్రెస్ ప్రజలు బాగా విసిగిపోయినప్పుడు తె.డె.పా.సా, తె.డె.పా.పై విసిగి పోయినవ్వుడు కాంగ్రెసిని వ్రజలు కుర్రీలో కూర్చోబడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితిలో మూడవ ప్రత్యామ్రాయానికి రాష్ట్రంలో చోటువుందని భావించిన రాజకీయ శక్తులు తమ సన్నాహాలను ప్రారంభించాయి.

గతంలోనూ మూడవ ప్రత్యామ్రాయం కోసం కొన్ని ప్రయత్నాలు జరిగాయి కానీ అవి విజయవంతం కాలేదు.

ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఈ నూతన సమీకరణాలన్నీ కులం కేంద్రంగా ఏర్పడుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. సమాజంలో పునాది పాత్రను పోషిస్తున్న కులం అధికారంలో కీలకస్థానం వహిస్తోంది. మెజారిటీగా ఆధిపత్య కులాలే అధికారాన్ని శాసిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో రెడ్డి, కమ్మ వెలమ కులాలే అధికారాన్ని పంచుకుంటున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీ రెడ్డి కులానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తే తె.డె.పా. కమ్మ కులానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోంది. బ్రాహ్మణ, వైశ్య వంటి మరో రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన కులాలన్నిటితో కల్పించాడు. అవసరమైతే బి.ఎస్.పి.లో చేరుతామనీ చెప్పాడు. కొద్ది రోజులకే ఇదంతా సద్గుమనిగినట్టయింది. భవిష్యత్తులో రామచంద్రారావు ఎటు అడుగులు వేస్తాడో వేచి చూడాల్సిందే.

రావాలంటే రెడ్డి, కమ్మ వెలమ ఆధిపత్యానికి, అవి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోన్న కాంగ్రెస్ తె.డె.పా.ల ఆధిపత్యానికి అడ్డుకట్ట వేయడం అవసరం. కానీ సంఖ్యారీత్యాగానీ, ప్రాబల్యం రీత్యాగానీ వీటికంత శక్తి లేదు. అందుకే ఉత్తరప్రదేశ్ తరహాలో ఇన్నాళ్ల అధికారానికి దూరంగా వున్న వెనుకబడిన కులాలన్నిటితో కల్పించాడు. అందుకే ప్రముఖ బ్రాహ్మణ న్యాయవాది రామచంద్రారావు ఆలోచన. ఈ ఆలోచనను ఆచరణలో పెట్టడం కోసం రామచంద్రారావు కొన్నాళ్లు బాగానే హడావుడి చేశాడు. బి.సి., కాపు, మాల, మాదిగ, బ్రాహ్మణ, వైశ్య వంటి కుల నాయకులను ఒక వేదిక మీదకు పిలిచి సర్వజన సమేళనం ఏర్పడినట్టు ప్రకటించాడు. అవసరమైతే బి.ఎస్.పి.లో చేరుతామనీ చెప్పాడు. కొద్ది రోజులకే ఇదంతా సద్గుమనిగినట్టయింది. భవిష్యత్తులో రామచంద్రారావు ఎటు అడుగులు వేస్తాడో వేచి చూడాల్సిందే.

ఒకవేళ రామచంద్రారావు తన వ్రయాన్నలను కొనసాగిస్తాడనుకుంటే, ఇప్పటిదాకా వైశ్య, బ్రాహ్మణ కులాలు అధికారాన్ని శాసించే స్థాయిలో ఉండకపోవచ్చు గానీ, ఈ కులాలకు చెందిన వారు వ్యక్తులుగా అధికారంలో ముఖ్యమైన భూమికు పోషిస్తున్నారు. మరి వీరంతా తమ తమ పార్టీలనూ, ప్రయోజనాలను వదిలి రామచంద్రారావు వెనుక వస్తారా అన్నది ఒక సందేహం. ఇకపోతే అధికారంలోకి రావడానికి దళిత, బహుజన కులాలతో చేతులు కలుపాలనుకుంటున్న పీరు ఆ తర్వాత దళిత బహుజనులకు అధికారంలో తగిన భాగస్వామ్యాన్ని కల్పిస్తారా అన్నది మరో సందేహం. అధికార పీతాన్ని ఎక్కడానికి దళిత, బహుజనులను కేవలం సోపానాలుగా వాడుకునే అవకాశాలే ఎక్కువని చెప్పవచ్చు.

ఉత్తరప్రదేశ్ వంటి పెద్ద రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా వున్న బి.ఎస్.పి. నేత మాయావతి ప్రథాని పదవిపై ఆశలు పెట్టుకుంది. తన ఆశ నెరవేర్పుకోవడం కోసం ఆమె మిగితా రాష్ట్రాలతో పాటు ఆంధ్రప్రదేశ్లోనూ బి.ఎస్.పి. స్థాతిని గణనీయంగా మెరుగుపర్చుకోవాలనుకుంటోంది. అందులో భాగంగా దళిత, బహుజనులకు అధికారం పేరిట రాష్ట్రంలో వివిధ సమీకరణలకు ప్రయత్నించింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అనుకూల వైభాగికి

ప్రకటించింది. నరేంద్ర నాయకత్వం వహిస్తోన్న టి.ఆర్.ఎస్ ఐన్ పార్టీని బి.ఎస్.పి.లో విలీనం చేసుకుంది.

పై రెండు పరిణామాలు చోటు చేసుకున్న కాలంలోనే చిరంజీవి రాజకీయ ప్రవేశంపై ఉపోగానాలు వెలువడ్డాయి. ఒక దశలో చిరంజీవి బి.ఎస్.పి.లో చేరవచ్చనే వార్తలూ వచ్చాయి. తాజాగా చిరంజీవి పార్టీ ఏర్పాటు చేస్తాడనే వార్త అధికారికంగానే వెలువదేంది. ఇది పైరెండు పరిణామాలకంటే ముఖ్యమైనది. ఏష్టు సామాజిక న్యాయం, అందరికి విద్యను తమ పార్టీ లక్ష్యంగా ప్రకటించుకున్నారు. లోకసభා, వామవక్షాలతో కలిసి పని చేస్తామని కూడా ప్రకటించుకున్నారు.

కులరహిత పార్టీగా వుండాలని చిరంజీవి కోరుకుంటున్నాడని వార్తలు వచ్చినప్పటికి ఈ పార్టీకి కులం ముద్రపడింది. రెడ్డి, కమ్మి, వెలము తర్వాత కాపులు సామాజికంగా ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్నప్పటికి అధికారంలో వారికి తగిన స్థానం లేదనే వాదన ఎప్పటినుండో వుంది. ముద్రగడ పద్మనాభం వంటి వారు కాపునాడు పేరుతో కాపులను ఏకం చేసిన ప్రయత్నాలు పెద్దగా ఘలించలేదు. కనుక కాపుల ప్రతినిధిగా చిరంజీవి రాజకీయాల్లోకి రావాలనే ఆకాంక్షలు కాపుల నుండి ఎప్పటినుండో వినిపిస్తున్నాయి. ఒక్క కాపు కులానికి కాక మిగితా బి.సి కులాలన్నింటి ప్రతినిధిగా చిరంజీవి రాజకీయాల్లోకి రావాలనే ఆకాంక్షలు కూడా పాతవే. సరే ఏది ఏమైనా చిరంజీవి ఇక రాజకీయాల్లోకి వచ్చేసినట్టే.

ఈ ప్రభావం రాష్ట్ర రాజకీయ రంగంపై ఎలా ఉండబోతుంది, అనుకుంటే ఎన్.టి. రామారావు రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన పరిస్థితితో నేటి పరిస్థితిని కొందరు పోలుస్తున్నారు. కానీ ఇలా పోలుడం అతిశయోక్తే అవుతుంది. ఎన్.టి.ఆర్. రాజకీయాల్లోకి ప్రవేశించేంటికి వున్న పరిస్థితి వేరు. ఆనాడు రాష్ట్రంలో మరో బలమైన ప్రతిపక్షం లేదు. 35 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో ప్రజలు విసిగి వున్నారు. పైగా రెడ్డ ఆధిపత్యానికి పోటీగా, డబ్బు బలం వున్న కమ్మ కులం ఎన్.టి.ఆర్.ను రాజకీయాల్లోకి తెచ్చింది. ఇక ఎన్టిఆర్ నోట్లో నుండి గంభీరంగా వచ్చిన తెలుగుజాతి ఆత్మగౌరం అనేమాట తెలుగు ప్రజల మీద వేసిన ప్రభావం తక్కువేం కాదు. ఆనాడు విష్ణవోద్యమంపై తీవ్రమైన అణచివేత కొనసాగుతుండేది. ప్రజలు ఎందరో తమ ప్రియతమ నాయకులను పోగాట్టుకున్నారు. ఎందరో విష్ణవ

సాసుభూతిపరులూ, వుద్యమ ప్రాంతాల్లోని సాధారణ ప్రజలూ ప్రాణాలు కోల్పోయారు. చిత్రహింసలకూ, జైలు శిక్షలకూ గురయ్యారు. అటువంటి భీతావహ నిర్వంధ వాతావరణంలో 'నక్కలైట్లు దేశభక్తులు, నా సోదరులు' అన్న ఎన్.టి.ఆర్. వాక్కు ప్రజలపై వేసిన ప్రభావం గణనీయమైనది. పీటన్నింటికి తోడు, సినీ నటుడిగా ఆయనకున్న గుర్తింపు... ఇవన్నీ ఆనాడు ఎన్.టి.ఆర్. ప్రభంజనానికి తోడ్పడ్డాయి.

చిరంజీవికి సినిమా నటుడిగా ఉన్న గుర్తింపు తక్కువేం కాదు. అయితే ఆయనకు రాష్ట్రంలోని రెండు ఆధిపత్య కులాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కాంగ్రెస్, తె.డె.పా.లు పోటీగా ఉన్నాయి. ఇక తెలంగాణాలోనయితే టి.ఆర్.ఎస్. సహో మూడు పార్టీలను చిరంజీవి ఎదుర్కొచ్చాలి.

ఆనాడు తెలుగుజాతి ఆత్మగౌరవం ప్రజల మనసుల్లో హత్తుకుంది. కానీ నేడు తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మగౌరవ పోరాటం హెహారెత్తుతున్న సమయంలో చిరంజీవి పార్టీ ఏర్పడబోతోంది. కానీ చిరంజీవి తెలంగాణ వట్ల ఎటువంటి వైఫారినీ ప్రకటించలేదు. దీనర్థం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఆ పార్టీ వ్యతిరేకమనే. చిరంజీవి పార్టీకి ఇదొక తీవ్ర అనుమతులాంశం. తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మాభూతిమానం ముందు ఏ సినీ ప్రభంజనమూ పని చేయదు.

ఈ అనుకూల అంశాలున్నవుటీకి చిరంజీవికి అనుకూలాంశాలు కూడా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రపంచబ్యాంకు ఏజెంటుగా మారిన చంద్రబాబు ఏడేళ్ళ పాలనతో విపరీతంగా విసిగిపోయిన ప్రజలు రాజశేఖర్ రెడ్డిని అధికారంలోకి తెచ్చారు. కానీ రాజశేఖర్ రెడ్డి సామ్రాజ్యవాదానికి ఊడిగం చేయడంలో బాబును మించిపోయాడు. అంతేకాదు విష్ణవోద్యమంపై చంద్రబాబు ప్రయోగించిన హింస రికార్డులను సృష్టించి ప్రజల జీవనాన్ని అతలాకుతలం చేసింది. దానికి విరుగుడుగా సక్కలైట్లతో చర్చలని ప్రకటించిన రాజశేఖర్ రెడ్డిని అధికారంలోకి తేస్తే, రాజశేఖర్ రెడ్డి చర్చల పేరుతో ప్రజలను మోసం చేశాడు. హింసను ప్రయోగించడంలో చంద్రబాబు నెలకొల్పిన రికార్డులను బద్దులకొట్టాడు. ఘలితంగా ప్రజల్లో రాజశేఖర్ రెడ్డి పాలనవట్ల వ్యతిరేకత పెరిగింది. మరి కాంగ్రెస్ ను ఓడించాలంటే ప్రజల ముందున్న ప్రత్యాపూర్వమం సామ్రాజ్యవాద ఏజెంట్గా ఎప్పుడో నిరూపించబడిన చంద్రబాబును గలిపించడమే. ఇటువంటి

పరిస్థితుల్లో మరొక ప్రత్యామ్నయంగా ముందుకు రావడం అనేది చిరంజీవికి అనుకూలాంశమే.

అంతేకాదు రెడ్డి, కమ్మ వెలమ ఆధిపత్యాలను కూలగొట్టాలని కోరుకునే ప్రజలకూడా ఇప్పుడు చిరంజీవి పార్ట్ ఒక ప్రత్యామ్నయంగా కనబడుతుంది. చిరంజీవి ద్వారానే బి.సిలకు రాజ్యాధికారం అని జరుగుతున్న ప్రచారం చిరంజీవికి అనుకూలిస్తుంది. ఏ నేర చరిత్రా లేని వారికి, మహిళలకూ, మైనారిటీలకూ, వెనకబడిన తరగతులకూ చిరంజీవి పార్ట్లో స్థానం కల్పిస్తారని జరుగుతున్న ప్రచారం కూడా ఆ పార్ట్కి అనుకూలమైనదే. ఇక చిరంజీవికి వున్న సినీ గుర్తింపు, పలు సామాజిక కార్యక్రమాల ద్వారా పొందిన మంచి మనిషి అనే గుర్తింపు కొండర్చి ఆకట్టుకుంటుంది. విష్ణవోద్యమంపై చిరంజీవి ప్రకటించే వైఫారి కూడా అతని గెలుపును ప్రభావితం చేస్తుంది.

ఈ కారణాలన్నింటి వల్ల చిరంజీవి రాజకీయ ప్రవేశం అనేది, కాంగ్రెస్, టి.డి.పి.లో అలజడిని కల్గిస్తోంది. సమీకరణాల్లో భారీ మార్పులు చోటుచేసుకుంటాయని అవి భయపడుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్ట్ అవలంభిస్తాన్న కొన్ని చర్చల వల్ల చిరంజీవిలో కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకత పెరుగుతోందనీ, చిరంజీవి పట్ల పార్ట్ వైఫారిని మార్పుకోవాలనీ కాంగ్రెస్ నేతలు కొండరు సోనియాకు ఉత్తరం రాశారు. ఇప్పటికే మాల మహోనాడు ‘వర్గీకరిస్తే చిరంజీవి పార్ట్లో చేరుతాం’ అని కాంగ్రెస్ను బెదిరిస్తోంది.

చిరంజీవి పార్ట్కి అనుకూలతలు వుండడం వల్ల వామపక్షాలు అతనితో మైత్రికి మొదటి నుండి ఉత్సాహం చూపిస్తున్నాయి. ఆ మైత్రిని అందుకోవడానికి చిరంజీవి కూడా సిద్ధంగా వున్నాడని తెలుస్తోంది కనుక ఇక వాటికి ఏ బెంగాలేదు.

మొత్తంగా చిరంజీవి రాజకీయ ప్రవేశం రాష్ట్ర రాజకీయ రంగంపై భారీ ప్రభావం వేస్తుంది అని చెప్పవచ్చు. సమీకరణాల్లోనూ తీవ్రమైన మార్పులే చోటుచేసుకునే అవకాశం వుంది.

అయితే చిరంజీవి రాజకీయ ప్రవేశం ప్రజల జీవితాలను ఏమన్ను మార్చగలడా? ఈ ప్రశ్నను మరోరకంగా కూడా వేసుకోవచ్చు. చిరంజీవి పార్ట్ ప్రజలకు నిజమైన ప్రత్యామ్నయం అవుతుందా? ఈ ప్రశ్నలకు, ‘లేదు’, ‘కాదు’ అనే జవాబు చెప్పుకోవాలి. నిరంకుశ కాంగ్రెస్కు ప్రత్యామ్నయంగా ప్రజలను నమ్మించి రకరకాల జనాకర్షక పథకాలతో ప్రజల ముందుకు

వచ్చిన తె.దే.పా. అతి త్వరలోనే తన పొసిస్టు స్వభావాన్ని బయటపెట్టుకున్న చరిత్ర మన కాలందే. చిరంజీవి స్వతపోగా మంచివాడే కావొచ్చు. ఆయనలో సేవా తత్పరత ఉండోచ్చు. కానీ ఆయన అధికారంలోకి రావాలంటే అవినీతికి పొల్చుడవల్సిందే. డబ్బులు వెడజల్ల వల్సిందే. సాధ్యా సాధ్యాలు మరిచి వాగ్గానాలు చేయవల్సిందే. ఓటర్లను భ్రమల్లో ముంచేత్తాల్సిందే. అంతేకాదు అవినీతి, నేర చరిత్ర వున్న వాళ్ళను పార్ట్కి దూరంగా వుంచుతామని చెప్పుకుంటున్నారు. కానీ అటువంటి వారు ఒకరిద్దరు దొరకవచ్చునేమో కానీ అందరూ అటువంటి వారే దొరకడం దురదభం. ఎందుకంటే బార్బువా రాజకీయాలను సంపాదనా మార్గంగానే ఎంచుకుంటున్నారు ఎవరైనా. లక్షలు పెట్టుబడి పెట్టి రాజకీయాల్లోకి రావడం, కోట్లు సంపాదించడం అనేదే అందరి లక్ష్మింగా ఉంటోంది. కనుక చిరంజీవి మొదటి అడుగులోనే రాజీవడక తప్పదు. ఇక అధికారంలోకి వస్తే, వచ్చాక సామ్రాజ్యవాద ప్రయోజనాలకు పనిముట్టగా మార్గిస్తిందే. ఇప్పటికే ప్రభుత్వాలు ఒప్పుకున్న విధానాలను ముందుకు తీసుకోవాల్సిందే. ఇప్పటికే నయావలస తరపు సామ్రాజ్యవాద దోషిడీతో దేశం మునిగిపుంది. ఇదే బార్బువా చట్టంలో అధికారంలోకి వచ్చే ఏ పార్ట్ అయినా ఇప్పుడు చేయగల్లింది ఏంటంటే, సామ్రాజ్యవాద విధానాలను తమ ప్రభుత్వ విధానాలుగా ప్రజలై రుద్దడడం, ప్రజల్లో తిరుగుబాటు వస్తే అణచివేతను ప్రయోగించడం. అంటే కేవలం సామ్రాజ్యవాద ఏజెంట్లుగా మాత్రమే పని చేయడం. ఇంకా చెప్పాలంటే ప్రధాన ప్రవంతి అని పిలవబడే మురికి గుంటలో కందడం.

దోషిడిపైనే ఆధారపడి వున్న ప్రస్తుత చట్టంలో నిజమైన ప్రత్యామ్నయాన్ని సాధించడం సాధ్యం కాదు. ఈ చట్టాన్ని సాయం పోరాటం ద్వారా కూలగొట్టి కార్యకర్గ నాయకత్వంలో ప్రజలు ఏర్పరుచుకునే విష్ణవ రాజ్యాధికారమే నిజమైన ప్రత్యామ్నయం అవుతుంది.

కనుక ప్రజలు, రాజకీయాల్లోకి ఎవరు వచ్చినా, ఎన్ని కొత్త పార్ట్లు పుట్టినా ఓట్ల రాజకీయాలతో తమ బతుకులు మారపని గుర్తించాలి. ఈ పార్ట్లన్నింటినీ వ్యతిరేకించాలి. విష్ణవోద్యమంలో మరింతగా సమీకృతమై, నిజమైన ప్రత్యామ్నయ రాజ్యాన్ని సాధించుకోవాలి.

అమరుల జీవిత చరిత్రలు

ప్రజాకవి, మాతృభాషా ప్రేమికుడు కామ్రేడ్ దసూరాం మాలెకా అమర్ రహ్మాన్!

ప్రజాకవి కామ్రేడ్ దసూరాం మాలెకా 2007, సెప్టెంబర్ 10వ తేదీన అమరుడయ్యాడు. ప్రజలకోసమే బతికిన, ప్రజల కోసమే రాసిన దసూరాం ప్రజలకోసమే ప్రాణమిచ్చాడు.

మాతృభాషలన్నింటినీ ఇంగ్లీష్ మింగేస్తున్న కాలంలో, మాతృభాష మాటల్లడేవాళ్లకు చిన్నచూపు చూస్తున్న కాలంలో, మాతృభాష మాటల్లడటాన్ని నామోడిగా భావిస్తున్న కాలంలో, అంతరించిపోతున్న తన మాతృభాషను పునరుజ్జీవింప చేయడానికి ఉద్యమించిన దసూరాం గురించి చెప్పుకోవడం సముచితమే కాదు, గర్వకారణం కూడా.

దసూరాం ప్రజాకవి మాత్రమే కాదు. భాషా ప్రేమికుడు మాత్రమే కాదు. మావోంగాన్ని పార్టీ సగర్వంగా చెప్పుకోగల్గిన కార్యకర్త కూడా. అతని కవిత్వానికి, అతని భాషా స్వాభావికమానానికి శాస్త్రీయమైన వర్గ దృవ్యాధాన్ని అందించింది మావోయిస్ట్ పార్టీ ఆచరణే. అమరుడయ్యేనాటికి అతను ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని బాశధార డివిజనల్ పార్టీ కవిటీ సభ్యుడిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నాడు.

కామ్రేడ్ దసూరాం ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని గజపతి జిల్లా గుడిపొంక గ్రామంలో కుఱు ఆదివాసీ కుటుంబంలో పుట్టాడు. వెనకబడిన ప్రాంతంలో పుట్టినప్పటికీ, చిన్నపుడే తండ్రిని కోల్పోయినప్పటికీ 7వ తరగతి వరకూ చదువుకోగల్లాడు. అతను సహజ కవి. చిన్నపుటి నుండి కవితలూ పాటలు రాశేవాడు. తను చదువుకున్నపుటికి రాష్ట్ర అధికార భాష(బడియా)కు లొంగి పోకుండా తన మాతృభాష కుఱులోనే పాటలూ, కవితలూ అల్లి అణగారిపోతున్న, చిన్నచూపుకు గురవుతున్న తన భాషలోని సాగును ప్రపంచానికి చాటే ప్రయత్నం చేశాడు. ప్రారంభంలో

అతను పెళ్లి పాటలూ, క్రిష్ణయన్ మత ప్రచార పాటలూ రాశాడు.

1995లో ఈయనకు విష్ణువోద్యమం పరిచయం అయింది. ఆ పరిచయం అతని విష్ణువకురుడిగా తీర్చిదిద్దింది. అతని కవితా పస్తువునే మార్చివేసింది. అతని కలం కష్ట జీవులకు అండగా నిలిచిన ఆయుధమైంది. ఆ కలం నుంచి జాలువారిన వందల కవితలూ, పాటలూ ఆదివాసీల్లో దళితుల్లో పోరాట జ్యాలలను రేకిత్తించాయి. ప్రజల్లో భాషా స్వాభావికమానాన్ని పెంపాందించాయి.

అనతి కాలంలోనే ఆ కలం ఒక సాంస్కృతిక ఉద్యమంగా ఎదిగింది. ఆ ఉద్యమం పాలక వర్గాల్లో ప్రకంపనలు స్థాపించింది. అందుకే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోలీసులు అతని ఎత్తుకుపోయి 16 రోజుల వరకూ ఎవరికీ ఆచూకి తెలియనీయకుండా చిత్రహింసలు పెట్టారు. అయినా అతను లొంగిపోలేదు. దానితో ఆంధ్ర-బరిస్సా పోలీసులు తప్పుడు కేసులు పెట్టారు. ఫలితంగా 16 నెలలు అతను జైల్లో వున్నాడు. అతని బంధించారు గానీ, అతని కలానికి సంకెళ్ల వేయలేక పోయారు. జైల్లో ఉన్నపుడే తన తోటి కామ్రేడ్స్తో చర్చించి, కుఱు భాషకు లిపిని తయారు చేశాడు.

అతను జైల్లో ఉన్న కాలంలో అభ్యుదయ యి రచయితలూ, ప్రజాస్వామిక వాదులంతో మంది అతని విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ‘మట్టిలో పుట్టిన మాణిక్యం’ అంటూ పత్రికలు అతని ఎత్తి పదుతూ రాశాయి. అట్లా కామ్రేడ్ దసూరాం ఒక విష్ణువ కవిగా రాష్ట్ర వ్యాప్త గుర్తింపును పొందాడు.

విడుదలై వచ్చాక తన ఆచరణను మరింత చురుగ్గా కొనసాగించాడు. రాజ్యాన్నిర్ఖంధానికి వ్యతిరేకంగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరిగిన అనేక సభలూ, సమావేశాల్లో తన గళాన్ని విప్పాడు.

ఉద్యమమే శ్వాసగా జీవించిన కామ్రేడ్ పున్నారావుకు మరణంలేదు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సగర్షమైన సాయిద రైతాంగ పోరాట చరిత్రె కాదు, సుసంపన్ముఖ ప్రజాసాధారణ ఉద్యమాల చరిత్ర కూడా ఉంది. ఈ ఉద్యమాల్లో చురుకైన పాత వహిస్తున్న ఎందరో ప్రజాసాధారణ వాదులపై మాహోయిస్టులని ముద్రించిని, రాజ్యం తీవ్ర నిర్వంధానికి గురి చేస్తోంది, హత్యలకూ పాల్పడుతోంది. అయినా ఈ పాశవిక నిర్వంధానికి తలవంచకుండా, ఆ నిర్వంధానికి వ్యతిరేకంగా, ఇంకా మరెన్నో ప్రజాసాధారణ వాక్యాల సాధన కోసం ఈ ఉద్యమకారులు పోరాటాలు నిర్మిస్తూనే ఉన్నారు. అలా తలవంచని యోధుడిగా పని చేసిన కామ్రేడ్ పున్నారావు 2007, జూన్ 21న అనారోగ్యంతో కన్నుమూళాడు. ఒకవేళ తీవ్ర అనారోగ్యం పీడిస్తున్నా, మరోవేళ తీవ్ర రాజ్య నిర్వంధం వేటాడుతున్నా చివరి శ్వాస వరకు ప్రజల పక్కాన దృఢంగా నిలబడ్డ కామ్రేడ్ మన్నారావును ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యమ చరిత్ర తప్పక స్ఫురించుకుంటుంది.

విష్ణవోద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడానికి తీవ్రంగా కృషిచేశాడు.

ప్రభుత్వ వేధింపులూ, కుటుంబ దుర్భర దారిద్ర్యం, అనారోగ్యంతో వున్న పిల్లలూ, మునలి తల్లి... ఇవేవీ తన విష్ణవాచరణను మందగింపచేయలేక పోయాయి.

ప్రభుత్వాల ఘోర నిర్దక్షం వల్ల ఆదివాసీ ప్రాంతాలు తరచూ ప్రాణాంతక వ్యాధులబారిన పడ్డం సర్వసాధారణమే. అలా తాను పని చేస్తున్న ప్రాంతంలో ప్రజలకు కలరా వ్యాధి సోకడంతో కామ్రేడ్ దసూరాం వెంటనే స్పందించి తన దగ్గరున్న మందులతో చికిత్స మొదలుపెట్టడు. అలా ప్రజలకు వైద్యం చేయడం చాలా మంది విష్ణవకారులకు ఉన్నతీ తనకూ ఒక దినచర్యగానే వుండేది. అలా చికిత్స చేసే క్రమంలో ప్రమాదభరితమైన కలరాసోకి కామ్రేడ్ దసూరాం అమరుడయ్యాడు. అలా అక్కరాల ప్రజాసేవలో కామ్రేడ్ దసూరాం కన్నుమూళాడు.

కామ్రేడ్ పున్నారావు గుంటూరు జిల్లాలోని మాచవరం గ్రామంలో ఒక పేద కుటుంబంలో పుట్టాడు. పదవ తరగతి వరకూ సాంత ఊర్లోనే చదివిన అతను, సైన్స్ ప్రథాన విషయంగా ఇంటర్వీడియేట్, ఆ తర్వాత డిగ్రీని గుంటూరు జిల్లాలోని పొన్నారు వట్టణంలో వూరి చేశాడు. వాళ్ళ ప్రాంతంలో సాగుతున్న దుర్భరమైన కమ్ముకుల అణచివేత అతన్ని ఒక రాజకీయ కార్యకర్తగా మాలిచింది. కళాశాల విద్యార్థిగా ఉన్నపుడే అతను దళిత వుద్యమాల్లో పాలుపంచుకోవడం మొదలు పెట్టాడు. సౌలర్ షివ్ లు విడుదల చేయడానికి లంచాలు తీసుకునే కళాశాల అధికారుల అవిసీతికి వ్యతిరేకంగా అతను విద్యార్థులను పోరుబాట పట్టించాడు.

కళాశాల రోజుల్లో ప్రారంభమైన అతని ఉద్యమ జీవితం అప్రతిహతంగా సాగి అతన్ని ఒక ప్రముఖ రాష్ట్ర స్థాయి వుద్యమునాయకుడిని చేసింది.

కామ్రేడ్ దసూరాం భోతికంగా మన మధ్య లేనప్పటికీ తాను సృష్టించిన సాహిత్యంలో, తాను మేల్కొల్పిన మాత్ర భాషా స్వాభిమాన పోరులో, తాను నాయకత్వం వహించిన సాంస్కృతిక ఉద్యమంలో నిరంతరం విష్ణవ తేజంలా వెలుగుతూనే వుంటాడు.

ఎ.బ.బి.- ఒరిస్సా రాష్ట్ర కమిటీల పరిధిలో ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 21ని భాషా దినంగా జరుపుకుంటారు (మాత్రభాష పరిరక్షణ కోసం బెంగాలీ ప్రజలు చేసిన పోరాటానికి స్మృతిగా). ఈ సంవత్సరం ఈ ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు పార్టీ పిలుపు మేరకు భాషా దినాన్ని దసూరాం మాలెకా స్మృతిగా జరుపుకున్నారు.

కామ్రేడ్ దసూరాం నెలకొల్పిన ఆదర్శాలను నలుదిశలా చాటుదాం. ఆయన ఆశయాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడంలో భాగంగా బలమైన సాహిత్య, సాంస్కృతిక, భాషోద్యమాలను నిర్మించాడు. అది మాత్రమే మనం కామ్రేడ్ దసూరాం మాలెకాకు ఇవ్వగలిగే నివాళి. ☺

అతని ఉద్యమ ప్రయాణం రెండు దశలుగా సాగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ దళిత ఉద్యమాలను మలుపు తిప్పిన కారంచేడు, చుండూరు హత్యాకాండల నేపథ్యంలో అతని మొదటి ఉద్యమ దశ అగ్రకుల ఆధిపత్యానికి వ్యతిరేకంగానూ, విద్యార్థి నమన్యలపైనా సాగింది. 1995లో అతను ఎ.పి.ఎఫ.అఫిల భారత ప్రజా ప్రతిష్ఠటన వెదిక)లో చేరిన తర్వాత అతని రెండవ ఉద్యమ దశ భూస్వామ్య, సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంగా ప్రారంభమైంది.

1995 వరకూ అతను బలహీన వర్గాల సమాఖ్యలో చురుగ్గా పని చేశాడు. బి.సి. విద్యార్థులతో కూడా అతను కలిసి పని చేశాడు. 1990లలో ఈ రెండు సంఘాలూ సాంఘిక అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా చురుగ్గా పనిచేశాయి. చేసేత కార్బూకుల ఆత్మాత్మలకు వ్యతిరేకంగా చేపట్టిన ఆందోళనా కార్బూకమాల్లో అతను చురుగ్గా పాల్గొన్నాడు. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల్లో; దళిత, వెనుకబడిన తరగతులపై అగ్రవర్షాల దాడులకు వ్యతిరేకంగా; దళితులూ, వెనుకబడిన తరగతులూ కల్పి ఒక బలమైన ఉద్యమాన్ని నిర్మించారు. ఇందులో పున్మార్ప చురుగ్గా పాల్గొన్నాడు. ఇలా విద్యార్థి జీవితంలోనే అతను ఒక ఆందోళనాకారుడిగా, సామాజిక కార్బూకర్తగా, నాయకుడిగా ఎదిగాడు.

1996లో అతను బతుకుదెరువు కోసం తపాలా శాఖలో పని చేశాడు. ఆ కాలంలోనూ గుంటూరు జిల్లాలోనూ, పారుగు జిల్లాలోనూ సాగిన అన్ని సామాజిక, రాజకీయ ఉద్యమాల్లో పాలు పంచుకున్నాడు. 1998లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రోడ్స్ రవాణా సంస్థలో అతను కండక్టర్గా చేరాడు. ఈ సమయంలో ఎ.పి.ఎర్.ఎఫ.జిల్లా కమిటీ సభ్యుడిగా, గుంటూరు జిల్లా పల్గొడు ప్రాంతంలోని రైతులను, సిమెంటు పొష్టరీలు సృష్టించున్న కాలుఛ్యానికి వ్యతిరేకంగా సంఘటితం చేశాడు. జిల్లాలోని సిమెంటు పొష్టరీలు ఇక్కడి వనరులను యథేచ్చగా దోచుకోవడమే కాక, కనీస కాలుష్య నివారణ చర్యలు తీసుకునేవి కావు. ఈ పొష్టరీలు భారీ ఎత్తున వదిలే ధూళి మేఘాల వల్ల, సమీప గ్రామాలన్నీ కాలుష్యంతో నిండిపోయి ప్రజల ఆరోగ్యాలూ, రైతుల పంటలూ నాశనమయ్యాచి. దీనికి వ్యతిరేకంగా కామేడ్ పున్మార్ప రైతులను సంఘటితం చేసి మిలిటింట్ పోరాటాన్ని నిర్మించాడు. ఈ పోరాటాల ఫలితంగా సిమెంటు పొష్టరీలు దిగి వచ్చి, కాలుష్య నివారణ చర్యలు చేపట్టడమే కాక రైతులకు నష్ట పరిహారాన్ని కూడా చెల్లించాయి.

ఆంధ్ర, బీహార్, దండకారణ్య విషాపు ఉద్యమాలపై ప్రభుత్వాలు సాగిస్తున్న నిర్వంధానికి వ్యతిరేకంగా ఎ.పి.ఎర్.ఎఫ. 1999లో దేశవ్యాప్త ప్రజా ఉద్యమాన్ని చేపట్టింది. ఈ సంవత్సర కాలంలో పన్నండుకు పైగా రాష్ట్రాల్లో వందల ర్యాలీలూ, బహిరంగ సభలూ, ప్రజా ఆందోళనలూ చోటు చేసుకున్నాయి. ఇందులో భాగంగా పున్మార్ప గుంటూరు జిల్లాలో పలు బహిరంగ సభలనూ ర్యాలీలను నిర్వహించాడు. ఈ క్రమం అతని ఉద్యమ జీవితంలో గుణాత్మకమైన మార్పును తెచ్చింది. ఈ క్యాంపెయిన్ తర్వాత అతను తన జీవితాన్ని పూర్తి కాలం ప్రజా ఉద్యమాలకే అంకితం చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

2000 నుంచీ అతను క్రమబద్ధమైన ఉద్యమ కృషిని ప్రారంభించాడు. ఆ కృషి అతని ఆఖరి క్షణాల వరకూ కొనసాగింది. ఈ ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో సామ్రాజ్యవాదానికి, రాజ్య నిర్వంధానికి వ్యతిరేకంగా సాగిన పలు ఐక్య కార్బూచరణ ఉద్యమాల్లో చురుకైన పాత్ర వహించాడు. ఫేర్గ్, ముంబాయి రెసిస్టెన్స్ 2004, పి.డి.ఎఫ.ఐ.లకు రాష్ట్ర కన్సీనర్గా ఉన్నాడు.

చర్చల కాలంలో ప్రజా సమన్యలను ప్రభుత్వం డృష్టికి తీసుకువచ్చే ఉద్దేశంతో నిర్వహించిన పలు ప్రజా అసెంబ్లీలకు పున్మార్ప నాయకత్వం వహించాడు. అతను ఎ.పి.ఎర్.ఎఫ. రాష్ట్ర కార్బూవర్గ సభ్యుడిగా చాలా కాలం పని చేశాడు. 2001లో ఎ.పి.ఎర్.ఎఫ. రాష్ట్ర కమిటీ కార్బూదర్శిగా ఎన్నికె, అది కొత్తగా ఏర్పడిన ఆర్.డి.ఎఫ.లో విలీనం అయ్యంత వరకూ కొనసాగాడు. తర్వాత అతను పి.డి.ఎం. రాష్ట్ర కార్బూవర్గ సభ్యుడిగానూ, పి.డి.ఎఫ.ఐ.కు అఫిల భారత సమన్యయకర్తగానూ పనిచేశాడు.

కామేడ్ పున్మార్ప ప్రజా ఉద్యమాలకు చురుకైన నాయకత్వం అందించిన ఈ కాలంలో రాజ్య బీభత్తుం రోజురోజుకూ విపరీతమైన స్థాయిలో పెరిగింది. అన్ని ప్రజా సంఘాలు ఆఖరికి సమస్యల పునాదిపై ఏర్పడిన తాత్కాలిక సంఘాలూ విపరీతమైన నిర్వంధాన్ని ఎదుర్కొన్నాయి. వందలాది ప్రజా ఉద్యమకారులు హింసకూ, అవమానాలకూ గురర్యారు. పదుల సంఖ్యలో పుద్యమకారులను రాజ్యం ప్రత్యేకంగానో, లేదా ‘కోల్బ్రాలు’, ‘టైగర్లు’ పేరుతో పరోక్షంగానో హత్య చేసింది. కామేడ్ పున్మార్ప ఈ కాలమంతా అనేక సార్లు ఈ నిర్వంధానికి వ్యతిరేకంగా, పలు సంఘాలతో కల్పి ఉద్యమాలను నిర్మించాడు. ఎన్కొంటర్లకూ, కూడా చెల్లించాయి.

కొర్కవర్డు పుత్రుకు కొమైద్ సుధిర్కు విష్ణువ జీవోర్లు!

కామేడ్ సుధిర్ అన్ని సెక్షన్ల ప్రజల మనిషి. సి.పి.ఐ. (మాహోయస్టు)కు చెందిన అన్ని స్థాయిల నిర్మాణాల కోసం పని చేసిన కార్యకర్త. అన్ని పనుల్లోను తన ఒక బాధ్యతాయుతమైన పాత్రమను నిర్పించడంతో ఏ రకమైన పనికొనా కామేడ్ సుధిర్ను ఎంచుకోవడం ఉండేది. అనేక భాషలు మాట్లాడం వలన బయట పనులకూ, కొత్త ప్రాంతాలకు పంపడానికి ముందుగా కామేడ్ సుధిర్ గురించి ఆలోచించడం ఉండేది. ఆ పనులన్నీ చాలా బాధ్యతాయుతంగా నిర్మించి పార్టీ, ప్రజల సంపూర్ణ విశ్వాసాన్ని పొందిన కామేడ్ సుధిర్ చిన్న వయసులోనే అమరుడు కావడంతో విష్ణువ పార్టీ, విష్ణువ ప్రజాసీకం తమ సహాచరుడు, ఉత్తమ కార్యకర్త ఉన్నత ఆదర్శాలు నెలకొల్పిన గెరిల్లా యోధుడి కోసం, ప్రజల ముద్దు బిడ్డ కోసం తల్లిదేల్లి పోయారు.

రాజ్య ల్రాయిజిష ప్రయివేట్ గ్యాంగులైన కోబ్రాలూ, టైగర్లకు వ్యతిరేకంగా 2001లో గుంటూరులో, 1999లో అఖిల భారత స్థాయిలో జరిగిన క్యాంపియన్స్ వీచిల్లో ముఖ్యమైనవి. షై.ఎస్.ఆర్. ప్రభుత్వం క్రూరత్వంలో చంద్రబాబును మించిపోయింది. చర్చల నుండి వైద్యలిగి అది తలపెదుతున్న క్రూర హింసాకాండకు వ్యతిరేకంగా ప్రజా గొంతుకలను ఏకం చేయడం కోసం కామేడ్ పున్మారావు తీవ్రంగా కృషి చేశాడు. ఫలితంగా అనేక సంఘాలతో రాజ్యహింసకు వ్యతిరేకంగా పోరాట కమిటీ ఏర్పడింది. అరెస్టులు ప్రజా సంఘాల కార్యకర్తల కుటుంబాలను అతను కలుస్తూ వుండేవాడు. ఆ అరెస్టులకు నిరసనగా వారిని వీధుల్లోకి తీసుకువచ్చేవాడు. పున్మారావు చురుగ్గా పని చేసిన ఈ పోరాట కమిటీ ప్రయివేట్ హాంతక ముఖాలను సమర్థవంతంగా ఎండగట్టగలిగింది. కనకాచారి, మన్సుం ప్రసాద్, కిళింగరావులను కోబ్రాలు హత్య చేసినపుడు, ఈ పోరాట కమిటీని చురుగ్గా ముందుకు నడిపించి ప్రభుత్వాన్ని బహిర్గతం చేశాడు. ఈ చురుకైన ప్రచారం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజా సంఘాలను హత్యచేసే తన పాలనీని సమీక్షించుకోక తప్పలేదు.

రాష్ట్రంలోని నిర్వంధం గురించి నిజనిర్ధారణ చేయడానికి గొతం నావల్సు, ఐ.ఎ.పి.ఎల్., ఆర్.డి.ఎఫ్. ప్రతినిధులతో కూడిన అఖిల భారత బృందాన్ని ఆహ్వానించడంలో అతను కీలకపాత్ర వహించాడు. ఈ బృందానికి ఆటంకాలు కల్పించడానికి

2008, ఫిబ్రవరి 13న ఉదయం బయలుదేరి 11.30 గంటలకు జైపూర్ చేరుకున్న కామేడ్ సుధిర్ను ఆంధ్రా బ్యాంకు దగ్గరలో 12 గంటలకు గ్రేషాండ్స్, ఎన్.ఐ.బి. పోలీసులు పట్టుకొని, పార్వతీపురంకు తీసుకువెళ్లి చిత్రహింసలకు గురిచేసి రహస్యాలను రాబట్టలేక హత్యచేసి కోరాపుట్ జిల్లా బందుగాం అటవీ ప్రాంతంలో జరిగిన ఎన్కోంటర్లో చనిపోయినట్లు ప్రకటించారు. శత్రువు చేతికి చిక్కి కూడా దృఢంగా నిలిచి శత్రు శిబిరంలోనే వాడిని ఓడించి వీరయోధుడుగా నిలిచిన కామేడ్ సుధిర్ మనకు ఆదర్శప్రాయముడు. అమరుడయ్యే నాటికి కామేడ్ సుధిర్ మల్చున్నిగిరి డివిజనల్ కమిటీ సభ్యుడు.

కామేడ్ సుధిర్కు తల్లితండ్రులు ముచ్చుటగా పెట్టుకున్న పేరు

పోలీసులూ, హంతక ముతాలు అనేక ప్రయత్నాలు చేశాయి. పోలీసు కుటులను సమర్థవంతంగా తిప్పికొట్టి ఈ బృందం రాష్ట్ర పరిస్థితిని అధ్యయనం చేయడాన్ని పున్మారావు సుసాధ్యం చేశాడు.

పున్మారావు ఒక మిలిషింట్ ఆందోళనాకారుడు. రాజ్య నిర్వంధాన్ని సమర్థవంతంగా తిప్పికొట్టడంలో అతను నిరంతరం ముందు వరుసలో నిలబడ్డాడు. అతను ఒక శక్తివంతమైన వక్తగా గుర్తింపు పొందాడు. రాష్ట్రంలోని సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంలో అతని ఉనికి స్పష్టమైనది. అనేక మిలిషింట్ ఆందోళనలకు ఆయన నాయకత్వం వహించాడు. అతను అనేక సార్లు అరెస్టుయ్యాడు. జైలు శిక్షనూ అనుభవించాడు. అతని మీద ప్రభుత్వం దేశస్త్రోమూ, కుటు కేసులను బంాయించింది. అతన్ని లొంగిదీసుకోవడానికి పోలీసులు మంచానపడ్డ అతని తల్లితండ్రులను కూడా బెదిరించారు.

చివరి రోజుల్లో అతన్ని అనారోగ్యం తీవ్రంగా వేధించినప్పటికీ తన కార్యాచరణ ఏ మాత్రం బలహీనపడలేదు. అలా చివరి శాపం వరకూ ప్రజా ఉద్యమాలకు శాపసగానే బతికాడు.

భూస్వామ్య, సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటాన్ని మరింత దృఢంగా ముందుకు తీసికెళ్లడం ద్వారా కామేడ్ పున్మారావుకు నివాళి అర్పించాడం.

కులదీప రుగ్గర్. పార్టీలోకి వచ్చిన తర్వాత ఈశ్వర్, సుధీర్ అనే పేర్లతో ప్రజలకు నుపరిచితుడు. చిన్న వయసు నుండి పేదరికాన్ని అనుభవించాడు. ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని మల్కున్నగిరి జిల్లా కలిమెల బ్లక్ అంబొదూర్ గ్రామానికి వచ్చి కామేడ్ సుధీర్ కుటుంబం ప్రస్తుతం ఉంటోంది. కామేడ్ సుధీర్ పుట్టినపుడు వాళ్ల అంధ్రపదేశ్ రాష్ట్రం తూర్పు గోదావరి జిల్లా దొంకరాయికి బతుకుదెరువు వెదుక్కుంటూ వచ్చారు. ఒరిస్సాలో వాల్మీకి తెగకు చెందిన వారిని ఎన్.టి.గా గుర్తించినా, వారిని ఆంధ్రలో దళితుల్ని చూసినట్టే అంటరాని వారిగానే చూస్తారు. ఆర్థిక, సామాజిక వెనుకబాటుతనానికి, వివక్షకూ రాజకీయంగా నిర్లక్ష్యానికి గురైన వాల్మీకి తెగలో జన్మించిన సుధీర్ చిన్నపుట్టినుండి పోషకాహార లోపంవలన బలహీనంగానే ఉండేవాడు. 2వ తరగతి వరకే చదువుకున్నాడు. చిన్న వయసులోనే ఒక ప్రైవేట్ వాహనంలో క్లినర్గా చేరిన సుధీర్కు 20 సంవత్సరాల క్రితం, అమరుడు కామేడ్ పున్సంచందర్ పరిచయమయ్యాడు. ఆనాటి నుండి ఈనాటి వరకు కామేడ్ సుధీర్ ఆలోచనలు కార్యాచరణ కార్యికవగ్గ పార్టీ రాజకీయాలకే అంకితమయ్యాయి. ఈ మధ్యకాలంలో తన కుటుంబంలో తండ్రి, తమ్ముడు చనిపోయారు. తల్లి ముసలితనంతో, అనారోగ్యంతో భాధపడుతుండి, అక్క, ఇద్దరు తమ్ముళ్ల ఆర్థిక ఇబ్బదులతోనే కాలం వెళ్లబారుస్తున్నారు. తన వృద్ధమంలో పని చేస్తున్న కారణంగా కుటుంబాన్ని బంధువుల్ని పోలీసులు వేధించడం, హాంసించడంతో పెదతండ్రి, అక్క ఆ భాధతోనే చనిపోయారు. ఈ విషయాలేవీ కామేడ్ సుధీర్ను తన విషపకార్యాచరణ నుండి దూరం చెయ్యలేదు. 1995లో విద్రోహానికి గురై సహచరితో పాటు అరెస్టులు ఆరు సంవత్సరాలు కారాగారంలో బంది అయ్యాడు. అరెస్టులును చిత్రపాంచలు పెట్టి ఎన్కొంటర్ పేర కాల్చి చంపే ప్రయత్నం చేసినపుడు కూడా మొక్కలోని ఔర్చులతో పార్టీ రహస్యాలను కాపాడి ప్రజల విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టడు. తన కంటే ముందే జైలు నుండి బయటికి వచ్చిన సహచరి ఒంటరై, దుష్ట సమాజపు విష సంస్కృతిలో మోసానికి గురై గర్భవతిగా ఉన్నపుడు, ఆమెకు మరల అండగా నిలుస్తాననే మాట్లాడాడు. కానీ ఆమె ‘నేను మోసించబడ్డాను గర్భవతిని ఈ పరిస్థితుల్లో నీతో రాలేసని చెప్పింది. ఆ పరిస్థితుల్ని కూడా నిబ్బరంగానే ఎదుర్కొన్నాడు.

20 సంవత్సరాల క్రితం పార్టీ పరిచయం అయినపుడు పార్టీ రాజకీయాలను స్వంతం చేసుకొని తనూ అందులో భాగం

కావాలనే తపసతో వయసు చిన్నదైనా కామేడ్ పున్సంచందర్ను విడవకుండా తిరిగేవాడు. 1990 నుండి 1995లో అరెస్టుల్యే దాకా ప్రజలను కూడగట్టి సంఘాలు పెట్టి కూలీ రేట్ల కోసం, భూమి కోసం, రాజకీయ హక్కుల సాధన కోసం పోరాటాలు నడిపాడు. గెరిల్లాగా అనేక మిలిటరీంటు చర్యల్లో భాగమయ్యాడు. ఈ క్రమంలోనే పార్టీ రహస్య యంత్రాంగంలో భాగమై నాయకత్వ కామేడ్ మధ్య కారియర్గా పని చేస్తూ ఉద్యమ సమన్వయ కర్తవ్యంలో చాలా బాధ్యతాయుతంగా పని చేశాడు. ఈ క్రమంలో దళంలో పరిచయమైన మహిళా కామేడ్ను వివాహం చేసుకున్నాడు. తర్వాత కొద్దికాలానికి ఇద్దరి ఆలోచనలోను రాజకీయంగా బలహీనత వచ్చి ఉద్యమం నుండి బయటకు వెడతామని, పార్టీ చెప్పిన చోట ఉంటామని అన్నారు. అక్కడ ఉంటున్న క్రమంలోనే ఇద్దరూ అరెస్టుయ్యారు.

పోలీసులు చిత్రపాంచలు పెట్టినా లౌంగక పోవడంతో బూటకపు ఎన్కొంటర్లో కాల్చి చంపాలని ప్రయత్నించారు. వారిద్దరి అరెస్టు గురించి పోరహక్కుల సంఘం, ప్రజాసంఘాలు విప్రుతంగా ప్రచారం చేయడంతో కోర్టుకు హజరు పరిచారు. జైలులో పార్టీ రాజకీయాలకు కట్టుబడి దృఢంగా నిలబడ్డాడు. 1995లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జైలులో జరిగిన చారిత్రక పోరాటంలో, రాజమండ్రి సెంట్రల జైలులో జరిగిన ఆమరణ నిరాహార దీక్షల్లోను, వివిధ పోరాటాల్లోను చురుగ్గా పాల్గొన్నాడు. జైలులో తనతో పాటు ఉన్న సహచర కామేడ్, సహచరి విడుదలైనపుడు ఒంటరిగానే ఉన్న, జైలు అధికారుల అవిసీతి, అణచివేత చర్యలకు వ్యతిరేకంగా పోరాదాడు. తన పోరాట పటిమకూ, షైదీలతో కులదీప రుగ్గర్కు ఉన్న సంబంధాలకూ భయవడిన జైలు అధికారులు విశాఖ సెంట్రల జైలుకు పంపించారు. ఆంధ్ర-ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో ఉన్న అనేక కేసులు విచారణ అనంతరం కొట్టివేయడంతో, 2001 ప్రారంభంలో జైలు నుండి బయటకు వచ్చాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో పార్టీ కాంటాక్టు కోసం ప్రయత్నించి పార్టీని కలిసి, మాట్లాడి వెంటనే ఉద్యమంలో భాగమై పోయాడు. ఆనాటినుండి మరల సాయిభగిరిల్లాగా గెరిల్లాజోన్ ఉద్యమ కర్తవ్యాలను కొనసాగించాడు.

2001లో జరిగిన కలిమెల-మోటు జంటలాడిలో కలిమెల పోలీసు స్టేషన్స్‌పై దాడిలో క్రియాశీలకంగా పాల్గొన్నాడు. పోలీసు తూటా భుజానికి తగిలి గాయపడినా తనే సహచర కామేడ్ను బాధపడవద్దని, ఇటువంటివి కూడా యుద్ధంలో భాగమని చెప్పి

ఉత్సాహపరిచాదు. కోరాపుటలో అనేక టూర్లెట్లలపై ఒకేసారి దాడిచేసిన సందర్భంలో, అక్కడ స్థానికంగా అవసరమైన నిర్మాణాలు, రహస్య యంత్రాలలో వనులు, రెక్కీలు చేసి, దాడిలో త్రియాశీలకంగా పాల్గొన్నాడు. ఆ దాడిలో కామ్రేడ్ సుధీర్ పాత్ర చాలా ముఖ్యమైనది. మల్కెన్గిరి జిల్లాలోను, ఆంధ్ర సరిహద్దు సీలేరుకు అటు ఇటు జరిగిన అనేక మిలిటెంట్ చర్యలలోను, ఆంబువ్లు, ఎదురు కాల్చులు సంఘటనల్లోను కామ్రేడ్ సుధీర్ ఛైర్ సాహసాలతో పోరాడాడు.

కామ్రేడ్ సుధీర్కు తెలుగు, ఒడియా, బెంగాలీ, హిందీ, కోయి, కుఱు భాషలు వచ్చు. రాతలో ఒకటి, రెండు భాషల్లోనే ప్రవేశమున్నా మాట్లాడ్డంలో ఆయా ప్రాంత యానను పట్టుకోని వారి మనిషిగా చెలామణి అయ్యే వైపుళ్ళం ఉండేది.

కొత్త ప్రాంతానికి ఉద్యమాన్ని విస్తరించాలన్నా, కొత్తదారుల్లో శత్రువుకు అర్థం కాకుండా ప్రయాణించాలన్నా కామ్రేడ్ సుధీర్ సహకారాన్ని ఆశించేలా, ఆధారపదేలా ఉండేది. మల్కెన్గిరి జిల్లాలో పప్పులూరు, పొట్టేరు ప్రాంతాలలో కమాండర్గా పని చేసి ఆ ప్రాంత ప్రజల్లో నమ్కుాన్ని కల్పించి సంఘటితం చేశాడు. పాట్టి సభ్యుడిగా, ఏరియా కమిటీ నాయకుడుగా డివిజన్ ప్రజల, కార్యకర్తల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నాడు.

మొదటినుండి కామ్రేడ్ సుధీర్ జీవితం మల్కెన్గిరి డివిజన్ ఉద్యమంతో పెనవేసుకుపోయింది. కామ్రేడ్ సుధీర్ ప్రజలతో కలిసిపోవడంలో స్థానిక భాషలపై ఉన్న పట్టు ఒక అంశమయితే, వారి సమస్యలను పట్టుకోవడంలో వాటిని పరిష్కరించడంలో ప్రదర్శించిన శ్రద్ధ కూడా ప్రధానమైనదే. 2003లో పప్పులూరు, పొట్టేరులు ఒకే ఏరియా కమిటీ నాయకత్వంలో ఉండేవి. ఆనాడు ఏరియా మొత్తంలో కరువు పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితులలో సుధీర్ నాయకత్వాన పందలాదిమంది ప్రజలు కరువు దాడులకు కదిలారు. ఈ దాడులు కరువుతో కట కటలాడుతున్న ప్రజలకు కొంత ఆసరా అయ్యాయి. ఆ దాడుల నూర్చి నేటికి డివిజన్లో కొనసాగుతూ పార్టీ ఎప్పుడు పిలుపు ఇచ్చినా ప్రజలు కదలటం వుంది.

గంజాయిని తక్కువ ధరకు కొని, ఎక్కువ ధరకు అమ్మకుంటూ ఆదివాసీలను దోషించి చేస్తున్న శాపుకార్లకు బుధి చెప్పటానికి ప్రజలను కదిలించి కెందుగూడ, కుర్రునూరులలో 90 బస్తూల గంజాయిని ధ్వంసం చేయించాడు. దాంతో శాపుకార్లు దిగి

వచ్చారు. చిత్రకొండ ఏరియాల్లో చౌకీదార్లను రాజీనామా చేయించడంలో, 2005లో తమను ఎస్.టి.లుగా గుర్తించాలనే దిమాండ్పై కొండరెడ్లను కదిలించడంలో ప్రధానపాత్ర సుధీర్దే.

2005లో మాజీ ఎం.ఎల్.ఎ.(స్థానిక బెంగాలీ) బి.జె.పి. నాయకుడు అరవింద దాలీ ఇంటికి రక్షణగా ఉన్న ఒ.ఎస్.ఎ.పి. పోలీసులపై పి.ఎల్.జి.ఎ. దాడి చేసింది. ఈ దాడిలో కామ్రేడ్ సుధీర్, రూంను స్వాధీనం చేసుకునే టీంలో ముఖ్యపోత్త వహించి దాడిని విజయవంతం చేయడంలో తోడ్పుడ్డాడు. ఈ దాడిలో 8టుపాకులు స్వాధీనం అయ్యాయి.

ఎ.బ.బి. మహాసభ పిలుపు మేరకు డివిజన్లో టి.సి.బ.సి.ని కొనసాగించడానికి అవసరవైన పేలుడు వదారాళు సమకూర్చుకోవడానికి మైనింగ్ ప్రాంతం (చలాన్గూడ)లో పి.ఎల్.జి.ఎ. బలగాలు దాడి చేశాయి. ఈ దాడిలో రెండు వేల డిటనేటర్లు, ఇతర పేలుడు పదార్థాలు స్వాధీనమయ్యాయి. అయితే దాడి చేసి వెళ్తున్న క్రమంలో పోలీసులు ఎదురు పడడంతో ఏర్పడిన గందరగోళం వల్ల దారి తప్పితే, ఆ టీంను సురక్షితంగా కామ్రేడ్ సుధీర్ రిటీట్ చేయించాడు. బైలదిల్లు నుండి విశాఖకు ఇనుపఫనిజం తరలించే పైప్లెన్ ధ్వంసం చేయటంలో, అక్కడ స్వాధీనం చేసుకున్న సోలార్ ప్లాట్లను ప్రజలలో పంపిణీ చేయడంలో కామ్రేడ్ సుధీర్ డి.వి.సి. సభ్యుడిగా ప్రముఖ పాత్ర పోషించాడు. స్టేషన్ జోనల్ కమిటీ సభ్యుడు కామ్రేడ్ లక్కు అరెస్టుకు కారకుడు ముకుండా మాడిని శిక్షించడంలో ప్రధానపాత్ర కామ్రేడ్ సుధీర్దే.

కామ్రేడ్ సుధీర్ది నెమ్ముదైన, ఎవరినీ నొప్పించని స్వభావం. ప్రజలను ప్రేమిస్తూ, వాళ్ళ సమస్యలపై సృందిస్తూ, ఏ తెగ ప్రజలలోనైనా సుధీర్ తమవాదే అనిపించుకొనే ప్రత్యేకత అతనిది. ఆలోచనలో ఆచరణలో, అతి సాధారణత్వంతో, ఎటువంటి కష్టమైన పనినైనా లోటుపాటు లేకుండా చేసే, నిజమైన కార్మిక వర్గ పుత్రుడు. అనేక ప్రత్యేకతలతో, అనేక పనులకు ఆధారమైనా, పై కమిటీ పనులూ డివిజన్ పనులలో తన ప్రాధాన్యత అర్థమవుతున్నా, తన గొప్ప వాడిననే అహంభావానికి గురికాని వ్యక్తిత్వం తనది. పైగా ఎప్పుడూ నమ్రతగా, గౌరవంగా వుంటూ, ప్రతి క్షణం నేర్చుకునే విద్యార్థిగా ఉండటం సుధీర్కి సొంతం. ఎంత సున్నిత మనస్సుడుగా ఉంటాడో, క్యాడర్కు విషయాలను అర్థం చేయించడంలో ఎంత నెమ్ముదిగా ఉంటాడో, ప్రజలలో

శత్రుగుండెల్నీ అలజ్డై ఎగిస్టిన్ సాపూర్ కెర్టాలు

కామ్చేష్ట్ చట్ల మొగిలి, రామేలకు విష్ణువ జాప్హర్ట్!

మల్ఫ్స్ నిరి జిల్లాలోని కలిమెల ఏరియాలో ఎం.వి-47 స్టేషన్ పోలీసులపై 2007, ఏప్రిల్లో పి.ఎల్.జి.ఎ. సంతలో దాడి చేసింది. ఈ దాడిలో ఒక సి.ఆర్.పి.ఎఫ్.ఎస్.బి. చావగా అయిదుగురు పోలీసులు గాయపడ్డారు. కొన్ని ఆయుధాలూ పి.ఎల్.జి.ఎ. వశమయ్యాయి. ఈ దాడిని విజయవంతం చేసిన టీం తిరిగి వస్తున్న క్రమంలో ఒక బెంగాలీ క్యాంపు వద్ద ఆగి నీళ్ల తాగుతుండగా మోటారు సైకిల్ మీద వచ్చిన పోలీసులు అకస్మాత్తుగా ఆటోఫ్రైర్ చేశారు. ఈ సంఘటనలో దాడిని విజయవంతం చేయడంలో ముఖ్య భూమికను పోషించిన కామ్చేష్ట్ చట్ల మొగిలి(పూరి), రత్నలు వీరోచితంగా పోరాదుతూ అమరులయ్యారు. ఈ ఇద్దరి కామ్చేష్ట్కు వినిపుంగా జోహోర్లు చెపుదాం. వారి చరిత్రలను సగర్వంగా తలుచుకుందాం.

కామ్చేష్ట్ చట్ల మొగిలి

కామ్చేష్ట్ చట్ల మొగిలి (28) ఎన్టిలో లచ్చన్న, ఎపిలో విరల్, ఎబిలో హారి, డికెలో కోవాల్ పేర్లతో పరిచయం. ఈ కామ్చేష్ట్ ది ఆదిలాబాద్ జిల్లా జైపూర్ మండలం శివ్వారం గ్రామం. పేదరైతు కుటుంబంలో జన్మించాడు. రోజు బడి నుండి వచ్చాకా, సెలవు దినాలలోనూ సైకిల్ రిపేరింగ్ పనిచేస్తూ సంపాదించిన డబ్బులతో అవసరమైన పుస్తకాలు కొనుక్కొట్టాడు. 10వ తరగతి వరకూ చదువుకున్నాడు. కుటుంబ ఆర్థిక సమస్యల కారణంగా ఆ తర్వాత చదువు మానేసి కొంతకాలం ట్రాక్టర్ డ్రైవర్గా పనిచేస్తూ రైతుల భూములు దున్నేచాడు. ప్రతి సమస్యకు కారణం, పరిష్కారం, మంచి చెడుల గురించి లోతుగా

కలిసి పోవడంలో సవ్యాతూ ఉంటాడో, వారి సమస్యల పట్ల ఎంత నున్నితంగా స్వందిస్తాడో కార్బిక వర్గ పంథాను అనుసరించడంలో అంతగా దృఢంగా ఉంటాడు. వర్గ పంథాను అర్థం చేసుకోవడంలో, అమలు చేయడంలో అంత నిక్కచ్చిగా ఉంటాడు.

చదువు సంధ్యలు కాదు జ్ఞానానికి కొలమానిక, ఆచరణ అనే మావో సూక్తికి ప్రతీకి కామ్చేష్ట్ సుధీర్. ఎటువంటి సమస్యలనైనా చిరునవ్వుతో పరిష్కరించడం ఏ సమస్యలు వచ్చినా దృఢంగా ఎదురోపడం కామ్చేష్ట్ సుధీర్ నైజం.

జైలు నుండి తిరిగి ఉద్యమంలో భాగస్వామి అయ్యాక కామ్చేష్ట్ సుధీర్ పునర్వ్యావాహం చేసుకున్నాడు. తన సహచరికి ఎంతో సహకారాన్ని అందించేవాడు.

దాదాపు రెండు దశాబ్దాల సుదీర్ఘ విష్ణువ ప్రయాణంలో(చిన్న విరామం కోరుకున్న) తన పొత్త మరువలేనిది. ఈ విరామంలో సైతం శత్రువు చేత చికిత్సపుడు ప్రాణ త్యాగానికి కూడా వెరువక శత్రువు చిత్రహింసలను గేలిచేసి, శత్రు శిబిరంలో తన రాజకీయ

జ్ఞానాన్ని పదును పెట్టుకున్నాడు. కుటుంబంలోని ఆర్థిక సమస్యలకూ, తన కారణంగా కుటుంబం ఎదురుచ్చే రాజ్యహింసలకు చలించలేదు. వాటికి కారణమైన వ్యవస్థపైనే మరింత కసిని పెంచుకున్నాడు. తన రాజకీయ పయనంలో ముందుకే అడుగు వేశాడు. తన వ్యక్తిగత జీవితంలో వచ్చిన సమస్యసూ తన కుటుంబ సమస్యలనూ కార్బిక వర్గ దృఢంతో పరిష్కరించుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. అది సాధ్యం కానవుడు ఉద్యమంతో మమేకమయ్యే ఆ బాధను మరిచి పోయాడు. తర్వాత కూడా తన కుటుంబ సమస్యలను ప్రజల సమస్యల్లో భాగంగానే చూశాడు. తన వ్యక్తిగత జీవితంలో వచ్చే సమస్యలను కార్బికవర్గ తత్త్వంతో, తనదైన ప్రేమనిండిన, నెమ్మడైన, సున్నితమైన పద్ధతిలో పరిష్కరించుకున్నాడు. కామ్చేష్ట్ సుధీర్ అన్ని రంగాలలోను నిజమైన ప్రజా నాయకుడు. అలుపెరుగని, చిరునవ్వు చెరగని కార్బిక వర్గ పుత్రుడు. కామ్చేష్ట్ సుధీర్ ఆశయాలను దృఢంగా కొనసాగిద్దాం.

ఆలోచించడం అతనికి చిన్ననాటి నుండే అలవడింది. పుట్టి పెరిగింది, వర్గపోరాట ప్రభావ ప్రాంతం కావడం వలన సహజంగానే తన పేదరికపు బతుకులకు కారణం దోషించి వర్గాలనే విషయం అర్థం చేసుకున్నాడు. అంతే సహజంగా సమస్యాజ నిర్మాణం కొరకు వర్గపోరాటంలో ప్రత్యేకంగా పాల్గొలని నిర్ణయించుకున్నాడు. గ్రామ సంఘంలో చేరి పనిచేస్తూ పాట్టి సంబంధంలోకి వచ్చాడు.

1997 సంవత్సరం చివర్లో పాట్టి సభ్యుల్లో పొంది పూర్తికాలం కార్యకర్తగా రికూట్ అయ్యాడు. కొంతకాలం పాటు చెన్నార్, కైపూర్ ప్రాంతంలో, ముగ్గురితో కూడిన పి.ఆర్ టీమ్ బాధ్యాడిగా తిరిగాడు. పోరాటాలలో ప్రజలను సంఘటితపరుస్తూ, పాట్టి ప్రజాసంఘాల నిర్మాణ బలాన్ని పెంచే కృషి చేస్తూ తన నిర్మాణ దక్కతను చాటుకున్నాడు. కామ్చేడ్ లచ్చన్నకు మిలిటరీ రంగం పట్ల ఆసక్తి వుండడం గమనించి పాట్టి ఎస్.జి.ఎస్.లోకి మార్చింది. ఎస్.జి.ఎస్.లో దాక్టర్గా తోటి కామ్చేడ్, ఏరియా ప్రజల మనుసలందుకున్నాడు. తరువాత 16వ పిఎల్లో సభ్యుడిగా చేరి అక్కడ కూడా దాక్టర్ బాధ్యత చూశాడు.

మిలిటరీ రంగంలో తనకున్న ఆసక్తికి అనుగుణంగానే ఆనేక చర్యలలో పాల్గొనే అవకాశం లభించింది. పిఆర్గా వున్నపుడు 1998లో భూస్వాముల భూములు సాగుచేయవద్దనే హెచ్చరికను ఖాతరు చేయకుండా, పోలిసుల అండతో ప్రజా వ్యతిరేకిగా మారి, పోలీస్ స్టేషన్ ముందే నివాసముంటును మనీర్ను, ఇంటి వద్దనే పట్టుకుని, మట్టుబెట్టిన సంఘటనలో పాల్గొన్నాడు. ప్రజాకంటుడుగా మారిన స్పెషల్ కానిస్టేబుల్ నర్స్యును, అడ్డ తొలగించాలనే పాట్టి నిర్ణయం మేరకు, బెజ్జార్ మండల మార్కెట్లోని పోలీస్ స్టేషన్ ముందే భతం చేయడంలో కామ్చేడ్ లచ్చన్నది కీలకపాత్ర. దళంపై దాడి చేసి ఆయుధం తీసుకెళ్ళి పోలిసులకిచ్చిన ఇన్ఫారౌండ్ బురాన్నను రక్షించడం కొరకు గ్రామంలో పోలిసు క్యాంపు పెట్టగా, ఆ క్యాంపు సెంట్రీ ముందే బురాన్నను ఇంట్లో నుండి బయటకులాగి భతం చేసిన ఘటనలో పిఎల్లో వెంబర్గా వుంటూ పాల్గొన్నాడు. గోలటి రెంండ్ నిర్వహిస్తున్నపుడు బెల్లంపల్లి నుండి వచ్చే అదనపు బలగాలను అడ్డుకోవడానికి చిన్న టీమ్గా వెళ్లి, రెయిడ్ వార్త తెలిసి బయటకు వస్తున్న బలగాలపై హెడ్కోవర్ గేట్ ముందే మందుపాతర పేట్లు, పోలిసులను గాయపరిచి రెయిడ్ను విజయవంతం చేయడంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించాడు. కాగజ్ నగర్ రెయిడ్లో,

బిల్లింగ్ పైనున్న సెంట్రీని కేంద్రీకరించిన కాల్పులతో కట్టడిచేస్తూ అప్పగించిన బాధ్యతను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడంతో రెయిడ్ విజయవంతమైంది. పాలవాగు వద్ద రిపేరింగ్ క్యాంపుపై పోలిసులు చుట్టుముట్టి దాడి చేయగా, ప్రతిఘటిస్తూ రిటీట్ అయ్య తిరిగి కలుసుకున్న తర్వాత, మళ్ళీ వెళ్లి క్యాంపెలోని పోలిసులపై దాడి చేసి అందివచ్చిన అవకాశాన్ని వుపయోగించుకుని ముఖ్యమైన సామానులు తెచ్చినదాంట్లో ప్రధాన పాత్ర వహించాడు. ఇంకా అనేక సంఘటనలలో పాల్గొన్న అనుభవం వుంది.

కామ్చేడ్ లచ్చన్న ఎక్కడున్న కామ్చేడ్ అందరితో కలుపుగోలుగా వుంటూ, తెలంగాణ యాసలో అప్పాయంగా మాట్లాడుతూ సజీవ వాతావరణాన్ని కల్పించేవాడు. తన మనసులో వున్న మాటను స్థాయి బేధం లేకుండా, దాపరికం, కల్పుపం లేకుండా సూటిగా మాట్లాడేవాడు. క్రమశిక్షణ, పద్ధతులు పాటించే విషయంలో ఖచ్చితంగా వుండేవాడు. ఉల్లంఘించే వారిని నిలదీసేవాడు. శత్రువువట్ల సరైన అంచనాతో పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రతిస్పందించడం నేర్చుకున్నాడు.

2002వ సంవత్సరంలో ఎసి మెంబర్గా ప్రమోట్ అయ్య సెంట్రల్ యాక్షన్ టీమ్ సభ్యుడిగా ఎన్నికయ్యాడు. అప్పటి వరకు సంబంధమేలేని నగర జీవితంలో, శత్రు ప్రధాన కేంద్రాలలో, వాడి బలహినతలను పట్టుకుని మట్టుబెట్టడం కొరకు పనిచేయడాన్ని సవాల్గా స్వీకరించి తగిన విధంగా తనను తాను మలుచుకోవడానికి పట్టుదలతో కృషి చేశాడు. దేశంలో సంచలనం స్పృష్టించిన అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుపై అలిపిరి వద్ద జరిగిన దాడిలో కామ్చేడ్ లచ్చన్ పాత్ర అత్యాధ్యతమైనది. తన స్ఫూంత చౌరవతో శత్రువుకు అతి సమీపంగా ధైర్యంగా నిబ్బరంగా వుంటూ, వాడికి ఎటువంటి అనుమానం రాకుండా బలం, బలహినతల సమాచారం సేకరించేవాడు. అంబుష్టలో ప్రత్యేకంగా పాల్గొని కీలకపాత్ర నిర్వహించాడు. తర్వాత ఏర్పాటు చేసిన టీమ్కు కమాండర్గా వున్నాడు. పట్టణాలలో వుండి పని చేయడానికి అవసరమైన ఏర్పాటుకొరకు, ఎవరిపై ఆధారపడకుండా అన్నీ స్వయంగా చేసుకోవడమే కాకుండా, ఇతర కామ్చేడ్ ఏర్పాటుకై సహకరించేవాడు. పట్టణ పని విధానం, సమాచారం సేకరించే పద్ధతులూ, అనివార్యమైతే శత్రువుతో ఎలా వ్యవహరించాలనే విషయంలో తనకున్న అనుభవాన్ని జోడించి, కొత్తగా టీమ్లోకి వచ్చే కామ్చేడ్కు

వివరించేవాడు. యాక్షన్ టీమ్లో డ్రైవర్గా చెప్పుకోదగిన గొప్ప పాత్ర తనది. తీవ్ర నిర్వంధంలో నాయకత్వం ప్రయాణిస్తున్నప్పుడు పోలీసులు ఆపినా సమయస్థార్టితో మాట్లాడి, వాళ్ళను బోల్తోక్కట్టించి సురక్షితంగా గమ్య స్థానాలకు చేర్చాడు. టీమ్ కామ్పెంట్ అందరికి తానే డ్రయవింగ్ నేర్చించాడు. మోటార్ ఫీల్డ్లో ఎదురయ్యే అన్ని సమస్యల గురించి చెప్పి అవగాహన కలించాడు. వట్టణ యంద్ల వెళకువలను ఎలా వుపయోగించుకోవాలో నేర్చించేవాడు.

కొత్తగా ఏర్పడే యాక్షన్ టీమ్లో చేరడానికి వెళ్లాల్సిన అపాయింట్మెంట్ కలవక ఎబబి కమిటీ పరిధిలో ఆగిపోయాడు. ఈ సమయంలో మల్కున్ గిరిలో జిరిగిన యాక్షన్లో పాల్గొని తిరిగి వస్తున్న క్రమంలో 2007, ఏప్రిల్ 29న అమరుడయ్యాడు.

విప్పవ జీవితం ప్రారంభం నుండి అమరుడయ్యేవరకు శత్రువు కంట్లో నలుసులా మారాడు. అతన్ని పట్టుకోవడానికి చేసిన ప్రయత్నాలన్నింటినీ విఫలం చేశాడు. పట్టుదలతో సరైన పద్ధతులలో కృషి చేస్తే సాధించలేనిదంటూ ఏమీ లేదనీ, అమాయకులు కూడా అద్భుతాలు స్పష్టించగలరని చాటిన కామ్పెంట్ లచ్చన్న విప్పవ జీవితం ఆచరణీయమైనది. ప్రయ్యేక యాక్షన్లో ఎంతో అనుభవమున్న కామ్పెంట్ లచ్చన్న లోటు పూరించలేనిది. వర్గ శత్రువు పట్ల అతని కని, అతనిలోని పట్టుదల దైర్యాన్ని పుణికిపుచ్చుకుని ఆ కామ్పెంట్ అశయాల బాటలో ముందుకు నడుడ్డాం.

కామ్పెంట్ రామే (రత్న)

మల్కున్ గిరి జిల్లాలో యుద్ధ పీరులకు పురుడు పోసిన టేకుగుడ గ్రామానికి చెందిన రామే (రత్న) 17, 18 సంవత్సరాల వయసులో 2004, డిసెంబర్ 2న పి.ఎల్.జి.ఎ. దినోత్సవం రోజున ప్రజలందరి ముందు ప్రజల కోసం తుదిశ్వాసు వరకు పోరాడతానని ప్రమాణం చేసి దళంలో రిక్రూట్ అయింది.

రిక్రూట్ అయినప్పటి నుండి 2005 డిసెంబర్ వరకూ మహిళా టీమ్లో తిరుగుతూ, చురుగ్గా పనిచేసింది. ఏ భాష ప్రజలనైనా తన మాటల ద్వారా అట్టే ఆకర్షించేది. 2005లో డి.సి. చేసిన తీర్మానం మేరకు పొట్టేరు దళంలో కొంత కాలం పని చేసి అనతి కాలంలోనే ప్రజల ఆధారాభిమానాలను పొందింది. ఆ తర్వాత పుష్పలూరు ఏరియాకు బదిలీ అయి, 2006 నవంబర్ వరకు పని చేసింది. తను కోయ ఆదివాసీ

బిడ్డ అయినప్పటికీ పుష్పలూరు ఏరియాలో తెలుగు నేర్చి, కొండరెడ్డి ప్రజలతో మాట్లాడేది. ఏ ప్రాంతంలోకి పోయినా అక్కడి భోగోళిక, భోతిక పరిస్థితులకు అనుకూలంగా తనను తాను మల్చుకునేది. ఎప్పుడు ఏ పని చెప్పినా అలసట లేకుండా చౌరవతో ఆ పనిని చేసుకువచ్చేది.

పార్టీ తనలో వున్న చురుకుదనం, చౌరవను, ఉత్సాహాన్ని చూసి, 2006లో ఆమెను మల్కున్ గిరి జిల్లా యాక్షన్ టీమ్ (ఎటి)కు బదిలీ చేసింది. తన అనారోగ్యాన్ని లెక్కచేయక, యాక్షన్ టీమ్లో వుండడానికి సిద్ధపడింది. ఆచరణలో కూడా ప్రతి యాక్షన్లో రత్న పాల్గొనేది. యాక్షన్లల్లో కమాండర్ ఏ పని అప్పగించినా తన బాధ్యతను క్రమశిక్షణగా నిర్వహించేది. యాక్షన్ టీమ్కు ముందు దళంలో వున్నప్పుడు పెత్తండ్రాల్నా, ఇన్ఫార్స్ట్రాల్నా శిక్షించిన చర్యల్లో పాల్గొన్నది. చిన్న వయసు

అయినా శత్రువు పట్ల వర్గకసి తీవ్రంగా ఉండేది ఆమెకు.

యాక్షన్ టీమ్లో ఉంటూనే ఎం.వి-47 స్టేషన్ పోలీసులపై సంతతిలో వీరోచితంగా, సాహసంగా దాడి చేసి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు అకస్మాత్తుగా పోలీసులు కురిపించిన గుండ్ల వర్షంలో, తన వద్ద వున్న తుపాకితో పైర్ చేస్తూనే, తప్పుకాని ఒక ఇంట్లోకి వెళ్లింది. ఇంట్లో వున్న సమాచారం అందుకున్న పోలీసులు ఆమెను పట్టుకుని అనేక చిత్రహింసలు పెట్టి 2007, ఏప్రిల్ 29న కాల్చి చంపారు. కనీసం మృతదేహాన్ని అయినా వారి తల్లిదండ్రులకు ఇవ్వలేదు. కామ్పెంట్ రత్నను కడసారిగా చూసుకోలేని ప్రజలు, పల్లెల్లో స్థాపాన్ని నిర్మించుకొని, అందులో రత్న రూపాన్ని చూసుకుంటున్నారు.

చిన్న వయసులోనే సాహసవంతమైన యాక్షన్లల్లో పాల్గొన్న కామ్యెడ్ రత్న చౌరప, చురుకుదనం, ప్రజలతో, క్యాడర్టో కలిసిపోయే ఆమె కలుపుగోలుతనం, అనారోగ్యాన్ని అధిగమిస్తూ, అమరత్వం చెందేవరకు ఆయుధాన్ని విడవని ఆమె ఉక్కు గుండె మనకు సదా ఆదర్శాన్నియం. తన సాహసవంతమైన విష్ణవ జీవితాన్ని మనం కూడా యుద్ధ రంగంలో సదా అనుసరించుతూ కామ్యెడ్ రత్నకు నిజమైన విష్ణవ నివాళ్లు అర్పించుదాం.

కామ్యెడ్ మిడియా ఐతు (భగత్)

శత్రువుకు తలవంచక అఱువణవునా విష్ణవ దృఢత్వం కలిగిన దండకారణ్యంలోని క్రైస్తవుల ఏరియా కొత్తపాల్ పుత్రుడు కామ్యెడ్ ఐతు. దాదాపు 18 సంవత్సరాల క్రితం పేద ఆదివాసీ కుటుంబంలో పుట్టిన కామ్యెడ్ ఐతు చిన్న తనంలోనే కన్న తండ్రిని కోల్పోయాడు. అతి పిన్న వయసులోనే కుటుంబ భారాన్ని మీద వేసుకొని వేరే వూరిలోని ఒక కిరాణం దుకాణంలో పనికి కుదిరాడు. యజమాని ఉపిషదీ పీడనను భరించలేక ప్రతిష్ఠటించి స్థుగామానికి తిరిగి వచ్చాడు. గ్రామంలో న్యంత వనులు చేసుకుంటూనే బాలల సంఘంలో చేరాడు. బాలల సంఘంలో పని చేస్తున్న కాలంలోనే సల్వాజుడుం ఈ గ్రామంతోనే మొదలైంది. సల్వాజుడుం గూండాలు ఈ గ్రామంపై 48 సార్లు దాడులు చేసి సర్వం విద్యుంసానికి పాల్పడినప్పటికీ ఈ వీరోచిత గ్రామం సాహసంగా ప్రతిష్ఠటించింది. శత్రువుకు ఏమాత్రం తలవంచక గ్రామ యువకులంతా మిలీషియాలో చేరి జడుం గూండాలను ఎదుర్కొన్నారు. ఇలా ఈ గ్రామ మిలీషియా చేసిన అనేక చర్యల్లో అత్యంత చురుకుగా వుంటూ జూడూం గూండాలను 12 మందిని మట్టబెట్టడంలో ముందు వరసలో పాల్గొన్న సాహసిక బాల గెరిల్లా మన ఐతు.

అనంతరం పార్టీ నిర్ణయానుసారం ఉత్తర తెలంగాణాలోని ఖమ్మం జిల్లా విష్ణవోద్యమంలో అడుగుపెట్టిన కామ్యెడ్ ఐతు తన చివరి ఉపిషది వరకు పని చేసి కార్యకర్మప్రపు అంతర్జాతీయవాదిగా చరిత్రలో తన పేరును పదిలపర్చుకొన్నాడు. కామ్యెడ్ ఐతు ఖమ్మం జిల్లాకు చేరిన వెంటనే భగత్ పేరును

పెట్టుకొని అనేక పనుల్లో అత్యంత చురుకుగా, ఉత్సాహంగా వుంటూ యువతకు సూటిగా నిలిచాడు. ఖమ్మం జిల్లా కమిటీ నిర్ణయానుసారం శబరి దళంలో 2005 నుంచి తాను అమరుడయ్యెనాటి వరకు పని చేశాడు.

కామ్యెడ్ భగత్ తనకు రాని తెలుగు భాషను మాట్లాడడం, చదవడం, రాయడం వేగంగా నేర్చుకున్నాడు. నిరంతరం రాజకీయాలు, మిలటరీ విషయాలు నేర్చుకోవడానికి అత్యంత కృషి సల్పేవాడు. శత్రువంటే తీవ్రమైన వర్గ కసిని ప్రదర్శించేవాడు. శబరి ఏరియాలో విష్ణవ ద్రోహులను శిక్షించడంలో ముందు వరుసన వుండేవాడు.

2007, డిసెంబర్ 21న ట్రైగర్ క్యాంపు వద్ద జరిగిన ఎన్కొంటర్లో కామ్యెడ్ భగత్ వీరోచితంగా పోరాదుతూ రిటీట్ అయినాడు. ఈ క్రమంలో శత్రువు జరిపిన కాల్పుల్లో కామ్యెడ్ భగత్ రెండు తొడలకు గాయాలు అయ్యాయి. గాయాలతో ఒకడే రిటీట్ అయిన అతన్ని ప్రజలు కాపాడి ఆరు రోజుల తర్వాత దళానికి అప్పగించారు. అనంతరం దళం వైద్య చికిత్సకు పంపింది. తన గాయాలకు చికిత్స చేయించుకొని, దళం కాంటాక్టుకు 2008, జనవరి 15న వరరామచంద్రపురం మండలం వెంకంపాలెం దగ్గరలోని గూడానికి రాగా, అక్కడి విష్ణవ ద్రోహులు ఇచ్చిన సమాచారంతో పోలీసులు పట్టుకొన్నారు. అలాగే కామ్యెడ్ భగత్కు సహాయకుడిగా వున్న దళ సభ్యుడు కామ్యెడ్ రాజు (కోసా)ను కూడా పట్టుకొన్నారు. వీరిద్వరినీ పోలీసులు తీవ్రమైన చిత్రపీంసలకు గురిచేసి జనవరి 17వ తేదీన కిరాతకంగా కాచ్చింపి ఎన్కొంటర్ కట్టుకథలల్లారు.

క్రమశిక్షణ, పట్టుదల, విష్ణవోత్సాం కలిగి, మిలటరీ రంగంలో అభివృద్ధి అయ్యే లక్షణాలు వున్న కామ్యెడ్ భగత్ అమరుడు కావడం తీవ్రమైన నష్టమే. తన ఆశయాలను దృఢంగా కొనసాగించడమే కామ్యెడ్ భగత్కు మనమర్పించే నిజమైన నివాళి.

కామ్యెడ్ కోస (రాజు)

ఖమ్మం జిల్లా చింతూరు మండలం వెదురుపాడు గ్రామానికి చెందిన పేద ఆదివాసీ కుటుంబంలో కామ్యెడ్ రాజు జన్మించాడు. నిరుపేద కుటుంబం అయినందున చిన్ననాడు చదువుకోలేకపోయాడు. కుటుంబ పోషణకు చిన్ననాటి నుండే కూలీ నాలీ పనులు చేస్తూ కుటుంబానికి చేదోడువాడోడుగా వుంటూ వచ్చాడు. ఈ క్రమంలో తన 20 సంవత్సరాల వయసులో

2005లో పార్టీ సంబంధాల్లోకి వచ్చాడు. గ్రామంలో ఆదివాసీ రైతుకూలీ సంఘంలో చేరి వాల్పోస్టర్లు అతికిస్తా, బ్యానర్లు కడుతూ ప్రచార కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తా వచ్చాడు. శత్రు నిరంతర కూంబింగ్స్ మధ్య వాడి శిబిరంలోకి (ఏడురాళ్లపల్లి పోలీన్ స్టేషన్కు) వెళ్లి పోస్టర్లు అతికిస్తా శత్రువును చికాకుపర్చేవాడు. గ్రామ సంఘంలో బాధ్యతాయుతంగా పనులు నిర్వహించేవాడు. ఈ క్రమంలో 2007వ సంవత్సరం నవంబర్లో దళంలో చేరాడు. దళంలోకి వచ్చిన కేవలం నెల రోజులకే ట్రైగర్ క్యాంపు వద్ద పోలీసులతో జరిగిన ఎన్కొంటర్లో ఒక్కడే సురక్షితంగా రిట్రిట్ అయి నాలుగు రోజులకు వచ్చి దళాన్ని కలిసాడు. ఇదే ఎన్కొంటర్లో గాయపడిన కామ్రేడ్ భగత్కు సహాయకడిగా వెళ్లి శత్రు చేజిక్కి కామ్రేడ్ భగత్తో పాటు జనవరి 2008,17న అమరుడు అయినాడు.

కామ్రేడ్ పూనెం స్వామి

ఖమ్మం జిల్లా ఇల్లెందు సబ్ డివిజన్లోని గుండాల మండలం కాచనపల్లి గ్రామానికి చెందిన పార్టీ సభ్యుడు (పి.ఆర్.సి.ఎస్)

(గ్రామ అధ్యక్షుడు) పూనెం స్వామిని 2008, జనవరి 25న పేకుల మండలం, సిద్ధారం వద్ద ఫాసిస్టు కాంగీ రాజశేఖర్ ప్రభుత్వం బూటుకపు ఎన్కొంటర్లో కాల్చి చంపింది. 24వ తేదీ రాత్రి మానవ ఆకారం పోలిన క్రూరమ్మగాలైన పోలీసులు గ్రామస్తుల్లాగా నమ్మించి కడుపులో నొప్పి వుంది అంటూ వైద్యం చేయాలని చెప్పడంతో కామ్రేడ్ స్వామి వెంటనే బయలుదేరాడు. స్వామి సహజంగానే కష్టాల్లో పున్న వాళ్లను ఆయుకోవడం తన కర్తవ్యంగా భావించేవాడు. అలా వెళ్లిన స్వామిని పట్టుకొని తీవ్ర చిత్రహింసలకు గురిచేసి హత్యాక్షణార్థం దళంపై జరిపిన కాల్పుల్లో చనిపోయాడు అంటూ పాలకవర్గాల ఎన్పి చౌహాన్ నిస్సిగ్గుగా ప్రకటించాడు.

స్వామి నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించాడు. 10వ తరగతి పరకు విద్యానభ్యాసించాడు. ఆదివాసీ గూడాలను చూసి శతవిధాల ఆలోచించి వైద్య వృత్తి నేర్చుకొని వైద్యుడిగా పని చేసేవాడు. ఈ క్రమంలో పార్టీ పరిచయంతో విష్ణువాచరణను ప్రారంభించి, దాన్ని కొనసాగించే క్రమంలో అమరుడుయ్యాడు. కామ్రేడ్ స్వామి ఆశయసాధనకు కృషి చేద్దాం. ◇

ఏ విధముయిన పసిలోనైనా ఆళ్లాపీంచడమనేకి స్వరైంబి కాదు. ఎందుకంటే ప్రజల రాజకీయ చైతన్యాన్ని మించి వ్యవహారించడం మరియు ప్రజలే స్వచ్ఛందంగా నిర్వహిస్తారనే సియమాన్ని ఉల్లంఘించడం అవుతుంది. ఈ విధానం త్వరగా పూర్తి చేయాలి అనే రోగాన్ని సూచిస్తుంది. ప్రజలు తమంతట తాము విషయం అర్థం చేసుకోవడమే అర్థం చేసుకోవడమని మన కామ్రేట్ అర్థం చేసుకోరు. ప్రజలు విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్నారా మరియు అమలు చేయడానికి(ఆచరణలో) సిద్ధంగున్నారా అనే విషయాన్ని ప్రజల మధ్యకు వెళ్లడం ద్వారానే మరియు పలశోభించడం ద్వారానే గుర్తించగలం, మరియు కీంబి విధంగా చేయడం వల్లనే 'ఆళ్లాపీంచడాన్ని' అభిమించగలం. ఏ రకం పసిలోనైనా తోక పట్టుకొని పోవడం అనే విధానం కూడి స్వరైంబి కాదు. ఎందుకంటే ఇది ప్రజల రాజకీయ చైతన్య స్థాయి కన్నా వెనుకబడి వుండడం మరియు ప్రజలకు ముందుండి నడిపించాలి అనే సియమాన్ని ఉల్లంఘించడం అవుతుంది. ఇది మందకొడితనమనే జబ్బును సూచిస్తుంది. ప్రజలు ఇష్టటి పరకు ఏ విషయాన్నయితే అర్థం చేసుకోవాలో దాన్ని అర్థం చేసుకోలేదని మన కామ్రేట్ భావించడం లేదు. కాని ప్రజలు మనకన్నా ముందుంటారు. మరియు త్వరగా ముందుకు అడుగువేయాలనే అతురత వుంటుంది. ఈ సందర్భంలో ప్రజలకు ముందుండి నాయకత్వం వహించడంలో మన కామ్రేట్ విషిలమవుతారు. ఇది విశాల ప్రజా రాహల ఆలోచనలను ప్రతిజింజింపజేయకవిషావడమే కాక పారవాటుగా వ్యవహారించడమని వెనుబడిన వ్యక్తులు' అర్థం చేసుకోవడం లేదు.

- మామో

పర్వతాలను తొలగించిన

(జూన్ 11, 1945)

మన మహాసభ ఘనంగా విజయవంతమయింది. అందులో మనం మూడు పనులు నిర్ణయించాం. మొదటగా, మనం మన పాటీ పంథాను రూపాంధించుకున్నాం. పాటీ నాయకత్వం కింద జపాన్ దురాక్రమణదారులను ఓడించి, యావత్తు ప్రజాస్థితిను విముక్తం చేసి నూతన ప్రజాస్వామిక ఛైనాను నిర్మించే విధంగా ధైర్యంగా ప్రజలను సమీకలించి, ప్రజాశక్తులను విస్తృత పరచాలనేదే ఆ పంథా. రెండవది, మనం కొత్త పాటీ నాయకత్వ భాగీ అయిన కేంద్ర కమిటీని ఎన్నుకున్నాం. ఇక నుండి మన శైఖలంతా పాటీ పంథాను అమలుపరచే విధంగా వారికి నాయకత్వం వహించడమే మన కర్తవ్యం. మన మహాసభ విజయం సాధించింది. మన మహాసభ బిక్షుతను సాధించింది. ఈ మూడు నివేదికలపై ప్రతిశిథులు ఎంతో విలువైన అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చారు. చాలా మంది కాప్రేస్‌ ఆత్మవిమర్శ చేసుకున్నారు. ఐక్యతే లక్ష్యంగా కొనసాగిన ఆత్మవిమర్శ ద్వారా ఐక్యత సాధించబడింది. ఈ మహాసభ ఐక్యత, ఆత్మవిమర్శ, పాటీ అంతర్గత ప్రజాస్వామికాలకే ఒక ప్రతిక.

మహాసభ ముగియగానే చాలా మంది కాప్రేస్ తమ తమ స్థానాలకు వివిధ యుద్ధ రంగాలకు తీరిగి వెళ్తారు. కాప్రేస్, మీరు ఎక్కడికి వెళ్లినా మన మహాసభ పంథాను ప్రచారం చేయాలి. అంతేకాక, పాటీ సభ్యుల ద్వారా ఆ పంథాను విశాల ప్రజాస్థితిని వివరించాలి.

విష్వవ విజయం అనివార్యత పట్ల యావత్తు పాటీలో, అశేష ప్రజాస్థితినీ విశ్వాస్యాన్ని పెంపాంధించడమే మహాసభ పంథాను ప్రచారం చేయడం వెనుకనున్న లక్ష్యం. మనం ముందుగా మన అగ్రగామి దళం యొక్క రాజకీయ ఛైతన్యాన్ని పెంపాంధించాలి. అలా చేయడం వల్ల వారు దృఢ నిశ్చయాలై, ఎలాంటి త్యాగానికయినా జంకక, విజయ సాధన కోసం ఎంతటి కష్టాన్పొలనైనా అధిగమిస్తారు. కానీ ఇచ్చి చాలదు. యావత్తు ప్రజాస్థితినీ బుట్టిపూర్వకంగా, ఆనందింతాపోలతో మనతో కలిసి విజయం కోసం పారోడీలా మనం వారి రాజకీయ ఛైతన్యాన్ని కూడా పెంపాంధించాలి. ఛైనా దేశం అభవ్యధి నిరీధకులకు కాక, ఛైనా ప్రజలకే చెందుతుందన్న దృఢమైన అభిప్రాయాన్ని, మనం వారిలో రేక్తించాలి.

“పర్వతాలను తొలగించిన తెలివిమాలిన వృద్ధుడు” అనే పురాతన కథ ఒకటి ఛైనాలో వుంది. ఆ కథ ఇది: ఉత్తర ఛైనాలో చాలా కాలం క్రితం నివసించిన ఒక వృద్ధుని గాఢ యిఱి. అతనిని ఉత్తర పర్వతానికి సంబంధించిన తెలివిమాలిన వృద్ధుడని పిలిచేవారు. అతని ఇంటి ముఖం దక్కించి బిక్కుగా వుండేబి. ముఖ ద్వారానికడ్డగా రెండు పెద్ద పర్వత శిఖరాలు థయ్యహంగి, వాంగ్ పూ అనేవి వుండేబి. దృఢ నిశ్చయంతో అతడూ, అతని కొడుకులూ పారలతో ఈ పర్వత గుట్టలను తప్పేందుకు పూనుకున్నారు. మరొక తెలివిగల వృద్ధుడు ఇది చూసి వారిని దెప్పిపోడుస్తూ ఇలా అన్నాడు:

“ఏంత తెలివి తక్కు పని ఇబి. రెండు పెద్ద పర్వతాలను ఇంత కొచ్చిమంది తప్పివేయడం ఆసాధ్యమైన పని.”

అందుకు సమాధానంగా తెలివిమాలిన వృద్ధుడిలా అన్నాడు: “నేను చనిపోతే నా కొడుకులు దీనిని కొనసాగిస్తారు. వాళ్ల చనిపోతే నా మనమలు దీనిని కొనసాగిస్తారు. ఆ తరువాత వారి కొడుకులు, మనుమలు కొనసాగిస్తారు. అంతులే కుండా ఈ కృషి కొనసాగించబడుతుంది. ఈ పర్వతాలు ఎత్తయినవే, అయితే అవి అంతకంటే ఎత్తు పెరగవు. మేము తప్పినంత మేరకు వాటి ఎత్తు తగ్గుతూనే వుంటుంది. అయినప్పుడు మేము వీటిని పూర్తాగా ఎందుకు తొలగించలేం?” తెలివిగల వృద్ధుని తప్పుడు అభిప్రాయాన్ని ఖండించి తన నిర్ణయంలో ఎలాంటి ఊసిసలాట లేకుండా ప్రతిరీఁజూ తప్పకాన్ని అతడు కొనసాగించాడు. దీనితో దేవుణి ప్యారుయం కబిలింది. ఇద్దరు దేవదూతల్ని పంచించాడు. ఆ ఇద్దరు దేవదూతలు ఆ రెండు పర్వతాలను ఎత్తుకుపోయారు. ఇప్పుడు కూడా ఛైనా ప్రజలను రెండు పెద్ద పర్వతాలు అణిచివేస్తున్నాయి. ఒకటి సాపూజ్యవాదం, మరొకటి భూస్వామ్య విధానం. ఈ రెంటినీ తప్పి వేయాలని ఛైనా కమ్యూనిస్టు పాటీ చాలాకాలం కిందటనే నిర్ణయించుకున్నది. మన కృషిని నిరంతరం దీక్షతో కొనసాగించటం ద్వారా మనం కూడా దేవుని ప్యారుయం కబిలించగలుగుతాం. మనకు దేవుడు అంటే విస్తృత ఛైనా ప్రజాసామాన్యమే. మనతో పాటు వారు కూడా లేచి తప్పకం ప్రారంభించారంటే ఈ రెండు పర్వతాలను ఎందుకు తొలగించలేము?

నిన్న ఇద్దరు ఆమెలికన్ను ఆమెలికా వెళ్లుంటే, వారితో మాట్లాడుతూ

తెలివర్మాలన వ్యధ్యడు

“అమెలికా ప్రభుత్వం మమ్మిల్ని బలహీనపరచాలని చూస్తోంది. కానీ, మేము అలా జరగనివ్వం” అని నేనన్నాను. కమ్మానిస్టులకు వ్యతిరేకంగా చియాంగ్ కై-ఫేక్కు మద్దతునిచే అమెలికా ప్రభుత్వ విధానాన్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. కానీ మనం మొదటగా అమెలికా ప్రజలకూ వారి ప్రభుత్వానికి మద్ద తేడాని, రెండవబి అమెలికా ప్రభుత్వ విధానాలను రూపొందించే వాలికి వారి ఆధినంలో పుండే వాలికి మద్ద తేడానీ చూడాలి. ఆ ఇద్దరు అమెలికనుతో నేనిలా అన్నాను: “మీ ప్రభుత్వ విధానాలను రూపొందించే వాలికి ఇలా చెప్పండి. అమెలికన్న మా విముక్తి ప్రాంతాల్లోకి ప్రవేశించడాన్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఎందుకంటే మీరు కమ్మానిస్టులకు వ్యతిరేకంగా చియాంగ్ కై-ఫేక్కని సమర్థిస్తుండడం వల్ల మా రక్షణలో మేము వుండాలి. జపాన్కు వ్యతిరేకంగా పోరాడటమే మీ ఉద్దేశం అయితే మీరు విముక్తి ప్రాంతాలకు రావచ్చు. కానీ అందుకు ముందుగా ఒప్పందం జరగాలి. మీరు ఎక్కడంటే అక్కడ వేలు పెట్టడాన్ని మేము అనుమతించం. పాట్రీక్ జె-హాల్¹ చైనా కమ్మానిస్టు పాట్రీతో సహకారాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ బహిరంగంగా ప్రకటించగా, మీరు ఇంకా మా విముక్తి ప్రాంతాలకొచ్చి ఇంకా ఎందుకు తచ్చాడుతున్నారు.”

కమ్మానిస్టులకు వ్యతిరేకంగా చియాంగ్ కై-ఫేక్కు సమర్థించే అమెలికా ప్రభుత్వ విధానం అమెలికా అజ్ఞవృద్ధి నిరీధకుల సిగ్గులేనితనాన్ని సూచిస్తోంది. కానీ చైనా ప్రజలు విజయం సాధించడాన్ని నిరీధించడం కోసం కుట్టలు ఏస్కే అభవృద్ధి నిరీధకులు వారు చైనా వారు కానీ, విదేశీయులు గానీ వారి పథకాలు వీగిపోవడం తథ్యం. ఈనాడు ప్రపంచంలో ప్రజాస్వామిక శక్తులదే ప్రధాన ప్రవాహం. అజ్ఞవృద్ధి నిరీధకత అనేబి కేవలం ఎదురు ప్రవాహం. అజ్ఞవృద్ధి నిరీధక ఎదురు ప్రవాహం అనేబి జాతీయ స్వాతంత్యం, జనతా ప్రజాస్వామికం అనే ప్రధాన ప్రవాహాన్ని అడ్డుకోవాలని చూస్తోంది. కానీ అది ఎన్నటికి ప్రధాన ప్రవాహం కాలేరు. స్టోల్స్ ఎనాడో ఎత్తిచూసినట్టు నేడు పాత ప్రపంచంలో ఇంకా మూడు పెద్ద వైరుధ్యాలున్నాయి: మొదటగా సాపూజ్యవాద దేశాల్లో కార్బూకవర్గానికి బూర్జువాజీకి మద్ద వైరుధ్యం; రెండవబి, వివిద సాపూజ్యవాద దేశాల మద్ద వైరుధ్యం; మూడవబి, వలస-అర్థవలస దేశాలకూ సాపూజ్యవాద దేశాలకూ మద్ద వైరుధ్యం². ఈ మూడు

వైరుధ్యాలు ఇప్పటికీ కొనసాగుతుండటమే గాక, అని రోజు రోజుకీ తీవ్రతరమపుతూ విస్తరిస్తున్నాయి. ఈ వైరుధ్యాలు తీవ్రతరమపడం వల్ల, ఇప్పటికీ అస్తిత్వంలో వున్న అజ్ఞవృద్ధి నిరీధక సాంఘిక వ్యతిరేక, కమ్మానిస్టు వ్యతిరేక, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక ఎదురు ప్రవాహం తుడిచిపెట్టకవోతుంది.

ఈ సమయంలో, చైనాలో రెండు మహాసభలు జరుగుతున్నాయి. ఒకటి కొమింటాంగ్ అరవ జాతీయ మహాసభ, రెండవబి కమ్మానిస్టు పాట్రీ ఏడవ జాతీయ మహాసభ. పీటి లక్ష్మీ పూర్తి వ్యతిరేకం. ఒకదాని లక్ష్మీ కమ్మానిస్టు పాట్రీని, చైనాలోని ఇతర ప్రజాస్వామిక శక్తులన్నిటినీ నిర్మాలించి, చైనాని బికటిమయం చేయడం కాగా; జపాన్ సాపూజ్యవాదాన్ని దాని తొత్తులను, చైనా భూస్వామ్య శక్తులనూ కూలదిసి నూతన ప్రజాస్వామిక చైనాను నిర్మించి, చైనాను వెలుగు వైపున నడిపించడం రెండవ దాని లక్ష్మం. ఈ రెండు పంథాలు ఒకదానితో ఒకటి తలపడతాయి. చైనా కమ్మానిస్టు పాట్రీ నాయకత్వాను, ఏడవ మహాసభ పంథా మార్గదర్శకత్వంలో చైనా ప్రజలు సంపూర్ణ విజయాన్ని సాధించి తీరుతారనీ, మరీచైపు కొమింగ్టాంగ్ అజ్ఞవృద్ధి నిరీధక పంథా ఓటమి అనివార్యమనీ మేము గట్టిగా నమ్ముతున్నాం.

వివరణలు

1. పాట్రీక్ జె-హాల్-ఈ అజ్ఞవృద్ధి నిరీధక లిపజ్జికన్ పాట్రీ రాజకీయవేత్త 1944 చివర్లో అమెలికా రాయబాలగా చైనాలో నియమించబడ్డాడు. 1945 సవంబర్లో అతను రాజీసామా చేసేట్టు నిర్మించిన జిలీంబి. ఎందుకంటే, చియాంగ్ కై-ఫేక్ కమ్మానిస్టు వ్యతిరేక విధానాన్ని అతను సమర్థించడం చైనా ప్రజల గట్టి వ్యతిరేకతకు గురయించి. 1945 ఏప్రిల్ 2న వాషింగ్టన్లో ఒక ప్రభుత్వ శాఖ పత్రికా సమావేశంలో చైనా కమ్మానిస్టు పాట్రీతో సహకారానికి వ్యతిరేకంగా హాల్ బహిరంగ ప్రకటన వెలువడించి. వివరాల కోసం మావో రచనలు, మూడవ సంపుటిలోని “హాల్-చియాంగ్ల యుగళ గీతం ప్రహసనంగా ముగిసించి” అనే వ్యాసాన్ని చూడండి.

2. జె.వి. స్టోల్స్ రాసిన లెనినిజం పునాదులు’ చూడండి.

సిదరేణి బచావ

తెలంగాణలోని ఏకైక భారీ ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమ “ది సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్”. వంద సంవత్సరాలు దాటిన సింగరేణి సంస్థ ఇటివలనే 117 సంవత్సరాల సంబరాలు జరుపుకున్నది. 1989లో శతాబ్ది ఉత్సవాలను జరుపుకున్నది. నాటికి నేటికి సింగరేణి లక్ష్మీలూ, ప్రాధాన్యతలు పూర్తి భిన్నంగా మారిపోయాయి. అనేక కొత్త ప్రాజెక్టులు తెరుస్తానని నాడు సింగరేణి ప్రకటించింది. ఒక లక్ష లక్ష 17 వేలు గల కార్బూకుల సంఖ్యను ఒక లక్ష 50 వేలకు పెంచుతానని ప్రకటించింది. కానీ నిన్న 117 సంవత్సరాల సంబరాలు జరిపి కార్బూకుల సంఖ్య 60 వేలకు కుదించాలని, ఇదే సరిపోతుందని ప్రకటించింది.

“కార్బూకులు వద్ద - యంత్రాలు ముద్దు” అనే ఫైలరిని చేపట్టింది. పాత గనులు మూత పదుతుండగా కొత్తగా భూగర్భ గనులు తీయడం మానేసింది. గ్రామాలు, పట్టణాలు, పర్యావరణాన్ని నాశనం చేస్తూ ఓపెన్ కాస్ట్ ప్రాజెక్టులను ప్రోత్సహిస్తున్నది. బొగ్గు పుట్టినిల్లు అయిన బొగ్గుట్ట (ఇల్లందు) బెల్లంపల్లి తదితర పురాతన కోల్బెట్ ప్రాంతాల భవిష్యత్తును అంధకార బంధురం చేయబోతున్నది. సింగరేణి పరిణామాలు ఇలానే కొనసాగితే తెలంగాణలో నిరుద్యోగం, పేదరికం, ఆకలి చాపులు మరింతగా విలయతాండవం చేయనున్నాయి.

సింగరేణి కార్బూకుల కుదింపు

తెలంగాణలో నల్లబంగారాన్ని ఉత్సత్తి చేస్తున్న సింగరేణి సంస్థ ప్రస్తుతం డాన్ సైస్ కంపెనీ జాబితాలోకి చేరబోతున్నది. కేంద్ర రాష్ట్ర ఉమ్మడి భాగస్వామ్యంలో నడుస్తున్న బట్టెటల్లో నయా పైస అందడం లేదు. పాత గనులు మూసి వేయడం, కొత్త ప్రాజెక్టులకు నిధుల భారం మోయలేక కార్బూకులను ఇంటికి సాగనంపే పథకాలు అమలు చేస్తున్నది. కార్బూకుల కోసం గోల్డైన్ హండ్ పేక్, గైర్సాజరీ కార్బూకుల కోసం వాలెంటరీ రిటైర్ మెంటు స్టీములు అమలు చేస్తున్నది.

సింగరేణిలో 2000 సంవత్సరంలో తొలి సారిగా స్వచ్ఛండ పదవీ విరమణ పథకాన్ని అమలు చేసింది. ఆ సమయంలో కంపెనీలో 59 భూగర్భ గనులు, తొమ్మిది ఓపెన్ కాస్ట్లు బొగ్గు ఉత్సత్తిలో ఉండేవి. ఒక లక్ష పది హేడు వేల మంది కార్బూకులు

పనిచేసేవారు. అప్పటి నుంచి పది విడతలుగా అమలు చేసిన గోల్డైన్ హండ్ పేక్ పథకంతో 18 వేల 271 మంది ఇంటి బాట పట్టారు. గైర్సాజరీ శాతం ఎక్కువగా ఉన్న కార్బూకుల కోసం వాలెంటరీ స్నైర్ అమలు చేయగా 505 మంది పదవీ విరమణ చేసారు. 2000 నుంచి ఇప్పటి వరకు పదవోరు భూగర్భ గనులు మూత పడ్డాయి. నాలుగు ఒ.సిలు పెరిగాయి. ఒ.సిలు పెరిగినా కార్బూకులకు ఉద్దోగ్ అవకాశాలు ఉండవనేది నుస్పష్టం. ఈ విడతలో కార్బూకులను కుదించడాన్ని లక్షంగా పెట్టుకున్న యాజమాన్యం కార్బూకుల సంఖ్యను 75 వేలకు తగ్గిస్తున్నది.

బొగ్గుగనుల ప్రైవేటీకరణ

బొగ్గుగనుల తప్పకాలను ప్రైవేట్ మైనింగ్ కంపెనీలకు ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దయించింది. రాజకీయంగా ఏకాభి ప్రాయం వల్ల బొగ్గురంగంలో ఇంతవరకు కుంటు పడిన సంస్కరణలు ప్రభుత్వ తాజా నిర్దయంతో ఒక్క సారిగా ఊపందుకున్నాయి. కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేసి సింగరేణి కనుగొన్న అనిశ్చేషి పల్లి, పునుకుడు శెలక, పెనగడప, చర్ల-1, చర్ల-2, తాడిచర్ల-1, తాడిచర్ల-2 వంటి ఏదు బొగ్గు బ్లాకులను సింగరేణికి దూరం చేశారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం క్యాప్టివ్ మైన్ పేరుతో వీటిని ప్రైవేట్ వాళ్ళకు రిజర్వ్ చేసింది. నాడు ప్రతిషష్ఠ నాయకుడిగా ఉండి దీనిని వ్యతిరేకించిన వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి తాను అధికారంలోకి వచ్చాక కూడ వీటిని క్యాప్టివ్ మైన్గానే కొనసాగించాలని నిర్ణయించాడు. పైగా కేంద్రంలోని కాంగ్రెస్ (యు.పి.ఎ.) ప్రభుత్వం వాడుకొనగా మిగిలిన బొగ్గును అమ్ముకోవచ్చాని క్యాప్టివ్ మైన్ అధిపతులకు అధికారం ఇచ్చింది. దేశం మొత్తం మీద దాదాపు 150 బ్లాకులను ఇలా క్యాప్టివ్ మైన్గా ప్రైవేట్ వాళ్ళకు ఇచ్చారు. స్వంత అవసరాల పేరుతో బొగ్గు బ్లాకులు తీసుకొని వ్యాపారం చేసుకొమ్మని లైసెన్స్ ఇవ్వడమే ఇది. అంటే బొగ్గురంగాన్ని- ప్రభుత్వరంగాన్ని దొడ్డి దారిన ప్రైవేటికరించడమే. సింగరేణి నుండి బొగ్గును కొనుగోలు చేస్తున్న చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు పవర్ హాస్టలు పెట్టుకొని తక్కువ రేటుకు కరెంటును తయారు చేసుకుంటున్నాయి. ఈ పేరుతో క్యాప్టివ్ మైన్ను కూడా

తీసుకుంటున్నాయి. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ సింగరేణి మాత్రం తన పవర్ హాస్టలను మూనిషేస్తున్నది. యూనిట్స్ 7 రూపాయల వరకు ధర పెట్టి ప్రభుత్వం నుండి కరెంటు కొంటున్నది. మరో వైపు సింగరేణిలో ఉత్సత్తి ఖర్చు ఎక్కువ అవుతున్నదని(బొగ్గు వుత్తుత్తికి) వాపోతున్నది. సింగరేణియే స్వంతంగా పవర్ హాస్టలు ఏర్పాటు చేసి కరెంట్ ఉత్సత్తి చేసుకుంటే యూనిట్స్ రెండు రూపాయలు తక్కువకే గిట్టుబాటు అవుతుంది.

బ.సి.పి. నిర్వాసితులు

అవకాశం వున్నప్పటికీ భూగర్జు గనులను తీయకుండా అనేక సమస్యలున్న ఒపెన్కాస్ట్ ప్రాజెక్ట్ (బ.సి.పి.)లను ప్రభుత్వం, యాజమాన్యం ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ఈ బ.సి.పి.ల వల్ల నివాసాలు, పంట భూములు, అడవిని కోల్పోయి వేలాది మంది నిర్వాసితులు అవుతున్నారు. ఇల్లందు, మంఱగూరు, గోదావరి ఖని , బెల్లంపల్లి ప్రాంతాలలో 25శాతం నుండి 50శాతం వరకు ఇక్కడ ప్రతిపాదిస్తున్న ఒ.పి.సిల వల్ల నష్టపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. కాసిపేట ల్రావటపల్లి, అబ్బాపూర్, డోర్లి, కోయగూడెం-2 తదితర ప్రాంతాలలో కూడ ప్రతిపాదిత ఒసిపిలు నిర్వాసితుల సమస్య వల్ల వివాదస్వదమయ్యాయి. ఇప్పటికే అనేక ఒసిపిల వల్ల వేలాది మంది నిరాశ్రయులయ్యారు. ప్రత్యేకించి కోయగూడెం, బైరిగూడ, డోర్లి, అబ్బాపూర్ ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలోని భూములకు పట్టా హక్కులు లేకపోవడం వల్ల ఆదివాసులు పేద ఆదివాసేతర ప్రజలు సర్వం కోల్పోయారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే నామమాత్రపు నష్ట పరిపోరానికి కూడ నోచుకోవడంలేదు. ఉన్న చారెడు భూములు ప్రభుత్వం లాక్కుంటే వారి బతుకులు అగమ్యగోచరంగా మారిపోతున్నాయి. గతంలో 8వేల 575 మిలియన్ టన్నుల బొగ్గు నిల్వలు రాష్ట్రంలో కనుగొన్నారు. ఇటీవల మరోవంద మిలియన్ టన్నులు కనుగొన్నారు. 117 సంవత్సరాలలో తీసింది 875 మిలియన్ టన్నలే. ఇంతపెద్ద మొత్తంలో నిల్వలు వుంచుకని నివాస ప్రాంతాలలోని బొగ్గుతీయాల్సిన పనిలేదు. ఇతర అవకాశాలు ఉన్నప్పుడు ప్రజలను నిర్వాసితులను చేసే ఒసిపిలనే తీయాల్సిన పనిలేదు.

బొగ్గుగనుల్లో మృత్యుగంటలు

సింగరేణి బొగ్గుగనుల్లో ఉద్యోగం కత్తిమీద సాము లాగా మారడంతో కార్బూకులు ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని బతుకుతున్నారు. గతంలో ఎన్నడు లేని విధంగా ఇటీవల కొత్తగూడెంలోని విక. 7 శాప్టు భూగర్జు గనుల పైకప్పు కూలి

నలుగురు కార్బూకులు మృత్యువాత వడడంతో కార్బూకుల కుటుంబాలు అల్లాడి పోయాయి. సింగరేణిలోని భూగర్జు గనులు బొగ్గునిలువల శాతంతో పొటు ఉత్సత్తి అనుకున్న రీతిలో లభించక పోవడంతో యాజమాన్యం ఆధునిక యంత్రాలపై దృష్టి పెట్టింది. ఈ క్రమంలో లాంగ్వార్, ఎస్.డి.ఎల్ యంత్రాలను పెట్టి ఆధునాతన విదేశీ కంపెనీలతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుని, వాటిని గనుల్లో వినియోగిస్తూ అధికోప్తుతి కోసం కార్బూకులపై యాజమాన్యం పని ఒత్తిడి పెంచుతున్నది. ఉత్సత్తి చేసే బాధ్యతను తీసుకున్న విదేశీ కంపెనీలు కార్బూకుల రక్షణ బాధ్యతలను సింగరేణి యాజమాన్యానికి వదిలి చేతులు దులుపుకోవడంతో రక్షణ చర్యలు మృగమైనాయి. యాజమాన్యం అధిక ఉత్సత్తి లక్ష్యాన్ని ఎంచుకుని కార్బూకుల చేత పని చేయస్తా రక్షణ సూత్రాలను గాలికి వదిలేస్తున్నది. ఆ క్రమంలోనే ఇటీవలి కాలంలో గోదావరిఖనిలో ప్రమాదం సంభవించి 17 మంది కార్బూకులు మృత్యువాత పడ్డారు.

8వ వేజ్ బోర్డ్

దేశంలోని బొగ్గుగని కార్బూకులకు సంబంధించిన 7వ వేతన ఒప్పందపు కాలపరిమితి నాలుగు సంవత్సరాలు గడిచి ఒక సంవత్సరమే మిగిలి ఉండగా 2005 జూలైలో 7వ వేతన ఒప్పందం కుదిరింది. 2006 జూన్లో ఈ ఒప్పందం యొక్క కాలపరిమితి ముగిసింది. 2006 జూలై నుండి 8వ వేతన ఒప్పంద కాలం ప్రారంభం అయింది. 14 నెలలు అలస్యంగా ఇటీవలనే ఇందుకు సంబంధించిన ప్రాథమిక చర్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. షై.వి.సి.పి.లో ప్రాతినిధ్యం వహించాల్సిన కార్బూక సంఘాలూ, వాటి ప్రతినిధుల సంబూధు ప్రభుత్వం ఖరారు చేసింది. ఒప్పందానికి సంబంధించి ఇంకా ఎలాంటి చర్యలు ప్రారంభమే కాలేదు. వేజ్ బోర్డ్ ఏర్పాటే విజయంగా భావిస్తే పప్పులో కాలు వేసినట్లే. గత కొన్ని ఒప్పందాల అనుభవాలను ఒట్టి చూస్తే ఒప్పంద కాలం మగినే సమయం నాటికి ఒప్పందాలు జరుగుతున్నాయి. దీనితో చచ్చిన వాడి పెళ్ళికి వచ్చినంతే కానుక సరి' అన్నట్లు పెరుగుదల వుంటున్నది. కోట్ల రూపాయల అలవెన్నలూ, ఎరియర్స్ బకాయలు చెల్లించబడడం లేదు. కంటితుడుపు పెరుగుదలతో, 100 శాతం ఉత్సత్తి, ఉత్సాదకతా పెంపుదలతో 7వ వేతన ఒప్పందం జరిగింది. ఈ అనుభవాల రీత్యా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై, యాజమాన్యాలపై తగినంతగా ఒత్తిడి పెంచుకుంటే 8వ వేజ్ బోర్డ్లో కూడ కార్బూకులకు ప్రయోజనం చేకూరదు.

బకే లక్ష్మం-కాదు

“బకే కుటుంబం - బకే గమ్యం - బకే లక్ష్మం” సింగరేణి నినాదంగా యాజమాన్యం విస్తుతంగా ప్రచారం చేసుకుంటున్నది. సింగరేణి యాజమాన్యం, అధికారులు, కార్మికులు అందరిదీ ఒకే గమ్యం - ఒకే లక్ష్మం - ఒకే కుటుంబం అనటం వాస్తవమా? ఎంత మాత్రం కాదు. ఎవరి గమ్యం, ఎవరి లక్ష్మం వాళ్ళకుండి. ముఖ్యంగా కార్మికుల ప్రయోజనాలను ఫణంగా పెట్టి ఉత్తుత్తి తీయడం, వాటి ద్వారా వచ్చే లాభాలను కొద్దిమంది పెట్టుబడిదారులకు కట్టబెట్టడం నేడు యాజమాన్య లక్ష్మంగా కొనసాగుతున్నది. కాస్త వివరాలలోకి వెళ్ళి చూసినా కార్మికుల సంఖ్య ఒక లక్ష పదిహేడు వేల నుండి ఎనబై వేలకు తగ్గడం, 60 వేలకు తగ్గించునుడడం యాజమాన్యం లక్ష్మే తప్ప కార్మికుల లక్ష్మం కాదు. అనవసర యాంత్రీకరణకు పూనుకుంటూ కోల్ ఫిలార్లు తదితర కార్మికుల ఉద్యోగాలు తగ్గించడం యాజమాన్య లక్ష్మే తప్ప కార్మికులది కాదు. కంప్యూటర్లు, తదితర పెక్కాలజి అధివృద్ధి వల్ల కార్మికుల శ్రమ భారం తగ్గాలి. సమాజానికి వుపయోగపడాలి. కానీ యాజమాన్య లక్ష్మం అందుకు విరుద్ధంగా ఉంటున్నది. వీటిని ఉపయోగించుకుని 8గంటల పనిదినంలో కార్మికుడికి ఎలాంటి వెసులుబాటు లేకుండా శ్రమ భారాన్ని మోపడం యాజమాన్య లక్ష్మంగా కొనసాగుతున్నది. కార్మికుల మరణాలకు కారకులైన అధికారులపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోకుండ దానిని నిలదీసిన కార్మికులను డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేస్తున్న

విధానాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. ఒకే ప్రమాదంలో చనిపోయిన అధికారి శవానికి, కార్మికుడి శవానికి మధ్యకూడ వ్యతాపాన్ని చూస్తున్న విధానాలు అమలవుతున్నాయి. ఇవన్నీ ఒకే కుటుంబం, ఒకే గమ్యం, ఒకే లక్ష్మం అవుతాయా? ఎంత మాత్రం కాదు.

సింగరేణిని రక్షించుకోవడం తెలంగాణ ప్రజల అందరి బాధ్యత

సింగరేణి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ. ఇది లక్షులది మందికి అన్నం పెట్టిన సంస్థ. ప్రపంచ బ్యాంక్ నూతన ఆర్థిక విధానాల పేరుతో నేటి పాలకులు దీని రూపు రేఖలను మార్చివేస్తున్నారు. కొద్దిమంది ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడే సంస్థగా మార్చివేస్తున్నారు. వెనుకబడిన తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఉపాధి, ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించే సంస్థగా దీనిని అభివృద్ధి పర్చాలను అవసరం వుంది. కానీ ప్రపంచికరణ, సరళీకరణ విధానాల వల్ల నేడు సింగరేణి సిక్ ఇండస్ట్రీగా మారబోతున్నది. అందుకని “సింగరేణి బచావో” నినాదంతో ప్రచార, అందోళన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. దీని కారకు కలిసి వచ్చే శక్తులను కలుపుకొని ఐక్య ఉద్యమాన్ని నిర్మించాలి. అప్పుడే తెలంగాణలో వున్న సింగరేణిని రక్షించుకుంటాం.

కొంత మంచి కామ్మేణ్ణ విమర్శ చేసే సందర్భంలో ముఖ్యమైన సమస్యలు వటిలి వేసి, చిన్న విషయాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యున్నా వుంటారు. విమర్శ యొక్క ప్రధానిష్టేశం, రాజకీయ నిర్మాణ తప్పులు ఎత్తిచూపాలనే విషయాన్ని తీరు మరిచిపోతూ ఉంటారు. వ్యక్తిగత బలహీనతల గులంచి, రాజకీయ నిర్మాణ తప్పులతో వాటికి సంబంధం వుంటే తప్ప, అలాంటి తప్ప చేసినవాల యెడల అతి విమర్శ చేయటంగాని, ఆ కామ్మేణ్ణ బాధ పడేలాగు ప్రవర్తించడంగాని తప్పవుతుంది. అలాంటి విమర్శ ఒకసాల ప్రారంభమయిన తర్వాత పొల్చి సభ్యులు పూత్రాగా చిన్న చిన్న తప్పులపైననే కేంత్రీకలంచే ప్రమాదముంది. అప్పుడు ప్రతిపాల్చి సభ్యుడు భయానికిలైస్తే, తప్పులు జరుగుతాయనే భయంకొంట్రీ, పొల్చి రాజకీయ కర్తృవ్యాలు మరిచిపోయే ప్రమాదముంది.

.....మావో

ప్రింటర్లు- ట్రైఫ్స్టాప్స్- గ్రహిలు

కె.కె.డబ్బు డివిజన్

ఇన్ఫారౌధ్ర భతం

వరంగల్ జిల్లా ఏటూరునాగారం మండలం బుట్టాయిగూడెం గ్రామవాసి పాసుగంటి నాగయ్య ఇతను పార్టీ సానుభూతిపరుడూ, సంఘ సభ్యుడిగా వుంటూనే కౌరియర్గా పని చేశాడు. గతంలో అరెస్టుయి జైలుకు వెళ్లి వచ్చిన తర్వాత కూడా పార్టీ సంబంధాల్లో వుంటూ రహస్యంగా పార్టీ పని చేశాడు. ఇలా పని చేస్తున్న క్రమంలోనే పోలీసులకు లొంగిపోయి ఇన్ఫారౌధ్రగా మారి కెడబ్బు డివిజనల్ కార్యరద్భు కామ్మెండ్ మధు ఎన్కొంటర్కు కార్యకుదయ్యాడు. ఈ సంఘటన తర్వాత పోలీసుల ముందు లొంగిపోయినట్టుగా నటించాడు. ఆ తర్వాత పార్టీ తన వద్ద వుంచిన తపంచాతో బెదిరిస్తూ ప్రజల దగ్గర నుండి డబ్బులు వసూలు చేస్తూ దళాల కదలికలను ఎప్పటికప్పుడు పోలీసులకు చేరవేసేవాడు. ప్రజా, విష్ణవ ద్రోహిగా మారిన నాగయ్యను 2008 జనవరిలో పి.ఎల్.జి.ఎ భతం చేసింది.

రామస్వామి ఇదే జిల్లాలోని కొత్తగూడెం మండలం కోమట్లగూడెం పంచాయతీ భావురుగోండ గ్రామానికి చెందిన వాడు. గతంలో సంఘనాయకుడిగా పనిచేశాడు. ఇతను ఒకసారి అరెస్టు అయి పోలీసులకు లొంగిపోయాడు. ఆ తర్వాత రెండు మూడుసార్లు దళం ఆచూకీ పోలీసులకు చెప్పడం వల్ల దళంపై దాడులు జరిగాయి. దానితో రామస్వామిని పి.ఎల్.జి.ఎ. శిక్షించింది. ఈ చర్య ఇన్ఫారౌధ్ర గుండెల్లో రైతు పరిగెత్తించి, విష్ణవ ప్రజాసీకంపై మంచి ప్రభావాన్ని వేసింది.

కరీంనగర్ జిల్లా బొర్డగూడెం గ్రామానికి చెందిన జగన్ 2004 చర్చల కాలంలో పార్టీ సానుభూతిపరుడిగా వుంటూ చురుకుగా పని చేశాడు. సంఘంలో పని చేస్తున్న రవి అనే కోవర్టు ద్వారా ఇతను ఇన్ఫారౌధ్రగా తయారయి దళం దాచి వుంచిన కంప్యూటర్ వున్న డంపును చూపించి అరెస్టుయినట్టుగా నాటకమాడాడు. ఆ తర్వాత పార్టీ ఇతన్ని పక్కకు పెట్టడంతో ప్రజా ప్రతిఫుటన పార్టీలోకి వెళ్లి ఆయుధాల డంపుతోపాటు పోలీసులకు లొంగిపోయి రివార్డు తీసుకొని పోంగార్డుగా చేరాడు. అనేక మంది సంఘ సభ్యుల సమాచారం పోలీసులకు

చేరవేసి, ఇన్ఫారౌధ్రను తయారుచేసి దళాల కదలికలను సేకరించేవాడు. విష్ణవ ద్రోహిగా మారిన ఇతన్ని దళం 2008 జనవరి 22న పట్టుకొని విచారించగా రాజు, పరంనాయక్ అనే మరో ఇద్దరి ఇన్ఫారౌధ్ర పేర్లను చెప్పాడు.

ఇదే గ్రామానికి చెందిన రాజు గతంలో సంఘ సభ్యుడిగా పని చేశాడు. 2005లో పోలీసులకు అనుకూలంగా మారి సంఘ సభ్యులను సరెండర్ చేయించాడు. ఇన్ఫారౌధ్రగా మారిన ఇతను నెల నెలా పోంగార్డు స్థాయి వేతనం రహస్యంగా తీసుకునేవాడు.

పోంపల్లి (బొర్డగూడెం హోమ్పెట్) గ్రామానికి చెందిన పరంనాయక్ గతంలో సంఘ సభ్యుడిగా పని చేశాడు. ఇతను పోలీసులకు లొంగిపోయి వారం వారం పోలీస్ స్టేషన్కు వెళ్లి సంతకం పెట్టి వచ్చేవాడు. దళాల కదలికలను, సంఘ సభ్యుల వివరాలను పోలీసులకు చేప్పేవాడు.

ఈ ముగ్గురు ద్రోహులైన జగన్, రాజు, పరంనాయక్లను జనవరి 2008, 22న పి.ఎల్.జి.ఎ భతం చేసింది.

కరీంనగర్ పెద్దపల్లి ఏరియా కనపర్తి గ్రామానికి చెందినవాడు పిట్టల రవిశంకర్. ఆ వ్యారిలో సంఘ నాయకుడిగా పని చేసి పోలీసులకు లొంగిపోయి సౌధారణ జీవితం గడుపుతున్న దాడి సదానందంను రవి శంకర్, అతని అల్లుడు కలిసి పోలీసుల సహకారంతో హత్య చేశారు. గతంలో ఇతని కొడుకు ఇన్ఫారౌధ్రగా మారడంతో పార్టీ ఇతన్ని హతమార్చింది. అప్పటి నుండి రవిశంకర్ సిగరేషిలో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ పెత్తనం చెలాయించేవాడు. ఉద్యోగ విరమణ తర్వాత స్వంత వ్యాపికి వెళ్లి అదే పద్ధతి అవలంభించడంతో మార్చి 2008, 15న పి.ఎల్.జి.ఎ భతం చేసింది.

ఖమ్మం జిల్లా గుండాల మండలం తుర్మాక గ్రామానికి చెందిన రాంబాబు 2001లో సంఘ సభ్యుడిగా, 2004లో సెల్ కార్యదర్శిగా పని చేశాడు. పార్టీ పేరు చెప్పుకొని ప్రజల దగ్గర డబ్బులు వసూలు చేసేవాడు. పద్ధతులను మార్పుకోవాలని పార్టీ ఇతన్ని హాచ్చరించి వదిలేయడంతో తన మకాం ఇల్లెందుకు మార్చాడు. అక్కడ కూడా భూమి తగాదాల్లో తలదూరుస్తూ,

ఇన్ఫోర్మేర్గా తయారవడంతో మరోసారి పార్టీ అతన్ని పొచ్చరించింది. దానితో స్వంత వూరికి వచ్చి బతుకుతూనే మళ్ళీ అదే పద్ధతిలో తన కార్బూకమాలు కొనసాగించాడు. ఇతన్ని పలుమార్లు పొచ్చరించినా కూడా వినకపోవడంతో జనవరి 2008, 22న పి.ఎల్.జి.ఎ హతమార్గింది.

టేకులపల్లి మండలం సంపత్తినగర్ గ్రామానికి చెందిన పాయం సమ్మయ్య స్థానిక ఆదివాసులకు అప్పులు ఇచ్చి వాళ్ళ భూములను గుంజుకొని భూస్వామి అయ్యాడు. ఇతనికున్న వందలాది ఎకరాల భూమిని కాపాడుకోవడానికి పోలీసుల రక్షణ తీసుకునేవాడు. గతంలో ఇతను పార్టీ సానుభూతిపరుడిగా పని చేశాడు. అమాయక ప్రజానీకాన్ని అరెస్టులు చేయించినందుకు ఇతన్ని గతంలో ఒకసారి దేహశరీరించి వినియోగించాడు. తిరిగి అదే విధంగా తన పద్ధతులను కొనసాగించడంతో పి.ఎల్.జి.ఎ ఖతం చేసింది.

ఇల్లందు మండలం పోలారం గ్రామానికి చెందిన పులును వెంకయ్య న్యాడెమోక్రసీ గ్రామ సెల్ కార్బూడర్స్, ప్రాంతియ కమిటీ సభ్యుడు. గతంలో ఇతని అవినీతి, అరాచక చర్యలను ప్రజలు గ్రామసభలో నిలదిని తప్పుల్చి ఒప్పించారు. అప్పటి నుండి గ్రామ ప్రజలపై కక్ష పెంచుకున్న ఇతనూ ఇతని అనుచరులూ కలిసి అనేక మంది ప్రజల తలలను పగులకొట్టారు, ఇంట్లను కూల్చారు, కరెంటు మోటార్లను పగులగొట్టారు, బోర్లల్లో రాళ్ళ వేసారు, 50 మంది గీత కార్బీకుల తాటి కల్లును బందుపెట్టించారు. గ్రామం విధిచి వెళుతున్న ప్రజలను వెంటాడి బరిశలతో పొడిచారు. వీరికి వ్యతిరేకంగా వున్న వారిపై అక్రమ కేసులు పెట్టి జ్ఞాన పాలు చేసారు. ఆ కటుంబాల వాళ్ళకు ఎవరూ జమానతు ఇవ్వవద్దనీ, దుకాణాల్లో సరుకులు ఇవ్వవద్దని గ్రామ ప్రజలకు పులును వెంకయ్య హకుం జారీ చేశాడు. ప్రజలపై దాడులు కొనసాగిస్తానే, దళం కదలికలను పోలీసులకు చేరవేసేవాడు. ప్రజాకంటకుడిగా మారిన ఇతన్ని జనవరి 2008, 29న పి.ఎల్.జి.ఎ ఖతం చేసింది.

గిట్టుబాటు ధరలకై ధర్మా

రైతులు వండించిన వరి, పత్తికి గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించాలని వరికి వేయి రూపాయలు, పత్తికి మూడు వేల రూపాయల మద్దతు ధర ప్రకటించాలనే డిమాండ్ లో ఖమ్మంజిల్లా గుండాల మండలంలో తుడుండెబ్బ, ఎంఆర్ పి.ఎన్,

న్యాడెమోక్రసీ, విష్వవ రైతుకూలీ సంఘాలు ఉమ్మడి పక్యకార్బూలు కమిటీగా ఏర్పడ్డాయి. దాని నాయకత్వం కింద డిసెంబర్లో మండలంలోని సుమారు 20 గ్రామాలకు చెందిన 1200 మంది రైతాంగం మండల కేంద్రం అయిన గుండాలకు చేరుకొని బ్యానర్లు, ప్లకార్డులతో ఊరేగింపు నిర్వహించి ఎం.ఆర్.బ. కార్బూలయం ముందు ధర్మా నిర్వహించి డిమాండ్లతో కూడిన పత్రాన్ని అందజేసారు.

సాగునీటికై ధర్మా

వరంగల్ జిల్లా సరిహద్దు అయిన తిరుమలగండి నుండి ప్రారంభమయి ఖమ్మం జిల్లా బయ్యారం చెరువులోకి పారుతున్న పందింపుల వాగు ఆదివాసీ గ్రామాలగుండా ప్రవహిస్తున్నది. ఈ వాగుపై ద్వాం నిర్మించి ఆ నీటిని కాలువల గుండా వరంగల్ జిల్లా పాభాల చెరువులోకి తరలించే ప్రయత్నం చేస్తూ, పక్కనే వున్న ఆదివాసీ గ్రామాల ప్రజలు ఆ నీటిని వినియోగించుకోకుండా ప్రభుత్వం పథకం రూపొందించింది. ఈ ద్వాం నిర్మాణం ద్వారా నిల్వయ్యే నీటిని పాభాల చెరువుకు తరలించాలనే ప్రయత్నాలను ప్రభుత్వం విరమించుకోవాలనీ, వాగు పరిసర ఆదివాసీ గ్రామాలైన మడగూడం, గంగారం, తిరుమలగండి, పుట్టల భూపతి పంచాయతీల పరిధిలోని భూములకు కాల్పుల ద్వారా సాగునీటిని అందించాలనీ డిమాండ్ చేస్తూ వివిధ ప్రజాసంఘాలు పక్యకార్బూలు కమిటీగా ఏర్పడ్డాయి. ఈ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో సుమారు 300 మంది ప్రజలు వరంగల్ జిల్లా కొత్తగూడ మండలంలో ఊరేగింపు నిర్వహించి ధర్మా చేసి తమ డిమాండ్ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసారు.

గిట్టుబాటు ధరల సాధన

వరంగల్ జిల్లా లింగాల, పూనుగండ్ల గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో 81 గ్రామాల ప్రజలు విష్వవ రైతుకూలీ సంఘం నాయకత్వంలో మొక్క జొన్నల రేటు పెంచాలని స్థానిక వ్యాపారులను డిమాండ్ చేసి క్షీంటాలుకు 25 రూపాయల చౌపున రేటును పెంచుకున్నారు.

అమరుల అంతిమ యూత్రలు

కంచాల్ ఎన్కొంటర్లో అమరుడైన ఖమ్మం జిల్లా కమిటీ కార్బూడ్ కామ్యూన్ సాగర్ మృతదేహాన్ని అతని కుటుంబ సభ్యులూ, అమర వీరుల బంధువిత్రుల సంఘం కల్పి చత్తింగధ్యలోని కొంట

పోలీన్ స్టేషన్ నుండి తీసుకొని వెళ్లారు. ఆ తర్వాత ఆయన స్వగ్రామం అయిన వరంగల్ జిల్లా ధర్మారావుపేటలో వేలాది మంది ప్రజలు విష్టవ నినాదాలతో ఊరేగింపు నిర్వహించి తమ ప్రియతమ నాయకుడికి ఘనంగా విష్టవ జోహోర్లు అర్పించారు.

ఎప్రిల్ 2న వరంగల్ జిల్లా ఏటూరునాగారం మండలం కంచనపల్లి వద్ద కామ్మెంట్ ఆజాద్, రమలను బూటకపు ఎన్కొంటర్లో హత్యచేశారు. కామ్మెంట్ ఆజాద్ మృతదేహానికి స్వగ్రామమైన వెలిశాల గ్రామంలో వేలాది మంది విష్టవ ప్రజానీకం భారీ ఊరేగింపుగా కదలి రాత్రి 3 గంటలకు అంతిమ సంస్థారాలు నిర్వహించారు. కామ్మెంట్ రమ మృతదేహానికి స్వగ్రామం కరీంనగర్ జిల్లా గట్ట నర్సింగాపూర్లో వేలాదిగా తరలివచ్చిన ప్రజలు, ప్రజాసంఘాల కార్యకర్తలు విష్టవ నినాదాలతో ఊరేగింపు నిర్వహించి విష్టవ సాంప్రదాయాలతో అంత్యకియలు చేశారు.

అమరులస్థాపాల నిర్మాణం

2006 అక్టోబర్లో విశాఖ ఏజెన్సీలో జరిగిన ఎన్కొంటర్లో అమరత్వం పొందిన కామ్మెంట్ కడారి రాములు (హరి, రవి) స్వార్థక స్థాపం ఆయన స్వగ్రామం కరీంనగర్ జిల్లా దామెరలో ప్రజలూ, కుటుంబభ్యలు శత్రువు బెదిరింపులను ధిక్కరించి నిర్మించుకున్నారు.

2008, ఎప్రిల్ 2న బూటకపు ఎన్కొంటర్లో అమరులైన కామ్మెంట్ రమ, ఆజాద్ల స్వార్థార్థం కామ్మెంట్ రమ స్వగ్రామం కరీంనగర్ జిల్లా గట్ట నర్సింగాపూర్లో పూర్తిగా ప్రజలే ప్రతి ఇంటి నుండి ఒక రాయి, ఒక ఇటుక చొప్పున సమకూర్చు సమిష్టి శ్రమతో వారం రోజుల్లో వారి స్థాపాన్ని నిర్మించుకున్నారు.

నిజామాబాద్ జిల్లా

పోలీసులను తరిమిన ప్రజలు

నిజామాబాద్ జిల్లా మాచారెడ్డి మండలం ఇసాయిపేట గ్రామంలోని గరిగ గంగమ్మ అరాచకురాలు, కమె ప్రజలను అక్రమంగా అరెస్టులు చేయిస్తా, ఇన్ఫార్మర్స్ గా పని చేస్తున్నది. 2008 ఫిబ్రవరిలో, ఈమె ఒక యువకుడితో ఘర్షణ పడి తీవ్రంగా కొట్టడంతో ఆ యువకుడు అపస్థారక స్థితికి వెళ్లాడు. దానితో ఆ గ్రామస్తులు గంగమ్మను దౌరకబట్టి దేహశుద్ధి చేసి, పంచాయతీ భవనంలో బంధించి ఒక రోజంతా వుంచారు. ఆమె కుటుంబ

సభ్యులు మాచారెడ్డి ఎస్సపికి ఈ విషయం తెలియజేసారు. అక్కడికి వచ్చిన ఎస్సపి గంగమ్మ ఇచ్చిన లంచం తీసుకుని విడిపించడానికి ప్రయత్నించి, అక్కడి ప్రజానీకాన్ని కొట్టడం ప్రారంభించాడు. దానితో కోపోద్రిక్తులయిన ప్రజానీకం పోలీసులను రాళ్లా, చెప్పులూ, చీపుల్లో కొట్టుకుంటూ అర కిలోమీటర్ వరకు తరిమి ఎస్సపిని పట్టుకొని బంధించారు. ఈ దాడికి బెదిరిపోయి పారిపోయిన పోలీసులు జిల్లా డిఎస్పికి తెలియజేసారు. వెంటనే డిఎస్పి, జిల్లా సబ్ కలెక్టర్ ఆ గ్రామానికి చేరుకుని డిపార్టుమెంటును క్షమించి ఎస్సపిని వదిలిపెట్టమని కోరారు. అందుకు ప్రజలు తమపై దాడి చేసిన పోలీసులను సస్పెండ్ చేయాలనీ, గంగమ్మను షైల్స్ పెట్టాలనీ, తమ వూరికి పోలీసులు రావడ్ననే డిమాండ్లు పెట్టారు. సబ్కలెక్టర్, డిఎస్పి ఆ డిమాండ్లను అంగీకరించి ఎస్సపిని విడిపించుకొని వెళ్లారు. ఈ ప్రజల విజయం ఎందరికో ఆదర్శం కావాలి.

కోరాపుట్ జిల్లా

సారా వ్యతిరేక పోరు

భారత దేశ రాష్ట్రాలలో ఒరిస్సా చాలా వెనుక పడిన రాష్ట్రం. ఈ రాష్ట్రంలోని కోరాపుట్ జిల్లా కరువు జిల్లా. ఈ జిల్లాలో ప్రధానంగా ఆదివాసీ ప్రజలే నివసిస్తున్నారు. వీరిలో మెజారిటీగా కువి తెగ ప్రజలే ఉన్నారు. పోదు వ్యవసాయం, అటవీ వుత్పత్తుల సేకరణే ఈ ప్రజల జీవనాధారం.

వీరు ప్రధానంగా సోండీల దోషిడికి గురవుతున్నారు. ఈ సోండీలు స్థానికేతరులు. వీళ్లు 10-15 సంవత్సరాల క్రితం కట్టు గుడ్డలతో ఈ ప్రాంతానికి బతుకు దెరువు కోసం వచ్చారు. ఇక్కడి ఆదివాసీ ప్రజానీకాన్ని విపరీతంగా దోచుకుంటూ ఇప్పుడు పాపుకార్ణయార్యారు.

వీళ్లు చేసే రకరకాల వ్యాపారాల్లో సారా వ్యాపారం ఒకటి. వాగుల పక్కన వీళ్లు ఆదివాసీలతో సారా వండిస్తారు. దీనికి కావాల్చిన బెల్లం, కర్రలు మోయదానికి, వండిన సారాను వ్యాపారుల ఇంటికి, పట్టణాలకు చేర్చడానికి ఆదివాసీలే కూలీలుగా మారుతారు. ఈ పనులు చేసినందుకు గాను ఆదివాసీలకు డబ్బులు ఇవ్వకుండా, సారాను పోస్తారు. దీని వల్ల ఈ ప్రజలు చిన్నా పెద్దా తేడా లేకుండా అనివార్యంగా సారా వ్యసనానికి గురికావాల్చి వస్తోంది. తమ ఆకలి మంటలను

చల్లార్పకోవదానికి సారా తాగి ఆ మత్తులో కాసేపు ఆకలిని మరిచిపోయే దయనీయ పరిస్థితి ఏరిది. దీని వల్ల ప్రజల ఆరోగ్యాలు బాగా దెబ్బ తింటోన్నాయి. అకాల మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి.

ఈ సారా వందుతున్న వాగుల్లోని నీళ్లు కూడా కలుషితమైపోతున్నాయి. ఆ నీలీలో పున్న జీవకణాలు చచ్చిపోయి మట్టి నల్లగా మారింది. ఎక్కడా నాచు కూడా కనబడని పరిస్థితి. నీళ్లు వాసన వేస్తుంటాయి. ఆ నీళ్లు తాగిన పశువులు కూడా చనిపోతున్నాయంటే, మనుషుల ఆరోగ్యాలు ఎంత ప్రమాద స్థితిలో ఉన్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ఈ ప్రజలను సారా వ్యవసాయికి గురి చేసిన సోండీలు, ప్రజలు పోడు వ్యవసాయం ద్వారా అటవీ ఉత్పత్తుల సేకరణ ద్వారా, చేసిన కష్టాన్ని కూడా సారా కోసమే భర్య చేసేలా చేస్తూ, తమ లాభాలను విపరీతంగా పెంచుకుంటున్నారు. అంతేకాదు ఈ ప్రజలకు అప్పులు ఇచ్చి, ఉన్న భూములను లాక్కుంటున్నారు. ఆ భూముల్లో ఆదివాసీలను శాశ్వత కూరీలుగా పాలేర్లుగా మార్పుకుంటున్నారు. ఇలా సోండీల ప్రవేశం తర్వాత ఇక్కడి ఆదివాసీల జీవన ప్రమాణాలు పూర్తిగా ఆడగంటాయి.

ప్రజల ఈ దయనీయ పరిస్థితిని ఆసరా చేసుకొని న్యాడెమోక్రసీ, జనశక్తివంటి పొర్టీలు సారా వ్యతిరేక పోరాటం పేరుతో ప్రజల్లో కొంచెం కదలిక తెచ్చి, సారా వ్యాపారుల నుండి లేవీలు తీసుకుని పోరాటాలను విరమిస్తున్నారు.

చాలా సందర్భాల్లో సోండీలు తమ చేతికి మట్టి అంటకుండా (సారా వాసన అంటుకోకుండా అనాలేమో) చాలా తెలివిగా తాము పెట్టుబడి పెట్టి ఆదివాసీలతోనే సారా వండిస్తున్నారు. ఇలా లాభాలు వాళ్ల గడిస్తూ, నేరాన్ని మాత్రం ఆదివాసీలపై వేస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితిలో ఈ మధ్యకాలంలో ఇక్కడ కార్యాచరణము ప్రారంభించిన మావోయిస్టు పార్టీ సోండీలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను కదిలించడంలో భాగంగా సారా వ్యతిరేక పోరును ఎంచుకుంది. సారా వల్ల కల్పుతున్న దుష్పరిణామాలను ప్రజలకు అర్థం చేయించింది. ఈ సమస్య తీవ్రంగా ఉన్న మూల మాడా పాకలు, అత్మిగడ, పీడివలస, వొళ్లి గడ్డ పాకలు, దారికర్ల, లోకర్లో సభలూ, సమావేశాలు నిర్వహించి సారా వ్యతిరేక కమిటీలను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిటీల నాయకత్వంలో

ప్రజలు బృందాలుగా ఏర్పడి అన్ని ఊళలో ఒకేరోజున సారాబట్టిలపై దాడులు చేశారు. సారాను ధ్వంసం చేసి ద్రమ్ములు, గిన్నెలు, క్యాప్లు వంటి వస్తు సామాగ్రిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈ దాడి సందర్భంగా లోకర్లో బృందావన్, గోపాల్ అనే సోండీల ఇండ్రును సమూలంగా ధ్వంసం చేశారు. ఇన్నాళ్లా ప్రజల్లో గూడు కట్టుకున్న క్రోధం వెల్లవెత్తిన ఫలితం ఇది. ఈ దాడిలో మొత్తంగా 15 వేల రూపాయల ఆస్తిని ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

అయిదు రోజుల తర్వాత 70 మంది పోలీసులు వచ్చి, ఎవరూ దొరక్క ఏమీ చేయలేక నిస్పహాయంగా వచ్చిన దారినే వెళ్లపోయారు.

ఈ పోరాటంతో తమ శక్తిని అర్థం చేసుకున్న ప్రజలు వెంటనే ఆదివాసీ విప్పవ రైతు కూరీ సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. పంచాయతీ స్థాయిలో మొదలైన ఈ పోరాటం అనతికాలంలో జిల్లా అంతటా వ్యాపించింది.

ఇన్వార్టర్ ఖతం

జిల్లాలోని సునవలదుండ గ్రామవాసి సోండి విజయేంకమార్. ఇతను సారా వ్యాపారం చేస్తూ సారా పోసి ప్రజల వద్ద గల భూములను గుంజాకునేవాడు. కాంట్రాక్టరుగా కూడా పనిచేస్తూ కూరీ డబ్బులు అడిగినవాళ్లను బెదిరించేవాడు, ఇన్వార్టర్గా కూడా పని చేస్తూ వచ్చాడు. 2007, నవంబర్ 2న దళంపై దాడి చేయించడంలో ఇతనిది ప్రముఖపొత్త వుంది. కాబట్టి యాక్స్ టీం ప్రజల సహకారంతో జనవరి 2008, 16న అతని ఇంటిపై దాడిచేసి పట్టుకోని ఖతం చేసింది.

ఇదే జిల్లా నారాయణపట్టం బ్లాక్లోని నాగులబెడ్డ గ్రామంలో సోండి కుటుంబానికి చెందినవాడు మార్గుండేయచౌదరి, ఇతను గ్రామంలో పెత్తనం చెలాయిస్తూ పంచాయతీపై ఆధిపత్యం కొనసాగించేవాడు. సారా వ్యాపారం చేస్తూ ప్రజల నుండి భూములను గుంజాకునేవాడు. లైసెన్సు పున్న తుపాకీ పెట్టుకొని బెదిరించేవాడు. ఇతని కొడుకు కూడా సారా వ్యాపారే కావడంతో ఇతని ఇంటిపై పి.ఎల్.జి.ఎ. దాడి చేసి ఇంట్లోని సామాను స్వాధీనం చేసుకొని కొడుకుకు దేహపుద్ది చేసి మార్గుండేయను ఖతం చేసింది.

సోండీ మధు ఇంటిపై దాడి

కోరాపుట్ జిల్లాలోని మంజంగూడ గ్రామంలో ఇతను సారా, వడ్డి, వ్యాపారం చేస్తూందేవాడు. అప్పు చెల్లించలేని ప్రజల దగ్గర నుండి భూములనూ, పశువులనూ, ఇంట్లను గుంజుకునేవాడు. గతంలో ఇతని దగ్గర పని చేసిన కంబారి భార్యను అత్యాచారం చేస్తే, ఆమె ఒక బిడ్డకు జన్మనిచ్చి చనిపోయింది. ఈ విషయంలో ఆమె కుటుంబానికి నష్టపరిహారం కింద కొంత డబ్బు ఇచ్చి చేతులు దులుపుకున్నాడు. ఇతని అఫూయుత్యాలనూ, దౌర్జన్యాలను సహించలేక 2008, ఫిబ్రవరి 10న ఏడు గ్రామాలకు చెందిన దాదాపు 150 మంది ప్రజలు ఇతని ఇంటిపై దాడి చేసి 200లకు పైగా ధాన్యం బస్తాలనూ, ఇంట్లో సామాను, పశువులనూ, భూములను స్వాధీనం చేసుకొని పంచుకున్నారు.

సోండీ నర్సింగరావు ఇంటిపై దాడి

నర్సింగరావు కూడా ఇదే గ్రామానికి చెందినవాడు. సారా వ్యాపారం చేస్తా ప్రజల దగ్గర నుండి భూములను గుంజుకునేవాడు. గతంలో అనేకసార్లు వ్యాపారం మానాలనీ, భూములను తిరిగి ఇచ్చేయాలనీ గ్రామ సభలల్లో ప్రజలు హెచ్చరించినా వినకపోవడంతో 2008, ఫిబ్రవరి 15న రెండు గ్రామాల ప్రజలు కలిసి ఇతని ఇంటిపై దాడి చేశారు. ఇంట్లో వున్న సామాగ్రీని స్వాధీనం చేసుకొని పంచుకున్నారు.

ప్రజల వద్దకు వైద్యం

జిల్లాలోని జంరూవతి ఏరియాకు చెందిన కపిలవాడ పంచాయతీలోని జల్ల గ్రామంలో 2008, మార్చి 12న ఆరుగురికి డయేరియా వ్యాధి సోకింది. ఈ వ్యాధి వూరంతా వ్యాపించే ప్రమాదాన్ని పసిగట్టిన దళం అక్కడికి వెళ్లి చికిత్స ప్రారంభించింది. ఈ వ్యాధి సోకినవాళ్లకు సైలెస్లు పెట్టి, మందులను ఇచ్చింది. పూరి వీధులను శుభ్రపరిచి ఖినాయాల్ని చల్లింది. దళం మూడు రోజులపాటు అక్కడే వుండి సహాయ, సహకారాలు అందించడంతో ప్రజలు వ్యాధిబారి నుండి కోలుకున్నారు.

అంతేకాదు దళం స్థానిక సర్వంచేను కల్పి వైద్య సిబ్బందిని పిలిపించి వైద్యం చేయించాలని డిమాండ్ చేసింది. ప్రజలకు ఏమన్నా అయితే రాజకీయ నాయకులే బాధ్యత వహించాలని హెచ్చరించింది. దానితో స్థానిక రాజకీయ నాయకులు వెళ్లి

వెంటనే వైద్య సిబ్బందిని తీసుకువచ్చారు. ఏ మందులు తీసుకు రావాలనేది కూడా దళమే జాబితా రాసి ఇచ్చింది. అలా దళం జోక్కం వల్ల ఆ వూరికి మొదటిసారి కొండలెక్కి వైద్య సిబ్బంది వచ్చారు. మూడు రోజులు వైద్యం చేశారు.

ఈ ఘటన ప్రజల్లో మంచి ప్రభావాన్ని వేసింది. దళం లేకుంటే తామంతా చనిపోయి వుండేవారమని అభిప్రాయపడ్డారు.

పి.ఎల్.జి.ఎ. వారం సందర్భంగా

2007, డిసెంబర్ 2 పి.ఎల్.జి.ఎ. వారోత్సవాల సందర్భంగా కోరాపుట్ ఏరియాలో ఒక ఆదివాసీ రైతుకూలీ సంఘం కమిటీకి ప్రచార కార్యక్రమం ఇవ్వటం జరిగింది. ఈ కమిటీ ఏడు గ్రామాలలో వారం రోజుల పాటు రోజుకొక గ్రామం చొప్పున ఊరేగింపు చేసి, పి.ఎల్.జి.ఎ. సభలను జరుపాలని పోస్టర్లా, బ్యానర్లతో ప్రచారం చేసింది.

అలాగే అలమండ, కత్తులపేట సెంటర్స్లో పి.ఎల్.జి.ఎ. వారోత్సవాలను విజయవంతం చేయాలని ఒడియా లిపిలో రాసిన కువి బ్యానర్లను, పోస్టర్లను వేశారు. దీనితో పాటు కోరాపుట్ ఏరియా కమిటీ పార్టీ పత్రికా ప్రకటనను కూడా ఇచ్చింది.

డిసెంబర్ 2వ తేదీన దళం ఒక గ్రామంలో సభను నిర్వహించింది. ఈ సభలో వక్తలు డిసెంబర్ 2వ తేదీకి వున్న ప్రాధాన్యతనూ, నేపథ్యాన్ని వివరించారు. ప్రజాసైన్యానికీ, ప్రజల అధికారానికి గల సంబంధాన్ని అర్థం చేయస్తా, యుద్ధం ద్వారానే సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయని, ప్రజలకు రాజ్యాధికారం వస్తుందని, అందుకోసం సైన్యం తప్పనిసరి అవసరమని వివరించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రజా సైన్యంలో విస్తృతంగా చేరాలని సభా ముఖంగా పిలుపునిచ్చారు. చివరగా దళం, ప్రజలు పి.ఎల్.జి.ఎ. ప్రతిజ్ఞ చేయడంతో సభ ముగిసింది.

మల్కున్నగిరి డివిజన్

గంజాయి తోటలను ధ్వంసం చేసిన ప్రజలు

ప్రజల్లో మత్తులో ఉంచి ఆ బలపీణతతో వ్యాపారం చేస్తా సాంఘిక విలువలను మంట కలుపుతూ యావత్తే భవిష్యత్తను కాలరాచి వేస్తా గంజాయి వ్యాపారం నడిపిస్తున్నారు ఇక్కడి గంజాయి వ్యాపారులు. వీరికి అన్ని విధాల పోలీసు, ఫారెస్ట్, ఎష్ట్రెక్షన్ డిపార్ట్మెంట్లు సహకరిస్తున్నాయి. చిత్రకొండ, సీలేరు,

డೊಂಕರಾಯ ಪ್ರಾಂತಾಲ್ಲೋ, ಸೀಲೇರು ನದಿಕಿ ಇವತಲ, ಅವತಲ ರಿಜರ್ವ್‌ಯರ್‌ಕು ಚುಟ್ಟೂ ವಂದಲ ಎಕರಾಲ್ಲೋ ಅತ್ಯಂತ ಖರೀದೈನ ಶೀಲಾವತಿ ರಕಂ ಗಂಜಾಯಾಗಿ ವಂದಲ ಬಸ್ತಾಲು ಪಂಡಿಸ್ತುನ್ನಾರು. ನಾಯವೈನ ಪಂಟ ತೀಯದಾನಿಕಿ ಕೇರಕ ನುಂಡಿ ನಿಪುಣಿಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟುಕುಂಟುನ್ನಾರು. ಏ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಂಟಲಕು ವೇಯನಂತ ಪೆದ್ದ ಮೊತ್ತಂಲ್ಲೋ ಎರುವಲು, ಲ್ರಿಮಿಸಂಹೋರಕ ಮಂದುಲು ವೇಸಿ ಮೊಟ್ಟಾರ್ಲು ವಿನಿಯೋಗಿಂಚಿ ನೀಟಿನಿ ಪೆಡುತ್ತಾ, ಲಕ್ಷಲ ರೂಪಾಯಲು ಖರ್ಚು ಪೆಟ್ಟಿ, ಕೋಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಲ ಗಂಜಾಯಾಗಿ ಪಂಡಿಸ್ತುನ್ನಾರು.

ಅಡವುಲು ನರಿಕಿ ಗಂಜಾಯ ವೇಯದಂ ಘಾರಪ್ಪು ವಾಟ್‌ಕು ತೆಲುಸು. ಶೀಲಾವತಿ ಗಂಜಾಯ ಪಂಡಿಂಚಿ ರವಾಣಾ ಚೆಸ್ತುನ್ನು ವಿಷಯಂ ಎತ್ತೆಕ್ಕೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಕು ತೆಲುಸು. ಅನ್ನಿ ಸ್ಥಾಯಿಲ್ಲೋನು ರಕ್ಷಣ ಕಲ್ಪಿಸ್ತೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಾಲ್ಲೋ ಗಂಜಾಯಾಗಿ ತರಲಿಸ್ತೂನ್ನು ಪೋಲೀಸುಲಕು ಗಂಜಾಯ ವ್ಯಾಪಾರಲತ್ತೋ ಲೋಟೈನ ಸಂಬಂಧಾಲೇ ಉನ್ನಾಯಿ. ಆ ವಿಷಯಂ ಇಕ್ಕಡ ಕೂಲೀಲಕ್ಕ, ರೈತಾಂಗಾನಿಕಿ ತೆಲಿಸಿನದೆ. ಪ್ರತಿಕೊ ವಿಲೇಫರುಲಕ್ಕ ಕೂಡ ಸಮಾಚಾರಂ ಉಂಡವಚ್ಚು. ಅಧಿಕಾರುಲ ಅಂಡತ್ತೋ ಗಂಜಾಯ ವ್ಯಾಪಾರಂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಾ, ಪರಮ ವಿಕೃತಂಗಾ ಪರಿಣಮಿಸ್ತೂ, ಅರಾಚಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿನಿ ಪೆಂಪಾಂದಿಸ್ತೂ ಈ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರಜಲ ಬತುಕುಲನು ಎಡಾರಿಮಯಂ ಚೇಸ್ತೋಂದಿ.

ತ್ರಫುತ್ಯ ನಿರ್ದಿಕ್ಕೆ ಧೋರಣಿ ಕಾರಣಂಗಾ ಸಾಗುಭೂಮುಲ್ಲೇಕ ಉನ್ನ ಭೂಮಿಕಿ ಸಾಗುನೀಟಿ ಸದುಪಾಯಂ ಅಂಡಕ, ಪಕ್ಷನೇ ಸೀಲೇರು ನದಿ ಪಾರುತುನ್ನಾ ವರ್ಷಾಧಾರಂಗಾನೇ ಪಂಟಲು ತೀಸೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಡಿಕ್ಕಡ. ಕರುವ ಕಾಟಕಾಲತ್ತೋ, ಅರ್ಥಾತ್ತಿಲ್ಲೋ, ಅನಾರ್ಕೋಗ್ರೋಂತ್ ದರಿದ್ರ ಜೀವಿತಾನ್ನಿ ಗಡಪುತುನ್ನ ಪ್ರಜಲ್ಲಿ, ಗಂಜಾಯ ಕೂಲೀಲಗಾ ಮಾರ್ಪಿ ವೆಸ್ತುಂದಿ ಗಂಜಾಯ ವ್ಯಾಪಾರಂ. ಗಂಜಾಯ ತೆಚ್ಚಿನ ಚೆಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರಣಂಗಾ ಆದಿವಾಸೀ ಪ್ರಜಲ ಸಹಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕನುಮರುಗವುತ್ತನ್ನಾದಿ. ವಿಲುವಲು ದೆಬ್ಬಿತಿನಿ ಪರಾಯಾಕರಣ ಚೆಂಡುತುನ್ನಾರು.

ಎ.ಬ.ಬಿ. ಸೈವಳ್ ಜೋನ್‌ಲೋ ಸ್ಥಾನಿಕಂಗಾ ಮಾವೋಯಿಸ್ಟ್ ಪ್ರೋ ಗಂಜಾಯ ವಂಟ ವೆಸ್ತುನ್ನು ವಾರಿನಿ ಹೊಚ್ಚರಿಂಚದಂ, ನಿರುತ್ಸಾಹವರಚದಂ ಚೇಸ್ತೋಂದಿ. ಗಂಜಾಯ ವಲನ ಸಾಮಾಜಿಕಂಗಾ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಂಗಾ, ಆರ್ಥಿಕಂಗಾ ಕಲುಗುತುನ್ನ ಚೆಡು ಪ್ರಭಾವಾನ್ನಿ, ಪ್ರಬಲುತುನ್ನ ಅರಾಚಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿನಿ, ಭವಿಪ್ಯತ್ತೆಲ್ಲೋ ಕಲಿಗೆ ನಷ್ಟೋನ್ನಿ ವಿವರಿಸ್ತೂ, ವಿವಿಧ ರೂಪಾಲ್ಲೋ ರೈತಾಂಗಾನಿಕಿ ತೆಲಿಯಪರಸ್ತೋಂದಿ. ಸಭಲು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಲ ದ್ವಾರಾ ಅರ್ಥಂ ಚೆಯಿಂಚಿ ಅಪ್ಪರ ಪಂಟಲು ವೇಸೇಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸ್ತೋಂದಿ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಾಲ ನಿರ್ಮಾಣಾನ್ನಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕಂಗಾ ಸಹಕರಿಸ್ತೂ ವಾರಿ ಜೀವಿತಾಲ್ಲೋ ಮಾರ್ಪುಕು ಕೃಷಿ ಚೇಸ್ತೋಂದಿ.

ಗಂಜಾಯ ವೆಸ್ತುನ್ನ ಘಾವುಕಾರ್ಲನು ಗತಂನುಂಡಿ ಕೂಡಾ ಹೊಚ್ಚರಿಸ್ತುನ್ನಪ್ಪತ್ತಿಕೆ ವಾಟ್‌ಲು ನಿರ್ದಿಕ್ಕಂಗಾ ವ್ಯವಹಾರಿಂಚದಂತ್ತೋ 2006 ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಲೋ ಒಕಸಾರಿ 100 ಮಂದಿ ಪ್ರಜಲು ಗಂಜಾಯ ಕ್ಯಾಂಪು ಮೀದ ದಾಡಿ ಚೇಸಿ, ಗಂಜಾಯ ಚೆಟ್ಟಿನು ನರಿಕಿ ವೇಸಿ, ಈ ಪ್ರಾಂತಂ ಖಾಳಿ ಚೇಯಾಲನಿ ಹೊಚ್ಚರಿಂಚಾರು. ವಾಟ್‌ಲು ಈ ಸಂಪತ್ತರಂ ಮರಲ ಗಂಜಾಯಾಗಿ ವೇಯದಂ ಮಾನಕುಂಡಾ ಇಂಕಾ ಎಕ್ಕುಕು ಸ್ಥಾಯಿಲ್ಲೋ ಮರಿಂತ ಪೆಟ್ಟುಬದಿತ್ತೋ ಮರಿನ್ನಿ ಕ್ಯಾಂಪುಲು ಪೆಂಚಾರು. ದಾನಿತ್ತೋ ಈ ಸಂಪತ್ತರಂ ಪ್ರಾರಂಭಂಲ್ಲೋ ಜನವರಿ 4ನ ಒಕಸಾರಿ 100 ಮಂದಿ ಪ್ರಜಲು ಮೂಡು ಕ್ಯಾಂಪುಲ್ಲೋನಿ ಗಂಜಾಯ ಚೆಟ್ಟು ನರಿಕಿ, ಖಾಳಿ ಚೇಸಿ ವೆಳ್ಳಮನಿ ಹೊಚ್ಚರಿಂಚಾರು. ಕಾನೀ ವಾಟ್‌ಲು ನಿರ್ದಿಕ್ಕಂಗಾ ಮರಲ ಕೊತ್ತ ಮೊಕ್ಕಲು ವೇಸಾರು. ಮರಲ ಜನವರಿ 19ನ 200 ಮಂದಿ ಪ್ರಜಲು ಮರ್ಲೋ ಮೂಡು ಕ್ಯಾಂಪುಲ ಮೀದ ದಾಡಿ ಚೇಸಿ ಚೆಟ್ಟಿನು ನರಿಕಿ ವಾಟ್‌ಲು ನಿರ್ಧಿಂಚುಕುನ್ನ ನಿರ್ಮಾಣಾಲನು ಕೂಡಾ ಕಾಲ್ಪಿ ವೇಸಾರು. ಮೊತ್ತಂ 21 ಮಂದಿ ಕೇರಕ ಕೂಲೀಲನು ನಾಲುಗು ಗಂಟಲು ಬಂಧಿಂಚಿ, ತರ್ವಾತ ಹೊಚ್ಚರಿಂಚಿ ವದಿಲೇಸಾರು. ಪ್ರೈ ಚರ್ಯಲು ಪ್ರಜಲ್ಲೋ ಮಂಬಿ ಪ್ರಭಾವಾನ್ನಿ ವೇಸಾಯ. ಅಕ್ಕಡ ಜಪ್ಪು ಚೇಸಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಮೊಟ್ಟಾರ್ಲನು ಪ್ರಜಲೆ ಕಮಿಟಿಗ್ ಏರ್ಪಡಿ ಸಮಿಷಿಗ್ ಪಂಚುಕುನ್ನಾರು.

ಸೀಲೇರು ಘಾವುಕಾರ್ಲ ಮಟಿ, ಸರ್ವೀಸ್, ಮಾಧವರಾವು, ಗೋವಿಂದ್ಲು ದೊಂಕರಾಯ ಘಾವುಕಾರ್ಲ ಅಪ್ಪಾರಾವು, ಮಧು, ಸತ್ತಿಬಾಬು ಮುನ್ನಗುವಾರು, ಚಿತ್ರಕಾಂಡ ಘಾವುಕಾರ್ಲ ಗಂಜಾಯ ವ್ಯಾಪಾರಂಲ್ಲೋ ಕೋಟ್ಟಿ ಸಂಪಾದಿಸ್ತುನ್ನಾರು. ಗಂಜಾಯ ವ್ಯಾಪಾರಂ ಚೇಸೇವಾರಿನಿ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಾರ್ಪ್ಲಸ್‌ಗ್ ಉಪಯೋಗಿಂಚುಕೊನಿ ಪೋಲೀಸುಲು ಪ್ರಾಟ್ ಮೀದ ದಾಡುಲು ಚೇಯಾನಿಕಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸ್ತುನ್ನಾರು.

ಮಲ್ವಾನ್‌ಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾಲ್ಲೋ ಕಾಂಡಲ ಮೀದ, ನದಿ ತೀರಂ ಅಂತರ್ಭಾಗ ಗಂಜಾಯ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀವ್ರಂಗಾ ಉಂಟುನ್ನಾದಿ. ದೀನಿಕಿ ವ್ಯತಿರೇಕಂಗಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪ್ರಾಟ್ ಪ್ರಜಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿತಂ ಚೇಸಿ ಪೋರಾಟಂ ಚೇಸ್ತೋಂದಿ.

ಪ್ರತಿಫುಟನ

ಕಲಿಮೆಲ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಲೋನಿ ಕೊರಬು, ಮರಿಗಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಾಲ್ಲೋ ಅನುಮಾನಸ್ವರೂಪ ತಿರುಗುತುನ್ನ ಸಿ.ಎ.ಡಿ ಪೋಲೀಸುನು ಜನ ಮಿಲೀಷಿಯಾ ಪಟ್ಟುಕೊನಿ ವಿಚಾರಿಂಚಿ 2008, ಏಪ್ರಿಲ್ 30ನ ಚಂಪಿವೆಸಿಂದಿ. ಆ ಶವಾನ್ನಿ ಎಂಬಿ 70 ಕ್ಯಾಂಪು ದಗ್ಗರ ರೋಡ್‌ಪ್ಲೇನ್ ಪದವೇಸಾರು. ಆ ಶವಾನ್ನಿ ತೀಸುಕಪೋವಾನಿಕಿ ಪೋಲೀಸುಲು ವಸ್ತೂರನಿ ಭಾವಿಂಚಿನ ಜನ ಮಿಲೀಷಿಯಾ ಮೈನ್‌ಪೆಟ್ ಮಾಟುಗಾಸಿಂದಿ. ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಎಫ್ ಪೋಲೀಸುಲು ಆ ಪ್ರದೇಶಾನಿಕಿ ರಾಗಾನೇ ಮೈನ್‌ಪೆಟ್ ಗಾಯಪಡ್ಡಾಡು. ಒಕ ಪೋಲೀಸು ಗಾಯಪಡ್ಡಾಡು.

2008, మే 8న మరిగట్టకు పోలీసులు వచ్చారనే సమాచారాన్ని మిలీషియా దళంకు చేరవేసింది. దానితో పోలీసులు వెళ్లే దారిలో మాటుగాసి కూర్చున్నది దళం. ఆ ప్రాంతానికి పోలీసులు రాగానే దళం పైరింగ్ చేయగా ఒక పోలీసుకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. ఈ దాడి నుండి తప్పించుకున్న పోలీసులు కొద్ది దూరం వెళ్గానే వాళ్లు మిలీషియా దాడి చేయగా పోలీసులు తీవ్ర గందరగోళానికి గురయి పారిపోయారు. ఈ దాడిలో పోలీసులకు చెందిన ఒక ఎ.కె 47 మార్జిన్ దొరికింది.

పి.ఎల్.జి.ఎ. వారోత్సవాలు

మల్ఫ్స్‌గిరి డివిజన్లోని చిన్న హేకుగూడ గ్రామ పరిధిలో 2007, డిసెంబర్ 3న పి.ఎల్.జి.ఎ. సభను నిర్వహించగా 800 మంది ప్రజలు హజరయ్యారు. ఈ సభలో స్థిరులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా పది మంది కామ్యేడ్స్ సభలో ప్రతిజ్ఞ చేసి పి.ఎల్.జి.ఎ.లో చేరారు.

సింగన్కుంట గ్రామంలో డిసెంబర్ 6వ తేదీన సభ నిర్వహించగా 700 మంది ప్రజలు హజరయ్యారు. ఈ డివిజన్ మొత్తంగా పి.ఎల్.జి.ఎ వారోత్సవ సందర్భంగా పోస్టర్లు, కరపత్రాలు, బ్యానర్లతో విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు.

నిరసన చర్యలు

2007 డిసెంబర్ 8,9 తేదీల్లో ఎస్.ఇ.జడ్లుకు వ్యతిరేకంగా నిరసన దినాలుగా పాటించాలని పార్టీ పిలుపునివ్వడంతో మల్ఫ్స్‌గిరి డివిజన్లోని ఎంచి 120లో 200 మంది ప్రజలు రాత్రి 8 గంటలకు కాగడాలు పట్టుకొని నినాదాలిస్తూ వ్యారేగింపు నిర్వహించారు.

కలిమెల నుండి మల్ఫ్స్‌గిరి వెళ్లే రోడ్డును రెండు కిలోమీటర్ల పొడవునా గుంతలు తవ్వి వాహనాలు వెళ్గకుండా చేశారు. మరోచోట రోడ్డుకు అడ్డంగా చెట్లు నరికి వైరు కనిపించేలా మైను పెట్టారు. దాన్ని తొలగించడానికి వచ్చిన ఒరిస్సా సైషల్ ఆపరేషనల్ గ్రూప్ పోలీసులు దాని దగ్గరకి వెళ్గానే బూబీట్రావ్ పేలడంతో నలుగురు పోలీసులకు గాయాలయ్యాయి.

‘భాషా దివస్’ సభ

సైషల్ జోనల్ కమీటీ పిలుపులో భాగంగా ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 21వ తేదీని ఎ.బ.బి.ప్రజలు భాషాదివస్ (భాషా దినం)గా

జరుపుకుంటారు. మాతృభాష పరిరక్షణ కౌరకు బెంగాలీ ప్రజలు చేసిన పోరాట వారసత్వాన్ని కొనసాగించే కృషిలో భాగమిది.

ఈ సందర్భంగా మల్ఫ్స్‌గిరి డివిజన్ కలిమెల ఏరియా పెద్దటేకుగూడ, చిన్నటేకుగూడ గ్రామాల నడుమ ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 21న భాషాదివస్ సభ జరిగింది. ఈ సభకు 100 మంది ప్రజలు హజరయ్యారు. ఈ సభలో మాట్లాడిన వక్తలు అనేక మాతృభాషలపై, ముఖ్యంగా ఆదివాసీ భాషలపై కొనసాగుతున్న ఆధిపత్య, సామ్రాజ్యవాద భాషల దాడి గురించి వివరించారు. ఆదివాసీ భాష, సంస్కృతి రోజు రోజుకూ అంతరించి పోతున్నాయన్, పోరాటాల ద్వారానే తమ భాషా సంస్కృతులను కాపాడుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు.

ఈ సందర్భంగా కయి భాషకు లిపిని తయారు చేసిన అమరుడు కామ్యేడ్ దసూరాం మాలెకా కృషిని కొనియాడారు. ఆ లిపిని ప్రభుత్వం గుర్తించి వెలుగులోకి తేవాలని డిమాండ్ చేశారు. అలాగే కోయ భాషకు కూడా లిపిని తయారు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

పితూరి ఏందన దళం(సాంస్కృతిక దళం) ప్రదర్శించిన సాంస్కృతిక క్యార్కలాపాలతో, భాషా, సంస్కృతులపై సాగిన ఆటపాటులతో పండువెన్నెల్లో రాత్రి 9 గంటలనుంచీ 12 గంటల పరకూ ఈ సభ ఉత్సవిజికరంగానూ, ఆహ్లాదకరంగానూ సాగింది.

తోస్ట డివిజన్

వాకపల్లి ఆదివాసీ మహిళలపై గ్రేహండ్స్ బలగాల అత్యాచారాలకు, ఏరియాలో అరెస్టులకు నిరసనగా ప్రజాందోళన

కూంబింగ్ నిర్వహిస్తున్న గ్రేహండ్స్ పోలీసులు వాకపల్లిలో 11 మంది మహిళలపై చేసిన అత్యాచారానికి నిరసనగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజా ఆందోళన కొనసాగింది. అందులో భాగంగా గాలికొండ ఏరియాలో వాకపల్లి బాధితుల సంఘీభావ కమిటీ నేతృత్వంలో ఏరియా వ్యాప్తంగా మహిళలూ, పురుషులు విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. 2007 సెప్టెంబర్లో పెదవలనలో వెయ్యి మంది, కొయ్యారులో రెండు వేల మంది, గూడెంలో అయిదు వందల మందితో ఊరేగింపులూ బహిరంగ సభలు జరిపారు. స్థానిక ఎం.ఆర్.బ.లకు మెమోరాండం ఇచ్చారు.

గాలికొండ ఏరియాలో ప్రతి సంతలో అనుమానం వచ్చిన

వారిని తీసుకెళ్లి చిత్రహింసలకు గురిచేసి అక్రమ కేసులు పెట్టడం సర్వసాధారణంగా మారిపోయింది. ప్రజలు సంతలకు వెళ్లాలంటే భయపడే స్థితి దాపురించింది. 2007 సెప్టెంబర్లో అన్నవరం గ్రామానికి చెందిన సుబ్బారావు అనే రైతును గూడెం సంతలో పట్టుకొని స్టేషన్లో పెట్టి చిత్రహింసలకు గురిచేస్తే ఆ గ్రామస్తులూ చుట్టు పక్కల గ్రామాల ప్రజలు వంద మంది పోలీస్ స్టేషన్, ఎం.ఆర్.బ. ఆఫీస్లల ముందు ధర్మ చేసి విడిపించుకున్నారు. పెదపాడు గ్రామ పరిసరాలలో కూంబింగ్ బ్యాచీలపై 2007, అక్టోబర్ 31నాడు పి.ఎల్.జి.ఎ. మైన్ పేల్గా స్వల్పగాయాలతో బయటపడిన పోలీసులు, ఆ గ్రామస్తులపై దాడి చేసి గ్రామంలో ఉన్న యువకులను స్టేషన్కు తీసుకుపోయారు. చుట్టు పక్కల గ్రామ ప్రజలు 150 మంది వరకూ గూడెం స్టేషన్ ముందు ధర్మ చేసి విడిపించుకున్నారు. అదే గ్రామంలో 2008, జనవరి

25నాడు ఉదయాన్నే దాడి చేసి అయిదుగురిని తీసుకుపోయారు. దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ గ్రామ మహిళలు వృద్ధులతో పాటు వంద మందికి పైగా వెళ్లి ధర్మ చేశారు. 2007 డిసెంబర్లో వాడమామిడి వద్ద పి.ఎల్.జి.ఎ. మైన్తో గ్రేపోంట్స్పై దాడి చేస్తే ఆ పరిసరాలలో ఉన్న మహిళలను స్టేషన్కు తీసుకుపోయారు. వాడమామిడి గ్రామానికి చెందిన 50 మంది ప్రజలు వెళ్లి ధర్మ చేయడంతో వారిని మూడురోజుల తర్వాత వదిలిపెట్టారు.

కాయ్యారు మండలంలో చీడిపాలెం పంచాయితీ రేవులకోటు, ఈడులబండ, గౌందికోటు, ఎండకోటు, కాకులమామిడి, నక్కలమెట్ట గ్రామాలపైన నిరంతరం దాడులు చేస్తూ యువకులను అరెస్టులు చేస్తూ లాంగిపామ్మని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. మండల కేంద్రానికి సరైన ప్రయాణ సాధనాలు లేకపోయినా 2007, నవంబర్15న

కన్నవరం ఎన్కెంటర్ పచ్చి బాటుకం

విశాఖ జిల్లాలో కన్నవరం గ్రామం వద్ద డిసెంబర్ 5వ తేదీన జలగిన ఎన్కెంటర్లో ముగ్గురు మావోయిస్టులు చనిపోయారని పోలీసులు ప్రకటించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీసులు నిత్యమూ చేపే పచ్చి అబద్ధాల కట్టు కథల్లో ఇటి ఒకటి.

వరి చేసు మధ్యనుండి కాలుపవైపు పరుగెడుతున్న ప్రజలై రేపూండ్స్ పోలీసులు విచక్షణా రహితంగా కాల్పులు జరుడుంతో ఎం.నాగేశ్వర రావు, ఎం. గోపాల్ రాఘవ, ముసిం బంగారయులు నేలకొలగారు. అభం శుభం తెలియసి ఆరేళ్ల ఆధివాసీ బాలిక బుల్లెట్ గాయంలకు విలవిలలాడింది. ఆ పాప వేరు సుక్కి ఎడమతొడలో దూసుకు పోయిన బుల్లెట్ గాయం ఎలా అయ్యంది అనేబి అర్థం కాకుండా వుంది. ఆ పాప అక్కడ పక్కనున్న రాజ్యమా చిక్కుక్క చేలో వుంది, తొడలోని తూటా తీసి పలశీలిస్తే అనలు విషయం బయట పడుతుంది.

ఈ సంఘటనలో ప్రజలు భయ విప్పాలులై పరిగెత్తడంతో వాళ్ల చెప్పులు, బట్టలు, సామాన్లు పాలం అంతా వెదజల్లినట్టు పడ్డాయి. మాజడ్లలను చంపి మావోయిస్టులంటున్నారని స్థానిక ప్రజలు పోలీసులపై తీవ్ర ఆర్హస్త్రీ వ్యక్తం చేశారు.

ఈ మధ్యకాలంలో కష్ట డివిజన్సై నిర్వంధం విరుచుకుపడింది. 2007 సంవత్సరంలో పోలీసులు విశాఖ జిల్లాలో 105 మంచి ప్రజలనూ, మావోయిస్టు సానుభూతి పరులను అరెస్టు చేసి, చిత్రహింసలు పెట్టి, తప్పుడు కేసులతో జైల్లో పెట్టారు. చింతపల్లి పాడేరు, కొయ్యారు, నల్సీపట్టు... ఇలా విశాఖ ఏజెస్టీ అంతా అరెస్టులు బాగా పెలుగాయి. ఒక్కజూలై నెలలోనే 29 మంచిని అరెస్టు చేశారు. ఆగస్టులో 31మంచిని అరెస్టు చేశారు. నవంబర్, డిసెంబర్లలో 28 మంచిని అరెస్టు చేశారు. డిసెంబర్ 9న రూరల్ ఎస్టీ అక్సెన్ సభర్యాల్ పత్రికలతో మాట్లాడుతూ మావోయిస్టులకు సహకరిస్తే అరెస్టు చేస్తామని బహిరంగంగా ప్రకటించాడు. ప్రజల్ని హాప్చులించాడు. అప్పటికే డిసెంబర్ 5న అరెస్టు కాదు ఎన్కెంటరే నడిపాడు.

ఈ ఎన్కెంటర్ ప్రజల్లో తీవ్ర ఆర్హస్త్రీ కల్గించింది. ప్రజలు స్టోంబీసియన్స్గా కబిలారు. ఆందోళన తీవ్ర రూపం దాల్చింది. ప్రభుత్వ ఆస్తులు విధుంచుయ్యాయి. పి.ఎల్.జి.ఎ. వారీట్ హైకోర్టులు అనుకున్న విధంగా జరుగు పోయినా, ఈ నిరసనలు మిలిటరీలో విజయవంతం అయ్యాయి. డిసెంబర్ 28న పార్టీ జిల్లా బండ్కు పిలుపిస్తే, గతంలో వాకపల్లి సందర్భంగా విజయవంతం అయినట్టే ఏజెస్టీ అంతటా బండ్ జలగింది. ‘బాక్షెట్’ తప్పుకుపోవడానికి వాకపల్లిలో అత్యాచారం, అమిడేలులో ఎన్కెంటర్, జిల్లాలో 100 పైగా అరెస్టులు చేసిన పోలీసులు కన్నవరంలో ప్రజలను నిలువునా కాల్చి చిన్నపిల్లలు గాయపల్చి ప్రజలను భయపెట్టాలనుకున్నారు. కానీ ఆ లక్ష్మణ నెరవేరెదు. ప్రజలు మరింత సంఘటితమయ్యారు.

రెండు రోజులు నడిచి 250 మంది ప్రజలు వెళ్లి ఈ నిర్వంధానికి నిరసనగా థర్నూ చేశారు.

వాకపల్లి బాధితుల సంఖీభావ కమిటీ నాయకురాలు కన్నవరం గ్రామానికి చెందిన లక్ష్మిని కొయ్యారులో పట్టుకొని అక్రమ కేసులు పెట్టి అరెస్టు చేశారు. ఈమె గ్రామంలో సాధారణ మహిళ. అన్యాయాన్ని ఎదిరించే స్వభావం. మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో వంట మనిషి. ఆ డబ్బుల కోసం బ్యాంకుకు వెళ్తుండగా పేశాం గార్డులు ఇచ్చిన సమాచారంతో అరెస్టు చేశారు. అజ్ఞాత దశ నాయకురాలుగా చిత్రీకరించి ఈమెపై 30కి శైల్పిక కేసులు పెట్టారు. పోలీసులు చేసిన అత్యాచారాలు ప్రశ్నించడం, పోలీసుల ముందే ఛైర్యంగా మాట్లాడడం ఈమె చేసిన తప్పు. ఈమెనే కాకుండా వాకపల్లి బాధితుల సంఖీభావ కమిటీకి చెందిన ఇతర నాయకులను కూడా అరెస్టులు చేయడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు.

అంతే గాక ఏరియాలో వివిధ పనులపై వెళ్తున్న వారిని పదుల సంబూలో అరెస్టులు చేశారు. లక్ష్మికి బెయిల్ కోసం వెళ్లిన అదే గ్రామానికి(కన్నవరం) చెందిన పెద్దరంగారావును 2008 జనవరిలో కొయ్యారులో పట్టుకొని అతని దగ్గర మైన్స్ దొరికినట్లు అక్రమ కేసులు పెట్టారు. భుదరాళ పంచాయితీకి చెందిన కొత్తవీధి గ్రామానికి చెందిన సాయి, సుబ్బారావులు ధాన్యాన్ని మిల్లులో పట్టించడానికి వెళ్లినపుడు అరెస్టు చేసి బెదిరించి సరండరైనట్లు ప్రకటించారు. గూడెం మండలం పెద్దపాడు చీపురు గొంది గ్రామాలకు చెందిన ముగ్గురు వ్యక్తులను ఆర్.వి.సగర్ సంతలో పట్టుకొని బెదిరించి దశ సభ్యులుగా ప్రకటించి సరండర్ చూపించారు. సరెండర్ చేయించినందుకు గాను అధికారులు ఇచ్చే నజరానాలకు ఆశపడి పేశాంగార్డులు సంతలకు వచ్చే యువతి యువకులను నక్కలైట్లుగా చిత్రీకరించి స్టేషన్లకు తీసుకుపోయి వారి చేత సరెండర్ ప్రకటనలు ఇప్పిస్తున్నారు. ఈ తీవ్ర నిర్వంధానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు విరివిగా ఆందోళనలు చేస్తున్నారు.

కాఫీ ప్లాంటేషన్ అక్రమం

2007 ఆగస్టులో ఈస్ట్ డివిజన్లోని గూడెం మండలం మరిపాకల ఎస్టేట్ పరిధిలో పున్న 500 ఎకరాల కాఫీ ప్లాంటేషన్ ఆక్రమించుకోవడానికి ప్రజలు సిద్ధమయ్యారు. గ్రామ గ్రామాన కమిటీలు పెట్టుకొన్నారు. ఆగస్టు 15న 300 మంది ప్రజలు

సమావేశమై బూటుకు స్వాతంత్య దినాన్ని నిరసన దినంగా పాటించి, కాఫీ తోటల ఆక్రమణకై తోటలలో ఎర్జెండాలు పొతారు. గ్రామాల వారిగా సరిహద్దులు నిర్ణయించుకున్నారు. కాఫీ ప్లాంటేషన్ ఆక్రమణకు సిద్ధపడిన గ్రామాల వాళ్ళను పోలీసులు అరెస్టులు, ఎన్కొంటర్లు చేస్తామని బెదిరించినా ప్రజలు లెక్కచేయకుండా కాఫీ తోటల ఆక్రమణకు పక్యంగా సిద్ధమవుతున్నారు.

ప్రచారం

గిరిజన పెట్లాలియన్ ఏర్పాటు చేయడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఈస్ట్ డివిజన్లోని కోరుకొండ ఏరియాలో 250 కరపత్రాలు, 50 పోస్టర్లతో, పత్రికా ప్రకటనలతో ప్రచారం చేశారు.

విశాఖ జిల్లా ఎస్.ఐ. ఐ.ఐ. మురళి అవినీతి, అక్రమాలకు వ్యతిరేకంగా తెలుగులో 100, ఒడియాలో 50 పోస్టర్లు వేసి ప్రచారం చేశారు.

2007 జూన్ 25, 26 తేదీల్లో ఆర్థిక దిగ్చంధనంను జరపాలనే కేంద్ర కమిటీ పిలుపులో భాగంగా 500 కరపత్రాలు, 200 పోస్టర్లను పంచారు. ఇందులో భాగంగానే పి.ఎల్.జి.ఎ. దార్లవాడ రైలేపేస్టేవన్ రికార్డులను ధ్వంసం చేసింది. గూడు రైలు ఇంజన్లను పేట్చివేసింది.

బాక్టోర్ వెలికితీతకు వ్యతిరేకంగా

ఎ.బ.బి. సెప్పల్ జోనల్ కమిటీ 2007, మే 21న బందీకు పిలుపునిచ్చింది. ఇందులో భాగంగా కోరుకొండ ఏరియాలో 500 కరపత్రాలు, 100 పోస్టర్లతో ప్రచారం చేశారు. జారైలమెండిగడ్డ పంచాయితీలోని వివిధ గ్రామాలల్లో ఆరు చోట్ల సభలు నిర్వహించగా ఈ సభలకు 200 మంది వరకు ప్రజలు హజరయ్యారు.

దీనితో పాటు చింతపల్లి, జెరెల, జి.మాడుగుల, సీలేరు రహదారులపై అడ్డంగా చెట్లు నరికివేసి వాహనాలను స్థంబించే శారు. వివిధ మండల, గ్రామ కేంద్రాలల్లో పోస్టర్లను అతికించారు. ఈస్ట్ డివిజన్ వ్యాప్తంగా బందీ విజయవంతంగా జరిగింది.

దీనిలో భాగంగానే 2007, జూలై రెండవ వారంలో చింతపల్లి పట్టణంలో ఒకేసారి నాలుగు టారెట్ల (విద్యుత్ సబ్ స్టేషన్, ఎ.బి. గెస్ట్ హాస్ట, రెండు టి.వి. రిలే కేంద్రాల)ను దాదాపు

70మంది పి.ఎల్.జి.ఎ. సభ్యులు ధ్వంసం చేశారు. మొత్తం రెండువందల మంది సి.ఆర్.పి.ఎఫ్., ఎ.పి.ఎన్.పి. బలగాలు ఉన్న పోలీస్ స్టేషన్కు సమీపంలోనే ఈ చర్యలు జరిగాయి. అలాగే బాట్టెట్ వెలికితీతను సమర్థిస్తున్న, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడు; ఎస్సు.ఎస్సీ సెల్ కస్టినర్; మాజీ ఎమ్మెల్యే అయిన పసుపులేటి బాలరాజ్ ఇల్లును దగ్గం చేశారు. పట్టణంలో గుమికూడిన ప్రజల మధ్య సభ నిర్యాహించి, పోష్టర్లు, బ్యానర్లు వేశారు. ఈ సభలో బాట్టెట్ వెలికితీతకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు నినాదాలు చేశారు. ఈ సందర్భంగానే సి.సి.ఎం. కామ్మేడ్ ప్రసాద్, ఎన్.టి.ఎన్.జడ్.సి.ఎం. కామ్మేడ్ సోమన్సుల బూటుకపు ఎన్కొంటర్కు నిరసనగా పోష్టర్లు, బ్యానర్లు కట్టారు.

ఈ చర్యలు మొత్తం డివిజన్ వ్యాప్తంగా అన్ని వర్గాల ప్రజల్లో ఉత్సాహాన్నిచ్చి బాట్టెట్ వెలికితీతకు వ్యతిరేక కార్యక్రమాలు

(40వ పేజీ తరువాయి.....)

ఆశ్రయిస్తున్నారు. అఖిల భారత స్థాయిలో, బడికి వెళ్ళి వయసు పిల్లల్లో కేవలం మూడు శాతం మంది మాత్రమే మదరసాలలో నమోదై వున్నారు. ప్రధాన ప్రపంతి పారశాలలకు తమ పిల్లల్ని పంపటానికి ముస్లింలకు విముఖత లేదు. ఇతరుల వలె, మధ్యతరగతి ముస్లింలు ఎక్కువ మంది తమ పిల్లల్ని ప్రధాన ప్రపంతి పారశాలలకు పంపించటానికి ప్రాధాన్యతనిస్తారు. కానీ, పంపటానికి ఇష్టం వుండి, చదివించగలిగే స్తోమత వున్నప్పటికి ఒకటి, రెండు కారణాల వల్ల ఇటువంటి మంచి పారశాలలకు పంపడానికి అందరూ సిద్ధపడటంలేదు. కొందరు తమ పిల్లల్ని పంపగలుగుతున్నప్పటికి వారికి తక్కువ చేసి చూడటం, వివక్షలాంటి వాతావరణం ఎదురవుతున్నది.

విద్యాస్థాయి తక్కువగా వుండటానికి ప్రధానకారణం ముస్లిం నివాస ప్రాంతాల్లో ప్రాథమిక పారశాలలు లేకపోవటం. పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్, ఉత్తరపదేశీలలో ముస్లింలు ఎక్కువగా నివసించే వెయ్యకి పైగా గ్రామాల్లో ప్రాథమిక పారశాలలు లేవు. ముస్లిం జనాభా తక్కువున్న గ్రామాల్లో ఈ పరిస్థితి మరీ ఘోరం.

ముస్లింల విద్యా అవకాశాలలోని ఈ తేడాల వల్ల 1970ల నుంచి పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల రెండింటిలోనూ గ్రాఢ్యాయేటు పట్టా పొందే వారి సంబూలో ముస్లింలకు ఇతరులకు మధ్య తేడా పెరిగిపోతున్నది.

చేపట్టడానికి తోడ్పడింది. కాగా, అధికార పార్టీ నాయకుల్లో కలవరం స్పృష్టించింది. వారికి ఇష్టం లేకపోయినా ప్రజల ఒత్తిడి మేరకు బాపైట్ వ్యతిరేకంగా వందల సమావేశాల్లో తీర్మానాలు చేశారు, పత్రికా ప్రకటనలూ ఇచ్చారు.

సంకేత కార్యక్రమాలు

ఇష్ట డివిజన్ లోని కోరుకండ ఏరియాలో రెండు గ్రామాల్లో మూడు చెక్ డ్యాంలను ప్రజల భాగస్వామ్యంతో నిర్మాణం చేశారు. మరో గ్రామంలో సాగునీటి కాలువ పనులు చేశారు. 400 కిలోల వరి విత్తనాలు, 700 మామిడి మొక్కలు, ఇంటి పైకప్పుకై 14 వేల పెంకులను పంపిణి చేశారు. మరి కొన్ని చోట్ల రెండు బోట్లను, మూడు పలలను పంపిణి చేశారు. ఈ ఏరియా మొత్తంగా ప్రజలకు వైద్య సేవలు అందించారు. ఈ ఏరియా మొత్తంగా ప్రజలకు

ఉన్నత విద్యలో ముస్లింలకు ఇతరులకు మధ్య ఈ తేడా మరింత ఎక్కువగా వుంది. పంచవర్ష ప్రణాళికల ప్రారంభ దశలో ఉన్నత విద్యలో పట్టా సంపాదించటంలో ఎన్.సి., ఎన్.టి.లకంటే ముస్లింలు ఎక్కువగా వున్నారు. ఇష్టండు ఆ పరిస్థితి మారి ఎన్.సి., ఎన్.టి.లు ముస్లింలను అధిగమించారు. ఉన్నత శ్రేణి కళాశాలల్లో ముస్లింలు గ్రాఢ్యాయేట్ కంటే కింది స్థాయిలో విద్యార్థుల్లో 25 మందిలో ఒకరూ, పోస్టు గ్రాఢ్యాయేట్ విద్యార్థుల్లో 50 మందిలో ఒకరు మాత్రమే వున్నారు.

ఉద్యోగావకాశాల కొరత వల్ల కూడా ముస్లింల విద్యాస్థాయి పాశ్చికంగా తక్కువగా వుంది. సమాజంలోని మతాల్లో పేద, పేదవారు కాని వారిలోనూ గ్రాఢ్యాయేట్ పట్టా పుచ్చుకున్న నిరుద్యోగులు ముస్లింలలో ఎక్కువగా వున్న విషయం ఈ రిపోర్టులో మనకు స్పష్టంగా కన్పిస్తుంది. దీనివల్ల ముస్లింలు ఉద్యోగానికి విద్యను అవసరంగా చూడకపోవటం మరింత ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా విద్య ద్వారా సంపాదన తక్కువ వుండటం వల్ల కూడా ముస్లింల విద్య వ్యవస్థకు దూరం అవుతున్నారు.

ఉపాధి అవకాశాలు

ఇతర మతాల్లోకంటే ముస్లింలలో కార్బూకుల జనాభా నిప్పుత్తి తక్కువ. ఇది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మరింత తక్కువ. పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాలు రెండింటిలోనూ ముస్లిం మహిళల వేతనాలు

మరీ ఘోరం. ముస్లిం మహిళలకు తక్కువ వేతనాలు యివ్వటం పట్టణాల్లో మనకు చాలా కన్నిస్తుంది.

వృత్తిపరమైన, సాంకేతికపరమైన, గుమస్తా, మేనేజర్ తరఫో పనుల్లో ముస్లింల జనాభా తక్కువ. ముస్లిం జనాభాతో పోల్చి చూసినపుడు, కొంతవరకు సామాజిక భద్రత, పెశాదా, అధికారాన్ని కల్పించే ప్రభుత్వా, ప్రయవేటు రంగ ఉద్యోగాల్లో వారి సంఖ్య చాలా తక్కువ. స్వయం ఉపాధి కార్యకలాపాల్లో ముస్లింలు ఎక్కువగా కేంద్రిక్యతమై వుండటం మనకు కన్నిస్తుంది. ముస్లిం కార్బూకుల్లో సగానికి పైగా కుటీర పరిశ్రమల్లో పని చేస్తున్నారు. పొగాకు, జోళి ఉత్సత్తులు; పెశాలోనేల్, రిప్పోల్ వ్యాపారం; మొటారు వాహనాల అమ్మకం, మరమ్మత్త, నిర్వహణ; ఎలక్ట్రికల్ యంత్రాలు, పరికరాల తయారీ తదితర కుటీర పరిశ్రమల్లో ఎక్కువగా కేంద్రిక్యతమై వున్నారు. మొత్తం మీద వుత్పత్తి సంబంధిత కార్యకలాపాల్లో, రవాణా వాహనాల నిర్వహణలో ఇతరులకంటే ముస్లింలు ఎక్కువగా కన్నిస్తారు.

విజ్ఞాపి

ప్రియమైన కామేండ్,

‘క్రాంతి’కి పంపుతున్న అమరవీరుల చరిత్రలు చాలా అసమగ్రిగంగా ఉంటున్నాయి. కనుక మీరు అమరవీరుల చరిత్రలు రాసేటప్పుడు కింది అంశాలు దృష్టిలో పెట్టుకోగలరు.

అమరుల సాంత పేరు, పార్టీ పేరు; వయసు; జిల్లా, గ్రామం; గ్రామ, ప్రాంత రాజకీయ నేపథ్యం; కుటుంబ ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక నేపథ్యం; చదువు, వృత్తి; పార్టీకి పరిచయమైన, రిక్రూట్ అయిన సంవత్సరం, రిక్రూట్ అయిన రంగం; ఉద్యమంలోకి రావడానికి దోహదం చేసిన నేపథ్యం; పార్టీ సభ్యత్వం పాందిన సంవత్సరం; ఏయే సంవత్సరం, ఏయే దళాల్లో, ప్రాంతంలో, బాధ్యతల్లో, స్థాయిల్లో పని చేసినది; పోరాటాలూ, ప్రతిషుటన, ఎన్కొంటర్లలో నిర్వహించిన పాత్ర; రాజకీయ రంగంలో కృషి; అధ్యయనం, బోధన వంటి అంశాల్లో వున్న సామర్థ్యాలు; కళా, సాహితీ, టెక్నికల్ వంటి రంగాల్లో అభిరుచి, కృషి; వ్యక్తిగత జీవితం, స్వభావం; అమరత్వపు తేదీ, నెల, సంవత్సరం; అమరత్వపు ఘటన వివరాలు వంటి అంశాలు వచ్చే విధంగా క్లప్పంగా రాయగలరు.

అమరుల చరిత్రతో పాటు ఫోటో (వుంటే) తప్పక జత చేయండి. ఫోటో వెనుక పేరు రాయాలి.

గమనిక: ఈ విజ్ఞాపిని ఎల్లప్పుడూ మీ వద్ద భద్రపరుచుకోగలరు.

ఇటువంటి వృత్తుల్లో పనిచేసే కార్బూకులు 21 శాతం వుండగా, ముస్లింలు 34 శాతం వరకు వున్నారు. అమ్మకం సంబంధిత పనుల్లో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం ఇతరులకంటే చాలా ఎక్కువగా వుంది. ప్రత్యేకించి వట్టణ ప్రాంతాల్లో వృత్తిపరమైన, సాంకేతికపరమైన, గుమస్తా, మేనేజర్ తరఫో పనుల్లో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం సాపేక్షికంగా తక్కువ.

ప్రస్తుత ప్రపంచీకరణ విధానాల కింద, గత రెండు దశాబ్దాలుగా లాంఘనప్రాయ (సాంప్రదాయ) రంగాల్లో ఉపాధి క్రమంగా, ఒక పద్ధతి ప్రకారం కుంచించుకు పోతున్నది. ఇక అనిశ్చిత రంగంలో నిరాదరణకు, వంచనకు గురైన ప్రజా సమూహాలకు చెందిన కార్బూకుల స్వయం ఉపాధి, రోజువారీ, దినవేతన కార్బూకులు కంటే ఎక్కువగా ఈ ఉపాధి కారతను ఎదుర్కొంటున్నారు. సాంప్రదాయ (చిన్న, మధ్య తరఫో పరిశ్రమలు, రైల్వే లాంపి ప్రభుత్వ రంగం) అసాంప్రదాయ రంగాలు రెండింటిలోనూ నియమిత (రెగ్యులరీ) కార్బూకులు పీస్ రేటు (చిల్లర ధర) పద్ధతిన

ఉపాధి పొందారు. వారికెలాంటి భద్రతలేదు. అలాంటి శాశ్వత కార్మికుల్లో ముస్లింలు చాలా దుర్బల స్థితిలో వున్నారు. ఎటువంటి రాతపూర్వక ఒప్పందం లేకుండా పనిచేసే శాశ్వత కార్మికుల్లో ఎన్.సి/ఎన్.టి, ఒ.బిసిలు 63 శాతం కాగా, ముస్లింలు 73 శాతం కంటే ఎక్కువగా వున్నారు.

వీరిలో చాలా మంది ఎటువంటి సామాజిక ప్రయోజనాలకు అర్థాలు కానివారే. అతికొడ్డి మంది మాత్రమే ప్రావిడెంట్ ఫండ్, పెన్ఫన్, ఆరోగ్య పరిరక్షణ వెుదలైన ప్రయోజనాలు పొందుతున్నారు. వారి సంపాదన చాలా తక్కువ. హీందూ ముస్లింల మధ్య సంపాదనలో తేడా ప్రభుత్వ రంగంలో కంటే ప్రైవేటు రంగంలో ఎక్కువ. నియమిత కార్మికుల ఉద్యోగ పరిస్థితులు (ఒప్పంద కాలం, సామాజిక భద్రతా ప్రయోజనాలు తదితరాల లాంటివి) కూడా ఇతర మతాల వారికంటే అధిమంగా వున్నాయి. అంతేకాక వీరి పనికి సంబంధించిన నిబంధనలు కూడా చాలా అభద్రతా, దొర్ఘల్య స్థితిలో వుండటం కన్పిస్తుంది.

అంతేగాక, వీధి వ్యాపారాలు, చిన్న వ్యాపారాలు, బోత్సాహిక వ్యాపారాల వంటి స్వయం ఉపాధి రంగంలోని ముస్లింల పరిస్థితి మతపరంగా పట్టణ ప్రాంతాల్లో జరిగే ఘర్షణలు, హీందూ కారణంగా విధ్వంసానికి, నష్టానికి గురయ్యే అవకాశం ఎక్కువ. అధికారంలో తక్కువ ప్రాతినిధ్యం, పేదరికం వల్ల నిరంతర మత ఘర్షణల పరిస్థితుల్లో సాధారణంగానే నిర్వాసితులు కావటం, భోత్తిక, ఆర్థిక దాడులకు గురయ్యే అవకాశం ఎక్కువ.

ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వరంగ లేదా పెద్ద ప్రభుత్వరంగ, ప్రయావేటురంగ పరిశ్రమల్లో నియమితవేతన ఉద్యోగాల్లో ఇతర మతాలవారికంటే ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం తక్కువ. ప్రభుత్వ వుద్యోగాల్లో పరిస్థితి మరింత ఘోరంగా వుంది. ముస్లింలు ఐ.ఎ.ఎన్ ఉద్యోగాల్లో 3 శాతం, ఐ.ఎఫ్.ఎస్లో 1.8 శాతం, ఐ.పి.ఎస్లో 4.5 శాతం మాత్రమే వున్నారు. రైల్వే శాఖలో వున్న 4.5 శాతం కూడా కిందిస్థాయి ఉద్యోగాల్లోనే వున్నారు. తపాలా, బ్యాంకులు వంటి సేవారంగాల్లో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం

విజ్ఞాపి

ప్రియమైన కామైడ్స్,

‘క్రాంతి’కి పంపుతున్న పోరాట/ప్రతిషుటన/అందోళన/సభలూ-సమావేశాల నివేదికలు చాలా అసమగ్రంగా ఉంటున్నాయి. కనుక ఒక్కొసారి అని ప్రచురణ సాధ్యం కావడం లేదు.

కనుక నివేదికలలో పోరాటం/ప్రతిషుటన/అందోళన/సభలూ-సమావేశాలు జరిగిన తేదీ, నెల, సంవత్సరం; జిల్లా, గ్రామాల పేర్లు; ఏ దళ ఆధ్వర్యంలో జరిగినది రాయాలి (దళ, ప్రాంతాల పేర్లు పొడి అక్షరాల్లో రాయవద్ద). ఈ పోరాటాల సందర్భంగా చేపట్టిన కరపత్రాలూ, పోష్టర్లు, పత్రికా ప్రకటనలు వంటి ప్రచార రూపాలను కూడా పేర్కొనాలి. వీటిల్లో పాల్గొన్న ప్రజల సంఖ్యనూ, వారిలోనూ మహిళల సంఖ్యను ప్రత్యేకంగా పేర్కొనాలి. ప్రజల పాత్రను నిర్దిష్టంగా పేర్కొనాలి. ప్రజల పాత్రను నిర్దిష్టంగా పేర్కొనాలి. ప్రజల పాత్రను నిర్దిష్టంగా పేర్కొనాలి. వీటిలో వీటిలో పాత్రను నిర్దిష్టంగా పేర్కొనాలి. వీటిలో వీటిలో పాత్రను నిర్దిష్టంగా పేర్కొనాలి.

నివేదికలతో పాటు ఫోటోలు (వుంటే) తప్పక జత చేయగలరు. ఫోటో వెనుక వివరాలు రాయగలరు.

గమనిక: ఈ విజ్ఞాపిని ఎల్లప్పుడూ మీ వద్ద భద్రపరుచుకోగలరు.

చాలా అధమంగా వుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో వారి ప్రాతినిధ్యం వ్యతిరేక ధోరణిని చూపిస్తున్నది. ఉదాహరణకు 1960లో ఐ.ఎ.ఎస్‌లో, ఐ.ఎఫ్.ఎస్ అధికారుల్లో ముస్లింలు వరుసగా 4.5 శాతం, 4.04 శాతం వుండగా, 2006లో అది వరుసగా 3 శాతం, 4 శాతాలకు తగిపోయింది.

వివిధ రాష్ట్రాల్లో ఈ తేడా చాలా తక్కువగా వుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో ముస్లింలు ఎక్కువగా వున్న రాష్ట్రం అస్సాం (11.2 శాతం). కానీ రాష్ట్ర జనాభాలోని ముస్లింల వాటా (30.9 శాతం)తో పోల్చుకుంటే ఇది చాలా తక్కువ. మెర్యైన ప్రాతినిధ్యం వున్న ఇతర రాష్ట్రాలు: కర్ణాటక (జనాభాలో 12.2 శాతం వాటాకు ఉద్యోగాల్లో వాటా 8.5 శాతం), గుజరాత్ (9.1 శాతం జనాభాలో వాటాకు ఉద్యోగాల్లో వాటా 5.4 శాతం), తమిళనాడు (5.6 శాతం జనాభాలో వాటాకుగాను వుద్యోగాల్లో వాటా 3.2 శాతం).

వామపక్షపాలిత రాష్ట్రాలైన పశ్చిమబెంగాల్, కేరళలో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం మరీ తక్కువగా వుంది. పశ్చిమ బెంగాల్లో 25 శాతం జనాభాలో వాటాకుగాను, ఉద్యోగాల్లో వాటా 4.2 శాతం మాత్రమే. కేరళలో ముస్లింలు జనాభాలో 20 శాతం పైగా వుండగా, ఉద్యోగాల్లో వాటా 10.4 శాతం మాత్రమే. అన్ని రాష్ట్రాల్లో కూడా జనాభాలో ముస్లింల వాటాకుంటే, ఉద్యోగాల్లో ముస్లింల వాటా తక్కువగానే కనిపుంది.

రక్షణ, భద్రత సంబంధిత కార్యకలాపాల్లో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం చాలా తక్కువగా వుండటం ఆందోళన కలిగించే వాస్తవం. ప్రస్తుత వ్యవస్థలో జీవితానికి సంబంధించిన శ్రేయస్సు, భద్రతా అనే భావన, ఆ మతం లేదా కులానికి గల ఆస్తులు అనే వాటితో సంబంధం కలిగి వుండటం ఇందుకు కారణం. గూఢచార, ఆర్.ఎ.డబ్బు(రా) విభాగాల్లో ముస్లింల ప్రాతినిధ్యం శూన్యం. కేంద్ర స్థాయిలో ప్రభుత్వ పాలన, భద్రతా కార్యకలాపాల్లో హిందూ అగ్రకులాల వాటా 42 శాతం కాగా, ముస్లింల వాటా 6 శాతం మాత్రమే. ఇది రాష్ట్ర స్థాయిలో ఎక్కువలో ఎక్కువ 7 శాతం మాత్రమే. కేవలం 4 శాతం ముస్లింలు మాత్రమే రక్షణ సంబంధిత కార్యకలాపాల్లో పని చేస్తున్నారు. ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా పోలీసులు అనేకసార్లు వక్షపాత వైఖరిని అవలంబించారని 1992–93 నాటి ముంబాయి కొట్టాటలపై శ్రీకృష్ణ కమీషన్ రిపోర్టతో సహా అనేక రిపోర్టలు చెపుతున్నాయి. పోలీసు వ్యవస్థను మత రహితంగా తయారు చేయడానికి

మైనారిటీ వర్గాల నుండి మరింత ఎక్కువ మందిని రిక్రూట్ చేసుకోవటంలో ప్రత్యేక కృషి ఎంతైనా అవసరం.

మాలిక వసతులు (ఇన్ఫ్రాస్ట్రోక్షర్), ప్రభుత్వ సేవలు

సచార్ కమిటీ రిపోర్టు బయటికి తీసుకొచ్చిన అతి ముఖ్యమైన అంశమేమంటే, అన్ని రకాల ప్రభుత్వ సేవల రంగంలో ప్రభుత్వ ప్రోత్సహానికి సంబంధించి ముస్లింల విషయంలో స్పష్టమైన వివక్ష చూపించటం జరుగుతున్నదనేది. సామాజిక, భౌతిక మాలిక వసతుల విషయంలో కూడా ముస్లింల అత్యంత వివక్షకు గురవుతున్నారు. వీరికి మాలిక వసతుల కల్పన చాలా అధమంగా వుంది. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, ముస్లింల కేంద్రీకరణ ఎక్కువగా వున్న గ్రామాలకు సరైన పక్క రోడ్లగానీ స్థానికంగా ఒస్కులు ఆగే సరైన స్థలాలుగానీ లేవు. ఉత్తరప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్, బీహార్, జార్ఖండ్, అస్సాం, జమ్మూ-కాశ్మీర్ లాంటి రాష్ట్రాల్లో ముస్లింల కేంద్రీకరణ ఎక్కువగా వుండే వేలాది గ్రామాల్లో తంతి తపాలా సేవలు కొరవడినాయి. వీటిలో అనేక రాష్ట్రాలు ముస్లిం జనాభా ఎక్కువగా వున్నాయి.

అంతేగాక, చిన్న గ్రామాల్లో ముస్లింల జనాభాకు వారికి లభిస్తున్న విద్యాస్థాకర్యానికి మధ్య నిష్పత్తి తలకిందులుగా వుంది. అనేక రాష్ట్రాల్లో వైద్య స్థాకర్యాలు లభిస్తున్న అన్ని గ్రామాల సంఘ్యతో పోల్చితే ఈ స్థాకర్యాలు లభిస్తున్నటువంటి ముస్లింల కేంద్రీకరణ ఎక్కువున్న గ్రామాల సంఘ్య తక్కువ. విద్య, వైద్యం, భౌతిక మాలిక వసతుల కల్పనకు సంబంధించిన ఈ వాస్తవాలు ముస్లింల కేంద్రీకరణ ఎక్కువ వున్న ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వ సేవలు కల్పించటంలో స్పష్టంగా వక్షపాతం వున్నట్లు వెల్లడిస్తున్నాయి.

ముస్లింలకు బ్యాంకు బుఱం లభించకపోవటం వివక్షకు సంబంధించిన మరొక మంచి ఉదాహరణ. మిగతా మతాలతో పోల్చినపుడు వీరికి లభిస్తున్న సగటు బుఱం చాలా స్ఫేషం, అధమం. ముస్లిం జనాభా అధికంగా వుండే గ్రామాల్లో బ్యాంకు స్థాకర్యాలు లభించే కుటుంబాల నిష్పత్తి చాలా తక్కువ. ఒకవేళ లభించినా అవి పాక్షికమే. ముస్లింలను ఈ స్థాయిలో ఆర్థిక బహిష్కరణకు గురిచేయడమనేది ఇప్పటికే ఆర్థిక దుర్బలత్వం, విద్యాపరమైన వెనుకబాటుతో వున్న ఒక మతానికి ఈ స్థాకర్యాలు ఎప్పటికీ అందకుండ దూరం చేయటమే అవుతుంది. ప్రధానంగా స్వయం ఉపాధి పనిలో వున్నవారికి బుఱం కీలకమైన ఉత్సాహకం. ముస్లింలు ఎక్కువగా వుండే ప్రాంతాల్లో బహుశా వసూళ్లు

తక్కువ అనే కారణంతో, ఈ ప్రాంతాలు బుఱాలు ఇవ్వదగినవికావని బ్యాంకులు వ్యతిరేకార్థక లేదా ఎల్ర మార్కుతో గుర్తు పెడుతున్నాయి. ఇటువంటి సామాజిక బుఱ నిషేధం ఆ మతంలోని ఔత్సాహిక ప్రారిత్రామికులపై తీవ్రమైన వ్యతిరేక ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది.

ముస్లింలలో ఔత్సాహిక ప్రారిత్రామికులు చాలా చిన్న సెక్షన్ మాత్రమే వున్నారు. సాధారణంగా ముస్లింలు, వారిలో ఔత్సాహిక ప్రారిత్రామికులు, ప్రయవేటు, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల నుండేగాక, భారత చిన్న తరఫో పరిశ్రమల అభివృద్ధి బ్యాంకు నుంచి, దేశియ వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకు (సాబార్డ) నుంచి కూడా వారి వ్యాపారాలకు తగినంత బుఱ సాకర్యాలు అందని సమస్య నెడుర్కొంటున్నారు. వారు ఎదుర్కొంటున్న ప్రధానమైన సమస్యల్లో ఇదొకబి.

రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం

ముస్లిం ఓటు బ్యాంకు కోసం అన్ని రాజకీయ ప్రాణీలు పెద్దయొత్తున ఆర్థాటం చేస్తున్నప్పటికీ, రాజకీయాధికారంలో ముస్లింలకు కల్పించిన ప్రాతినిధ్యం చాలా స్వల్పం. లోకసభలో 543 మంది సభ్యులకుగాను ముస్లింలు 36 మంది మాత్రమే వున్నారు. 7 శాతం కంటే తక్కువగా వున్న ఈ ప్రాతినిధ్యం జనాభాలోని వారి వాటాలో సగం కంటే కూడా తక్కువ.

చాలా ఆందోళనాకరమైన అంశమేమంటే, రాష్ట్ర శాసనసభల్లో అనేక నియోజకవర్గాల్లో ముస్లింల జనాభా ఎక్కువగా వున్నప్పటికీ, వాటిని ఎన్.సి రిజర్వుడు వర్గాలుగా ప్రకటించారు. మరింత ముఖ్యమైనదేమంటే అందులో అనేక నియోజకవర్గాల్లో ఎన్.సి జనాభా ఎక్కువగా లేదు. అదే సమయంలో “సురక్షిత” స్థానాల నుండి ముస్లింలను ఎన్నికలకు పోటి చేయకుండా చేశారు. వుదాహారణకు, ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని 9 నియోజకవర్గాల్లో ఎన్.సిల జనాభా 35 శాతం కంటే ఎక్కువగా వున్నప్పటికీ ఎన్.సికి ప్రత్యేకించలేదు. మరోవైపు ఎన్.సికి ప్రత్యేకించిన 8 నియోజకవర్గాల్లో ఎన్.సిల జనాభా 25 శాతం లేదా అంతకంటే తక్కువగానే వుంది. ఈ ఎనిమిదింటిలో ఒక్క నియోజకవర్గం మినహా, మిగతా నియోజకవర్గాలన్నింటిలో ముస్లింల జనాభా 25 శాతంకంటే ఎక్కువగానే వుంది. ఇది ముస్లింలను రాజకీయ రంగానికి బయటే వుంచేటటువంటిది. అలాగే ఎన్.సిలను ముస్లింలను ఒకరికాకరిని వ్యతిరేకంగా నిలబెట్టే విధాన నిర్ణేషిల

దుర్భుర్ప వ్యాహం.

ముగింపు

జస్టిస్ సచార్ కమిటీ రిపోర్టు, అందులో పొందుపరిచిన సమాచారము చాలా వరకు విశ్వసించదగినవి. పరిస్థితికి తగినట్లుగా వున్న ఈ రిపోర్టు ముస్లింలపట్ల వివక్ష నూటికి నూరుపొళ్ళు వాస్తవమనీ, అది అన్ని రంగాల్లోనూ వున్నదనే విషయాన్ని రుజువు చేస్తున్నది. మౌలిక ప్రభుత్వ సేవలు లేదా మౌలిక సదుపాయాలు లేదా విద్యాసాకర్యాలు లేదా ఉపాధి మొదలైన అన్ని రంగాల్లో ముస్లింలు అన్ని స్థాయిల్లో వివక్షకు గురయ్యారు. ముస్లింలు దేశ ఆర్థిక, సహజ వనరుల నుంచి మినహాయింపుకు గురయ్యారు.

భారతదేశంలోని సామాజిక గ్రామాలు, సమూహాల్లో ముస్లింలు అత్యంత నిరాధరణకు గురయ్యారనేది ఎవరూ కాదనలేని వాస్తవం. వారి సామాజిక, వ్యక్తిపరమైన, ఆర్థిక పరిస్థితి చాలా ఫోరంగా వుంది. చిన్న చూపు, వివక్ష, హింస, సామాజిక మినహాయింపు వంటివి ముస్లింల ఆకాంక్షలను మరింత కుంగదీసి, వారి విజయావకాశాలను దెబ్బతిసాయి. వారి రాజకీయవకాశాలను స్వప్పంగా కుదించివేశాయి. భౌతిక, సామాజిక అభద్రత దీన్ని మరింత సంక్లిష్టపరచింది.

వారు నిరంతరం భయంలో బతుకుతున్నారు. వారి చిత్త పుట్టి, దేశభక్తిని ఎల్లపుడూ శంకిస్తున్నారు. ఇది మన “లోకిక” పొలకవర్గాల మతతత్వ స్వభావాన్ని స్వప్పంగా బయటపెడుతున్నది. బి.జె.పిని ఒక్కదాన్నే మతపక్షపాతి అని తప్పుపట్లలేం. ఈ దేశంలో ముస్లింల విషయానికాచ్చేటప్పటికీ అన్ని ప్రభుత్వాలు సమానంగానే మత పక్షపాతంతో వుంటున్నాయి.

ఈ పథకం ప్రకారం జయపుతున్న వరుస మత ఘర్షణల సంఘటనలు, హింస శక్తులు నిరంతరంగా నిర్వహిస్తున్న ముస్లిం ద్వేషానికి సంబంధించిన క్యాంపియన్లూ ముస్లింలను ప్రధాన జీవన ప్రవంతి అని చెపుతున్నదానికి దూరంగాట్టి, ఏకాకుల్లి చేస్తున్నాయి. ఇటువంటి అభద్రత భయాన్ని పెంచి, వారిని బలవంతంగా వెలివేతకు గురిచేస్తున్నది. ఇందులో మహిళలు అత్యంత బాధితులు. ఏ ప్రాణీ అధికరంలో వున్నదనే దాంతో సంబంధం లేకుండా, ‘పామపక్కంతో’ సహ రాజకీయ వ్యవస్థ ఈ సమస్యను స్వేచ్ఛతిలో పరిష్కరించటంలో తీవ్రంగా విఫలమవుతున్నది.

ఈ రోజు, సామాజిక, ఆర్థిక అభివృతకు తోడు దేశంలో ముస్లింలందరినీ ద్వితీయ స్థాయి పొరులుగా చూడటం జరుగుతున్నది. కీలుబొమ్ము 'ముస్లిం'ను దేశానికి రాష్ట్రపతిగానో, ఉపరాష్ట్రపతిగానో పెట్టినంత మాత్రంచేత అది సాధారణ ముస్లింల దుస్థితిలో ఎటువంటి మార్పునూ తీసుకురాలేదు. భారతదేశంలో, అనేక పొర్సామెంటరీ పొర్ట్లేగాక, రాజ్య యంత్రాంగం కూడా బలమైన హిందూత్వ పక్షపాతం, ముస్లిం వ్యతిరేకతను కలిగి వున్నాయి. అధికార యంత్రాంగం, పోలీసు వ్యవస్థ, న్యాయ వ్యవస్థ, ఇతర అన్ని వ్యవస్థలు కూడా దీన్ని అదే స్థాయిలో పాటిస్తున్నాయి. ముస్లింలను ద్వితీయ స్థాయిలో వుంచుతూ, నిరంతరం వారిపై మతో న్యాధాన్ని రెచ్చగొట్టటపునేది ప్రభత్వ విధానంలో భాగమే. ఇది విభజించు-పొలించు అనే బ్రిటీషు విధానపు కొనసాగింపు తప్ప మరొకటికాదు. తీవ్రమైన ముస్లిం వ్యతిరేక ప్రచారంతో ప్రజల్ని రెచ్చగొట్టి తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. ముస్లింలు తమ మతంలోని ఛాందసవాదుల బారిన పడకూడదనీ, సాధారణ ప్రజలపై, సాధారణ హిందువులపై బాంబు దాడులూ లేదా అలాంటి ఇతర దాడులకు పాల్పడవడ్డని తప్పక గుర్తించాలి. అత్యంత హిందూత్వకంగా హాత్యలూ, హత్యాకాండలూ, జాతి విధ్వంసాలకు పాల్పడతన్న తమ ప్రధాన శత్రువు (మిగతా సమాజానికి కూడా శత్రువు)ను కూలదోయదానికి ముస్లింలు ఇతర ప్రజాస్వామిక, విష్ణవ శక్తులతో చేయి కలపాలి.

మరోపై ప్రజాస్వామికవాదులంతా బాజాపట్టిన తమ వుదార హిందూత్వ భావాల్ని వదిలించుకుని, ముస్లింల పట్ల వివక్షకు, అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా దృఢంగా నిలబడాలి. నిజమైన ప్రజాస్వామికవాదులు, విష్ణవకారులు చట్టవ్యతిరేక బాటీమసీదు (ప్రభత్వం పునర్నిర్మించాలి) విధ్వంసాన్ని గానీ లేదా వివిధ ముస్లిం వ్యతిరేక మారణకాండలను గానీ లేదా అత్యంత కుటిల రూపాల్లోని వివక్షనుగానీ వ్యతిరేకించి, ముస్లిం బాధితులతో దృఢంగా నిలబడాలి. అప్పుడు మాత్రమే ముస్లింలలో విశ్వాసం పెరిగి, ఉమ్మడి శత్రువుకు వ్యతిరేకంగా నిర్మించే ఐక్యవేదికలో చేరి ప్రజాస్వామికవాదులతో చేయి కలుపుతారు.

హంతక మూకలకు నాయకత్వం వహించి, మారణకాండలు జరిపించిన మోడిలు, అద్వానీలు, బాల్ఫాకరేలు, సింఘాల్ తదితరులూ, గాంధేయవాద అహింసా మేలిముసుగులోని వారి కాంగ్రెస్ భాగస్వాములూ ఎటువంటి విచారణా లేకుండా స్వేచ్ఛగా సంచరిస్తున్నారు. ఈ హంతకులనూ, ఈ నేరగాళ్ళనే బోసులో నిలబెట్టాలి. ప్రస్తుత పక్షపాత వ్యవస్థలో ముస్లింల ఈ సంపూర్ణ వెనుకబాటు తొలగిపోయి, సామానత్వాన్ని సాధించటం అసాధ్యం. అందుకు వ్యవస్థలో విష్ణవాత్మక మార్పు అవసరం. అదే నూతన ప్రజాస్వామిక విష్ణవం ద్వారా దేశంలో నిజమైన ప్రజాస్వామ్యాన్ని నెలకొల్పి, సమానత్వాన్ని సాధించగలిగిన మార్పు.

పుస్తకజ్ఞానం మాత్రమే కలవాలని నిజమైన మేధావులుగా ఎలా మార్చగలం? వాళ్ళని ఆచరణలో భాగస్వాముల్లి చేయడం, ఆచరణాత్మక కార్యకర్తలుగా తయారుచేయడం, సిధ్ధాంత సంబంధమైన పనిలో సిమగ్నులైన వాళ్ళ ముళ్ళమైన ఆచరణాత్మక సమస్తాల్లి అధ్యయనం చేసేలా చేయడం ఒక్కటే దానికి మార్చం. ఈ మార్చంతోనే మన లక్ష్మీన్ని సాధించగలుగుతాం.

.....మాహో

తక్కువ బలగంగల సైన్యం, తన కంటే బలమైన శక్తిని ఎదుర్కొన్నప్పుడు దాని దాడిని త్వరగా భగ్గం చేయలేని పరిస్థితుల్లో, ఒక పథకం ప్రకారం వ్యుతహిత్తకంగా తిరోగుమనం చేస్తుంది. తన కంటే బలమైన శత్రువును ఓడించే సమయం ఆసన్నమయ్యేవరకూ, తన బలాన్ని కాపాడుకోవడానికి పథకం ప్రకారం అవలంబించే ఎత్తుగడ యిది. అయితే మిలిటరీ దుందుడుకు వాదులు దీనిని గట్టిగా వ్యతిరేకిస్తారు. “గేట్ల వెలుపలనే శత్రువుతో తలపడాలి” అనే పథకం అమలు పరచాలని వీరు వాదిస్తారు.

.....మాహో

భారతదేశంలో ముస్లింల షోరమైన దురవస్థకు నిదర్శనం

సచార్ కమిటీ లిపెర్సు

ముస్లింల సామాజిక, ఆర్థిక స్థితిగతులపైనా, ఇతర మతాలూ, కులాలతో పోల్చినపుడు ప్రభుత్వం, ప్రైయివేటు రంగాల్లో వారికి లభిస్తున్న అవకాశాల మీదా సవివరమైన సమాచారాన్ని సేకరించడానికి జస్టిస్ రాజేంద్ర సచార్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. 156 మిలియన్ సంఖ్యతో దేశ జనాభాలో 13.5 శాతంగా, ప్రపంచ ముస్లిం జనాభాలో మూడో వంతుగా వున్న భారత ముస్లిం సమాజపు సామాజిక, ఆర్థిక విద్యాపరమైన స్థితిగతులకు సంబంధించిన సమస్యలు గురించి వివరించడానికి కొన్ని ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వప్రమేయం వుండాలని ఈ కమిటీ సూచించటం, పై గణాంకాలను విశేషించాలని కోరటం జరిగింది.

ఇది భారతదేశంలోని ముస్లిం సమాజపు స్థితిగతుల గురించిన మొట్టమొదటటి సమగ్ర అధ్యయనం. ఈ సచార్ కమిటీ పరిశోధనలు భారత ప్రభుత్వపు “లోకిక” ముసుగును పట్టాపంచలు చేసి, దాని మతతత్వ స్వభావాన్ని స్పష్టంగా బహిరంగం చేస్తున్నాయి. ముస్లింలను ఈ దేశ ద్వాతీయ శారులుగా ఎలా పరిగణిస్తున్నారనేది కూడా రిపోర్టు స్పష్టంగా వివరించింది.

అభివృద్ధి సంబంధించిన వివిధ కోణాల్లో సమాజంలోని ఇతర మతాలతో పోల్చినపుడు ముస్లింలు సాపేక్షికంగా ఎంతటి నిరాదరణకు గురవుతున్నారనే దాని గురించి ఈ రిపోర్టు స్పష్టంగా చూపించింది. ఈ నిరాదరణ ప్రధానంగా వివక్ష, దారిద్ర్యానికి సంబంధించినది. ముస్లింలు ఎదుర్కొంటున్న ఈ వివక్ష ప్రత్యేకమైనది. భారతదేశంలోని ఇతర మైనారిటీ మతాలవారైన జైనులు, సిక్కులు, పౌర్ణీల వంటి వారి విషయంలో ఈ వివక్ష మనకు కన్నించదు. సచార్ కమిటీ రిపోర్టులో ఇచ్చిన సమాచారం ముస్లింలలోని అభ్యర్థతా భావాన్ని కూడా ప్రధానంగా చూపించింది.

ఈ దేశంలో ముస్లింలు సమాజంలోని ప్రధాన జీవన ప్రపంతిలో భాగంకాదు. కానీ, స్పష్టంగా ఆర్థిక, సామాజిక,

రాజకీయ చుట్టపు నిర్మాణపుటంచున వున్నారు. వారు చాలా దుర్భల స్థితిలో వున్నారు. ఈ వాస్తవం అనేక సందర్భాల్లో, ప్రత్యేకించి ఇటీవలి మత ఘర్షణల్లో చాలా స్పష్టంగా కన్నించింది. అధికారంలో వారి పాత్ర తక్కువగా ఉండడం వల్ల తేలికగా దాడికి గురయ్యే దుర్భల స్థితిలో వున్నారు. గుజరాత్లోని ముస్లింల పరిస్థితి దీనికి స్పష్టమైన ఉదాహరణ. ఆ రాష్ట్ర జనాభాలో కేవలం 9 శాతంగా వుండి, అదీ విసిరేసినట్లు గ్రామాలకు, జిల్లాలకు పథకం ప్రకారం పరిమితమై వున్నారు. ఇది కూడా ఒక పథకం ప్రకారం పరిమితం చేసినట్లు కన్నిస్తుంది. ప్రత్యేకించి 2002 తర్వాత ప్రధానమైన నివాస ప్రాంతాల నుంచి వారిని తరిమివేసి, మళ్ళీ తిరిగి రాకుండా చేస్తున్నారు.

విద్య:

విద్యకు సంబంధించి, అక్షరాస్యతా, విద్యలో ముస్లింల స్థితి చాలా అధమంగా వుందని కమిటీ రిపోర్టు స్పష్టంగా చూపిస్తున్నది. ముస్లింల అక్షరాస్యతా శాతం దేశసగటు అక్షరాస్యతా రేటుకంటే చాలా తక్కువగా వుంది. ఈ అంతరం పట్టణ ప్రాంతాల్లో, మహిళల్లో ఇతర మతాలతో పోల్చినపుడు ముస్లింలు సగటు పారశాల చదువు, బడి హజరు రెండూ చాలా తక్కువగా వున్నాయి. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, దేశ సగటు అక్షరాస్యత 65 శాతంకాగా, ముస్లింల అక్షరాస్యత 59 శాతం మాత్రమే.

6-14 సంవత్సరాల మధ్య వయసు పిల్లలు 25 శాతం వరకు బడికి వెళ్ళకపోవటమో, లేక ఏదో ఒక దశలో బడి మానివేయటమో జరుగుతున్నది.

సాధారణంగా ముస్లింలు తమ పిల్లలను మత బోధన, ఇతర విద్య లభించే మదరసాలకు పంపించే సాంప్రదాయాలకు ప్రాధాన్యతనిన్నా ఆ మాధ నమ్రకాలనే ఎక్కువగా (తరువాయి 34వ పేజీలో.....)